

**UCHWAŁA NR XLIV/286/2022
RADY MIEJSKIEJ W JASIENIU**

z dnia 3 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 559 z późn.zm.) Rada Miejska w Jasieniu **uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Jasienia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XLIV/286/2022
Rady Miejskiej w Jasieniu
z dnia 3 listopada 2022 r.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Spis treści

Rozdział I. Wprowadzenie	3
Rozdział II. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	5
Rozdział III. Diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji i opis ludności	8
Rozdział IV. Obszar rewitalizacji	45
Rozdział V. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	70
Rozdział VI. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	73
Rozdział VII. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.....	76
Rozdział VIII. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	78
Rozdział IX. Mechanizmy integrowania działań służących realizacji celów rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	95
Rozdział X. System realizacji (wdrażania) Programu rewitalizacji.....	100
Rozdział XI. Ramy finansowe i czasowe realizacji Programu	101
Rozdział XII. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	110
Rozdział XIII. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	116
Spis map, schematów, tabel i wykresów	118

Rozdział I. Wprowadzenie

Niniejszy rozdział opisuje wprowadzenie do Lokalnego Programu Rewitalizacji wyjaśniając pojęcie rewitalizacji, obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, pokazując poszczególne etapy formalne pracy nad Programem.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023 (dalej „Program”) to aktualizacja zapisów opracowanego **Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień na lata 2014-2020**. Dokument stanowi wieloletni program działań o charakterze gospodarczym lub społecznym, dotyczący gospodarki przestrzennej i urządzeń technicznych, zmierzający do wyprowadzenia danego obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków do jego dalszego rozwoju, realizowany przez różne podmioty, zgodnie z określonym harmonogramem czasowym i finansowany z różnych źródeł, opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę. **Program został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) zgodnie z Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 wydanymi 2 sierpnia 2016 roku przez Ministra Rozwoju.** Aktualizacja dokumentu oraz wydłużenie okresu jego obowiązywania na lata 2022 – 2023 również realizowana jest na powyższych przepisach. Podstawową zasadą określoną w Wytocznych była zasada koncentracji, zgodnie z którą obszar rewitalizacji musiał zostać ograniczony maksymalnie do nie więcej niż 20% powierzchni gminy i zamieszkały przez nie więcej niż 30% jej ludności. Ponadto w toku aktualizacji dokumentu, ze względu na pandemię covid-19 podjęto decyzję o kontynuacji założeń zawartych w dokumencie pierwotnym, gdyż niemożliwe byłoby przeprowadzenie tak złożonego procesu partycypacji społecznej. Pierwotnie przyjęte założenia są tożsame z celami rozwojowymi gminy i zostały zatwierdzone przez powołany Zespół ds. rewitalizacji.

Ważnymi elementami źródłowymi dającymi podstawę opracowań Programu była analiza wyników badań prowadzonych na potrzeby opracowania dokumentów strategicznych na poziomie gminy: **Strategia rozwoju Gminy Jasień na lata 2014-2020** oraz **Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020**. Wpływ na zakres Programu miały również uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, do których należą cele rozwoju Województwa Lubuskiego określone w *Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030*, która stanowi najważniejszy dokument samorządu województwa, określający kierunki rozwoju regionalnego i wskazujący obszary szczególnej interwencji oraz cele i kierunki rozwoju powiatu żarskiego określone w *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Żarskiego na lata 2021–2030*.

W roku 2016 uchwałą nr XXIV/122/2016 z dnia 23 czerwca 2016 Rada Miejska w Jasieniu przystąpiła do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień na lata 2016 – 2020. Burmistrz Jasienia zarządzeniem nr 49/2016 z dnia 5 lipca 2016 r. powołał **Zespół zadaniowy ds. opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień na lata 2016-2020**. Następnie w toku prowadzonej modyfikacji programu, w dniu 30 października 2020 r. powołany został zarządzeniem nr 120/55a/2020 Burmistrza Jasienia zespół zadaniowy do **opracowania aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023**, który będzie funkcjonował przez okres realizacji programu. Zadaniem Zespołu było przeanalizowanie danych zawartych w aktualizowanym dokumencie, a także analiza przedsięwzięć i projektów, podjęcie decyzji o ich kontynuacji lub zmianie oraz przeprowadzenie monitoringu realizacji Programu.

Program charakteryzuje się koncentracją interwencji i hierarchizacją potrzeb mieszkańców. Program rewitalizacji dotyczy zatem terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmując całość zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego, dotkniętego szczególną koncentracją problemów i zjawisk kryzysowych. W ramach wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, wskazane zostały następujące podobszary rewitalizacji:

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 1 Wyznaczone obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Lp.	Obszar	Liczba ludności	Powierzchnia
I	Obszar miejski Jasień (ul. Mickiewicza-Obrońców, Mała, Jana Pawła II-Kościuszki-Energetyczna, Strażacka, Waryńskiego, Sportowa, Zacisze)	768	21,5
II	Obszar wiejski – Mirkowice	172	12,8
III	Obszar wiejski – Jaryszów	172	22,1
IV	Obszar wiejski –Wicina	175	56,2
V	Obszar wiejski – Jabłoniec	264	31
VI	Obszar wiejski –Zieleniec	57	7,6
RAZEM		1 608	151,2

Źródło: Opracowanie własne

Wyróżnione podobszary rewitalizacji są tożsame z wyznaczonymi obszarami w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Jasień na lata 2016-2020. Zajmują one powierzchnię 151,2 ha oraz zamieszkuje je 1 608 osób. Biorąc pod uwagę powierzchnię gminy, która wynosi 12 688,7 ha oraz liczbę mieszkańców na poziomie 6 675 osób, obszar rewitalizacji spełnia wymogi Wytucznych dot. rewitalizacji. Wyznaczona powierzchnia stanowi 1,19% obszaru gminy, a liczba ludności zamieszkującej obszar wynosi 24,09% mieszkańców gminy. Wyznaczone podobszary rewitalizacji spełniają zapisy Wytucznych.

Powołany Zespół ds. rewitalizacji, po przeprowadzeniu monitoringu realizacji Programu oraz po dokonaniu ponownej analizie danych, podjął decyzję o kontynuacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. **W ramach Programu zaplanowano siedem przedsięwzięć rewitalizacyjnych składających się z poszczególnych projektów rewitalizacyjnych:** *Przedsięwzięcie 1. Aktywizacja społeczna przestrzeni wokół rynku wraz z odnową techniczną przestrzeni publicznej; przedsięwzięcie 2. Parki obszarem aktywności społecznej; przedsięwzięcie 3. Ośrodek kultury miejscem aktywizacji społecznej mieszkańców obszaru zdegradowanego przedsięwzięcie 4. Przywrócenie atrakcyjności turystycznej, społecznej i kulturowej „glinianek”; przedsięwzięcie 5. Aktywizacja seniorów zamieszkujących obszar rewitalizacji wraz z zwiększeniem jakości opieki zdrowotnej i zagospodarowaniem pałacu; przedsięwzięcie 6. Wykorzystanie potencjału ośrodka sportu i rekreacji, przedsięwzięcie 7. Odnowa miejscowości zagrożonych degradacją społeczną poprzez nadanie nowych funkcji społecznych.*

Program ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych) łącząc aspekty społeczne oraz ekonomiczne, przestrzenne, techniczne, środowiskowe lub kulturowe związane zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem, stosownie do lokalnych uwarunkowań. **Łączna wartość projektów rewitalizacyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach Programu wynosi ponad 7,6 mln zł.**

Pierwotnie opracowany Program jest wynikiem realizacji projektu pn. „Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2020” realizowanego w okresie czerwiec-grudzień 2016 r. Projekt został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, zatwierdzonego decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 9 grudnia 2014 roku nr C(2014) 9550, przyjmującą niektóre elementy programu operacyjnego „Pomoc Techniczna 2014-2020” do wsparcia z Funduszu Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudniania”. Aktualizacja dokumentu była dokonywana ze środków własnych gminy.

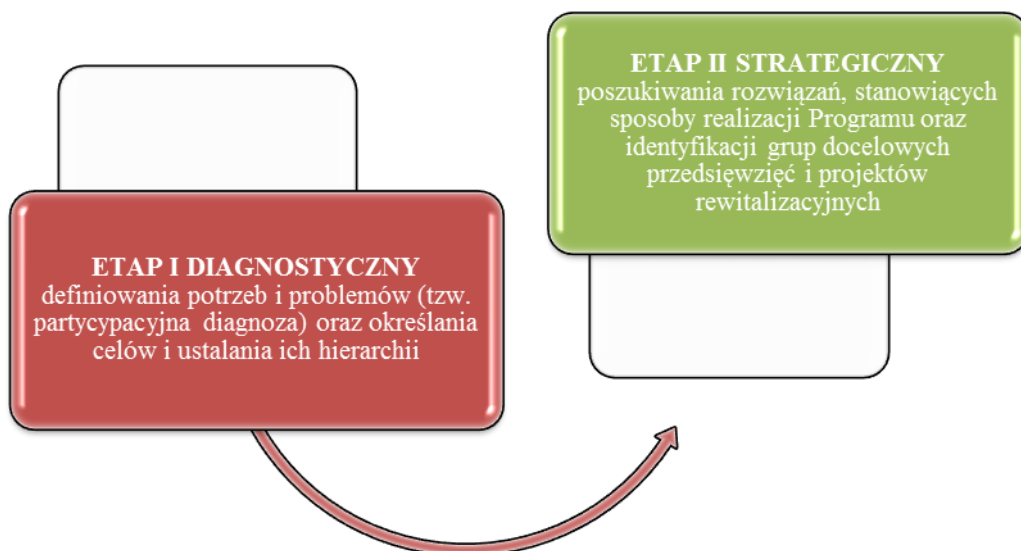
Rozdział II. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji i konsultacje społeczne.

Działania włączające mieszkańców były realizowane w momencie opracowywania pierwotnej wersji programu, a następnie decyzją Zespołu ds. Rewitalizacji oraz w oparciu o niemożność przeprowadzenia tożsamyh konsultacji ze względu na ogłoszone restrykcje związane z przeciwdziałaniem występowania koronawirusa, postanowiono o podtrzymaniu uzyskanych opinii i ich zasadności w kontekście aktualnej sytuacji gminy oraz zaplanowanych przedsięwzięć i projektów.

Konsultacje z mieszkańcami miały charakter proaktywny. W ramach pracy nad Programem wykorzystano wiele narzędzi partycypacyjnych oraz metod gromadzenia i analizy danych od mieszkańców i grup docelowych projektów rewitalizacyjnych. Konsultacje odbyły się zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt. 1a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. **Konsultacje społeczne wykonano zostały metodą badania w działaniu (action research) ukierunkowaną na poprawę jakości działania w obrębie badanej społeczności.** Zastosowane zostały metody badawcze uznające kompetencje członków danej społeczności do zrozumienia swojej społeczności. Partycypacyjne metody konsultacji wykorzystywane były w celu aktywizacji i zaangażowania interesariuszy rewitalizacji na każdym z dwóch kluczowych etapów diagnostycznym i strategicznym:

Schemat 1 Partycypacyjne metody konsultacji wraz z najważniejszymi wnioskami

Źródło: Opracowanie własne

Obydwa realizowane etapy obejmowały i były zgodne z EMPOWERMENTEM (wzmacnianiem), będący przeciwieństwem bezsilności, jako procesem upodmiotowienia, podczas którego jednostki, grupy, organizacje i społeczności zwiększają/osiągają panowanie i kontrolę nad własnym życiem oraz stają się aktywnymi uczestnikami życia społecznego, podejmującymi działania zmierzające do poprawy sytuacji własnej, jak i całej wspólnoty¹. **Wymiary empowermentu są niezwykle znaczące dla rozwoju społeczności lokalnej, ponieważ**

¹ Empowerment jest zarówno procesem (oznacza ułatwienie, umożliwienie i/lub promowanie zdolności do optymalnego oraz kompetentnego funkcjonowania), jak i rezultatem, czyli stanem ostatecznym, oznaczającym uzyskanie siły (mocy), która sprawia, że osoby, grupy, instytucje lub społeczności mogą walczyć o wzmocnienie. Empowerment obejmuje zarówno wymiar indywidualny, jak i zbiorowy. Pierwszy wiąże się z działaniami i procesami, których celem jest zwiększenie kontroli jednostki nad własnym życiem, wiary w siebie i swoje możliwości oraz wyposażenie/wzbogacenie jej wiedzy, kompetencji i umiejętności. Wymiar strukturalny odnosi się natomiast do struktur społecznych oraz barier i relacji wpływów, które podtrzymują różnicowanie i niesprawiedliwości, obniżając tym samym szanse na przejęcie kontroli nad własnym życiem. Jest celem samym w sobie, chodzi bowiem o to, by grupy/społeczności pozbawione możliwości sprawczych wydobyły się z tego stanu i stały się zdolne do ustanawiania oraz odbudowywania swojego statusu jako równoprawnych, kompetentnych obywateli w społeczeństwie. Empowerment ma zarówno wymiar subiektywny, jak i obiektywny, co oznacza, że obejmuje zarówno poczucie, jak i realne poszerzenie zakresu „sprawstwa”, rozumianego jako poczucie kontroli wewnętrznej, czyli świadomości tego, że kolejne zdarzenia są bezpośrednio związane z określonym działaniem podmiotu w tych zdarzeniach uczestniczącego

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

jak SUWAK nie tylko łączy poszczególne elementy w spójną całość, ale również umożliwia otwarcie na szerszą społeczność. W organizowaniu społeczności lokalnej wyróżnia się pięć podstawowych wymiarów empowermentu, które wzajemnie na siebie zachodzą i przenikają się. Od ich poziomu zależy siła i sprawczość społeczności lokalnej. Im jest on wyższy tym dany podmiot jest silniejszy i posiada wyższą moc sprawczą, co umożliwia i ułatwia dokonywanie zmian społecznych i rozwój, zarówno poszczególnych składników danej społeczności, jak również społeczności jako całości oraz tworzy warunki do wychodzenia na zewnątrz i łączenia się z innymi systemami, z szerszą społecznością. Partycypacyjnymi metodami konsultacji wykorzystanymi podczas pracy nad Programem były m.in. spotkania z mieszkańcami, spotkania z przedstawicielami sektora gospodarczego, spotkania z radnymi po sesjach, ankiety papierowe, ankiety internetowe, wywiady podczas spotkań, korespondencja tradycyjna i e-mailowa dotycząca propozycji pomysłów projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych; spacer studyjny pozwalający na żywo ocenić uwarunkowania przestrzenne obszaru rewitalizacji. Wykorzystano również materiały ze spotkań indywidualnych z potencjalnymi wnioskodawcami projektów rewitalizacyjnych w Urzędzie Miejskim.

Posiedzenia Zespołu ds. Rewitalizacji

Główną metodą pracy nad programem rewitalizacji z udziałem społeczności lokalnej były **spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji**. W skład Zespołu weszły osoby pełniące ważne funkcje społeczne, a pracami zespołu przewodniczył kierownik projektu. Spotkania Zespołu moderowane były przez ekspertów zewnętrznych. W trakcie pierwotnej realizacji prac nad programem rewitalizacji w roku 2016, zorganizowanych zostało pięć spotkań zespołu, które pozwoliły na precyzyjne wskazanie potrzeb mieszkańców oraz przedsięwzięć, które mogą stać się podstawą realizowanego procesu odnowy. Podczas każdego ze spotkań zespołu ds. rewitalizacji przeprowadzono szkolenia dla członków zespołu. Następnie w toku prowadzonej aktualizacji programu, w październiku 2021 r. oraz w marcu 2022 r. odbywały się spotkania zespołu, podczas których poruszono następujące zagadnienia:

- Przeanalizowano proces partycypacji społecznej prowadzony w ramach pierwotnego opracowywania programu oraz podjęto decyzję o oparciu dalszych analiz na zgromadzonych danych, ze względu na ich dalszą aktualność oraz niemożność przeprowadzenia tożsamyh, kompleksowych konsultacji, ze względu na obostrzenia pandemiczne;
- Przeanalizowano zaplanowane przedsięwzięcia oraz projekty, a następnie podjęto decyzję o niewprowadzaniu modyfikacji założeń, ze względu na fragmentaryczną realizację zaplanowanych projektów ze środków własnych gminy oraz możliwość ich kompleksowej realizacji w przypadku pozyskania zewnętrznych środków finansowych;
- Przeprowadzono monitoring w obszarze zrealizowanych projektów oraz celów, a następnie podjęto decyzję o aktualności zaplanowanych celów strategicznych i zrealizowanych działaniach.

Warsztaty rewitalizacyjne

W ramach pierwotnych prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji, prowadzonych w 2016 roku, zrealizowano cztery warsztaty rewitalizacyjne. Podczas warsztatów zastosowane zostały metody aktywizujące (metoda kruszenia) i analiza SWOT, a także burza mózgów. Warsztaty przeprowadzone zostały przez doświadczonych ekspertów ds. konsultacji społecznych. Ponadto obejmowały one odbycie dwóch spacerów studyjnych, które miały na celu dokładne rozpoznanie zdegradowanego terenu oraz ujęcie go w formie fotografii. Podczas spacerów konfrontowana była opinia eksperta z mieszkańcami odnośnie stopnia degradacji oraz sposobu jej przeciwdziałania. Podczas spotkań warsztatowych z mieszkańcami wykorzystane zostały następujące metody pracy tj. mini wykłady na temat procesu rewitalizacji, ćwiczenia, dyskusje, prace w grupach zadaniowych, burze mózgów, mapy myślowe.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

W toku prac nad aktualizacją dokumentu zostały przeprowadzone dodatkowe warsztaty rewitalizacyjne. Zostały one zorganizowane w październiku 2021 r. oraz w marcu 2022 r. Udział w nich wzięli mieszkańcy gminy oraz członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji. Celem warsztatów była weryfikacja wcześniejszych założeń rewitalizacyjnych, analiza danych obecnych oraz weryfikacja celowości założonych celów w stosunku do zaplanowanych działań na obszarze rewitalizacyjnym.

Spacery studyjne

W ramach konsultacji z mieszkańcami **zrealizowane zostały trzy spacery studyjne w 2016 r.** W toku prac nad aktualizacją dokumentu przeprowadzono dodatkowe dwa spacery studyjne, które odbyły się w październiku 2021 r. oraz w marcu 2022 r.

Spacer badawczy (studyjny) to interaktywna, terenowa metoda pytania mieszkańców o ich opinie w jakiejś kwestii – stosuje się ją przede wszystkim do badania przestrzeni. Warto z niej skorzystać, chcąc dokonać oceny przestrzeni oczami jej użytkowników (np. pod kątem dostosowania do potrzeb osób starszych lub niepełnosprawnych, ogólnej oceny konkretnych rozwiązań architektonicznych czy infrastrukturalnych) lub w celu zebrania pomysłów na nowe rozwiązania w sposobie zagospodarowania przestrzeni (np. nowe lokalizacje ławek, przystanków).

Spacer pozwolił na zaproszenie użytkowników do krytycznego „audytu przestrzeni” i umożliwił poddanie różnych rozwiązań przestrzennych ocenie w autentycznej sytuacji ich użycia. Spacer badawczy jest techniką pozwalającą dość łatwo zaangażować uczestników i umożliwiającą interakcje z nimi w przyjaznej atmosferze. Wymaga jednak dobrego przygotowania i kompetencji osoby prowadzącej (od znajomości badanej przestrzeni po umiejętność zadawania pytań i notowania odpowiedzi w trakcie przemieszczania się). Uwagi wskazywane przez mieszkańców podczas spaceru przełożyły się na kompleksowe podejście do przedsięwzięć oraz pozostałych zapisów Programu.

Działania informacyjne i promocyjne

Na potrzeby prowadzonych konsultacji społecznych opracowano materiały informacyjne i promocyjne (plakaty). Utworzona została dedykowana zakładka dotycząca rewitalizacji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego <http://www.jasien.com.pl/PL/3034/Rewitalizacja/>. Wykorzystano również środki komunikacji maksymalizujące uczestnictwo i aktywność mieszkańców: ulotki, ogłoszenia, informacje o postępach prac publikowane na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

Plakaty informacyjne zawierały informację o realizacji projektu ze środków unijnych i wskazywały daty najważniejszych spotkań z interesariuszami rewitalizacji. Na stronie internetowej gminy www.jasien.com.pl zamieszczano aktualne informacje o realizowanych działaniach w ramach pracy nad LPR. W ramach prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych informowano o źródle finansowania prac nad programem rewitalizacji, który dofinansowany został z Funduszy Europejskich. Zgodnie z wytycznymi Urzędu Marszałkowskiego plakaty informacyjne zawierały znaki graficzne Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. Dodatkowo w ramach prac nad aktualizacją dokumentu pojawiały się systematycznie informacje o podjęciu działań w ramach aktualizacji zapisów ujętych w LPR.

Rozdział III. Diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji i opis ludności

Niniejszy rozdział opisuje diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia oraz lokalne potencjały występujące na terenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Wprowadzenie

Diagnoza obszaru opisuje najważniejsze kwestie, na które może mieć wpływ realizacja Programu, wskazuje najważniejsze problemy i potrzeby, ale także zasoby i potencjał obszaru. Uzasadnia dobór kluczowych grup docelowych i obszarów interwencji oraz ukazuje wewnętrzną spójność obszaru nie tylko pod względem administracyjnym, ale przede wszystkim historycznym i kulturowym. Opis diagnozy został podzielony na uwarunkowania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne. Analizę stanu istniejącego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji opracowano na podstawie danych dostępnych w bazach GUS, Regionalnego Biuletynu Informacji Publicznej, Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze, dokumentów strategicznych Województwa Lubuskiego, powiatu żarskiego oraz danych z OPS, PUP, Policji, itd. lub na podstawie opracowań istniejących w gminie. Skorzystano również z opisów zawartych w dokumentach strategicznych na poziomie gminy. Diagnoza opracowana na podstawie danych zastanych została skonsultowana z mieszkańcami obszaru rewitalizacji podczas warsztatów rewitalizacyjnych. Ponadto była ona omawiana w trakcie spotkań i szkoleń Zespołu ds. Rewitalizacji.

Wyznaczając obszar rewitalizacji dokonano obliczenia syntetycznego wskaźnika „społecznego” dla poszczególnych jednostek urbanistycznych. Należy zauważyć, że podział gminy na jednostki pseudonaturalne, jakimi są jednostki urbanistyczne - ulice, jest metodą powszechnie wykorzystywaną w badaniach społecznych. Ich podstawowe zalety to możliwość dosyć jednoznacznego pomiaru cech oraz określona struktura wewnętrzna, podkreślająca całościowy charakter. Obszar gminy został podzielony na wiejski oraz miejski, a wartością referencyjną była średnia dla poszczególnego obszaru. Prace analityczne rozpoczęto od analizy wskaźników obrazujących występowanie problemów społeczno-gospodarczych gminy. Skoncentrowano się na danych ukazujących obszary kryzysowe w sferze społecznej, takie jak liczba przyznanych zasiłków, pomoc na dożywianie dzieci, poziom bezrobocia oraz wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny. Jednostki urbanistyczne, dla których wskaźnik syntetyczny byłby gorszy niż średnia dla gminy zostały potencjalnie uznane za zdegradowane. Na podstawie danych o problemach społeczno-gospodarczych gminy opracowano *Index of Multiple Deprivation*, czyli syntetyczny wskaźnik degradacji.

W dalszej kolejności dokonano analizy występowania przynajmniej jednego z dodatkowych problemów/wskaźników kryzysowych, odnoszących się do co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Na tym etapie pracy dokonano analizy występowania co najmniej jednego z problemów (tj. poziomu wskaźników odbiegających od średniej gminy), co pozwoliło na wskazanie obszaru rewitalizacji. Finalnie, dokonano analizy spełnienia warunków wskazanych w Wytocznych dot. rewitalizacji oraz ustawie o rewitalizacji, warunkujących wyznaczenie obszaru rewitalizacji, który nie może obejmować łącznie terenów o powierzchni większej niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Informacje ogólne

Jasień jest miastem leżącym w województwie lubuskim, w powiecie żarskim. **Miasto jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej Jasień**, która położona jest w zachodniej części kraju i w południowo-zachodnim rejonie województwa lubuskiego. Graniczy: od północnego wschodu z gminą Nowogród Bobrzański, od wschodu z gminą Żary, od południa z gminą Lipinki Łużyckie, od południowego zachodu z gminą Tuplice, a od zachodu i północy z gminą Lubsko. Obszar Gminy wynosi 12 688,7 ha. Jego nieregularny kształt jest znacznie wydłużony z kierunku północno-wschodniego na południowy zachód i w linii prostej wynosi 26,8 km. Przez teren gminy przepływa rzeka Lubsza. Jest to prawy dopływ Nysy Łużyckiej. Przez teren gminy przepływają rzeki: Makówka,

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Ług, Widunia, Szyszyna, Korzenna - swoje ujście mają do rzeki Lubszy. W latach 1975 – 1988 miasto administracyjnie należało do województwa zielonogórskiego. Jasień, wg danych z Urzędu Gminy 31 grudnia 2021 r. miało 4 017 mieszkańców. W skład gminy miejsko – wiejskiej wchodzi następujące sołectwa: Bieszków, Bronice, Budziechów, Golin, Guzów, Jabłoniec, Jasionna, Jurzyn, Jaryszów, Mirkowice, Lisia Góra, Lipsk Żarski, Roztoki, Świbna, Wicina, Zabłocie, Zieleniec. Liczba mieszkańców na terenach wiejskich wynosi 2 658 osób.

Na obszarze rewitalizacji występuje znaczna determinacja społeczna, przestrzenna, gospodarcza oraz przyrodnicza, która oddziałuje na obecny oraz przyszły kształt działań podejmowanych na tym terenie. Wymienione czynniki są ze sobą kompatybilne, warunkując rozwój opisywanego obszaru. Należy także podkreślić, iż czynniki te w dużym stopniu mają znaczenie dla efektywności Programu oraz możliwości zrealizowania zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Diagnoza ma na celu wskazać najważniejsze problemy oraz potrzeby występujące na obszarze rewitalizacji, a także zwrócić uwagę na mocne strony badanego obszaru - istniejące potencjały, które stanowią ważny czynnik determinujący możliwość zrealizowania zamierzeń, mających doprowadzić do zniwelowania sytuacji kryzysowej. Potencjały obszaru są wewnętrznie spójne i uzupełniają się wzajemnie.

Diagnoza została podzielona na poszczególne uwarunkowania: społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno – funkcjonalne i techniczne. W celu precyzyjnego wyznaczenia obszaru rewitalizacji, posłużono się wskaźnikiem syntetycznym, który w sposób szczegółowy przedstawia sytuację występującą na analizowanym obszarze, z uwzględnieniem poszczególnych ulic, na których natężenie poszczególnych problemów jest zróżnicowane. W celu precyzyjnego opisu skali występujących problemów społecznych, przeanalizowano następujące zmienne: korzystanie przez mieszkańców z zasiłków stałych oraz celowych, wykorzystywanie dofinansowanych posiłków, skalę bezrobocia, ilość osób w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Ponadto przeanalizowane zostały również wskaźniki referencyjne w obszarze gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno – funkcjonalnym i technicznym. Holistyczna analiza powyższych danych pozwoliła na opracowanie syntetycznego wskaźnika degradacji, czyli Index of Multiple Deprivation.

Wszystkie wskaźniki wykorzystane do wyznaczenia obszaru rewitalizacji posiadają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy oraz wyprowadzania obszaru z sytuacji kryzysowej. Wskaźniki te zostały odniesione do średniej gminy, natomiast te, które w znacznym stopniu przewyższały określoną średnią, zostały zsumowane, wskazując na potencjał rewitalizacyjny obszaru.

Uwarunkowania społeczne

Aby wyznaczyć obszar rewitalizacji i teren zdegradowany, należy dokładnie omówić zagadnienie uwarunkowań społecznych – przeanalizować kluczowe wskaźniki, które wyznaczają obszar wymagający podjęcia działań rewitalizacyjnych. W niniejszej części zostaną omówione następujące zagadnienia: struktura demograficzna gminy, stan bezrobocia na tle liczby mieszkańców, a także przyrost naturalny oraz migracje mieszkańców. Istotne zagadnienia stanowią również kwestie związane z zakresem pomocy społecznej – tu uwzględniona zostanie liczba osób korzystających z zasiłków oraz liczba rodzin wspomaganych przez ośrodek pomocy społecznej.

Struktura demograficzna gminy Jasień ulega zmianom, wynikającym z trendu ogólnopolskiego, który charakteryzuje się starzeniem się społeczeństwa i zmniejszaniem liczby osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym. W gminie, liczba mieszkańców na przestrzeni lat 2017-2020 uległa zmniejszeniu o 140 osób. Nastąpił spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (spadek o 0,3%), a także produkcyjnym (spadek o 1,9%) oraz zwiększenie się liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (o 2,1%). Wskazane zmiany w opisanych kategoriach są wynikiem ogólnopolskiego trendu starzenia się społeczeństwa, co jest jednoznaczne z obniżaniem się liczby osób, które mają wpływ na zwiększenie się stanu zasobowego badanego społeczeństwa lokalnego. Należy podkreślić, iż zmiana struktury ludności to silny czynnik determinujący nawarstwienie

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

problemów społecznych, szczególnie w obszarze konieczności zapewnienia osobom starszym wsparcia finansowego (zmniejsza się liczba osób aktywnych zawodowo), ale również w zakresie organizacji wolnego czasu i zapewnienia dostępu do świadczeń społecznych, usług opiekuńczych, organizacji mieszkań chronionych i podejmowania innych działań na rzecz seniorów i ich rodzin (np. realizacja opieki wytchnieniowej, programy wspierania seniora).

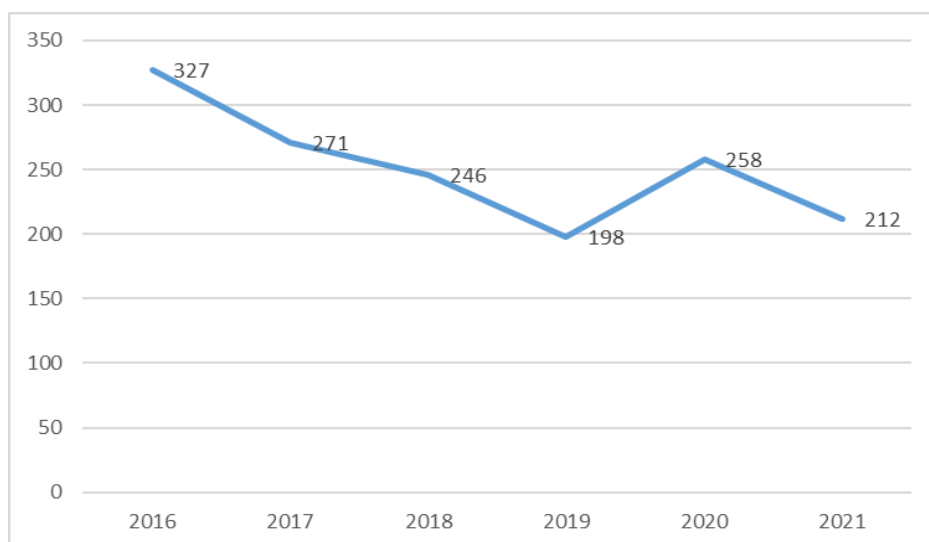
Tabela 2 Struktura demograficzna mieszkańców

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	liczba	%	liczba	%	liczba
2017	7102	17,3	1227	63,6	4514	19,2	1361
2018	7069	17,1	1211	63,1	4464	19,7	1394
2019	6991	16,9	1180	62,4	4364	20,7	1447
2020	6962	17,0	1182	61,7	4294	21,3	1486

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Z opisaną powyżej tendencją obniżania się liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym ma bezpośredni związek kolejne zagadnienie – systematyczny spadek bezrobocia. Jest on związany także z innymi zjawiskami społecznymi – wzrostem gospodarczym oraz wyjazdami młodych ludzi z Jasienia. Liczba osób pozostających bez pracy była najwyższa w 2016 r. (327 osób), od tego też czasu do 2019 r. jest widoczna coroczna tendencja spadkowa tego wskaźnika, która została przerwana w 2020 r. na skutek pandemii i pogorszenia się stanu gospodarczego w kraju. W przeciągu 5 lat liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o ponad 1/3. Jest to informacja świadcząca o prawidłowym kierunku rozwoju badanego obszaru.

Wykres 1 Liczba osób bezrobotnych

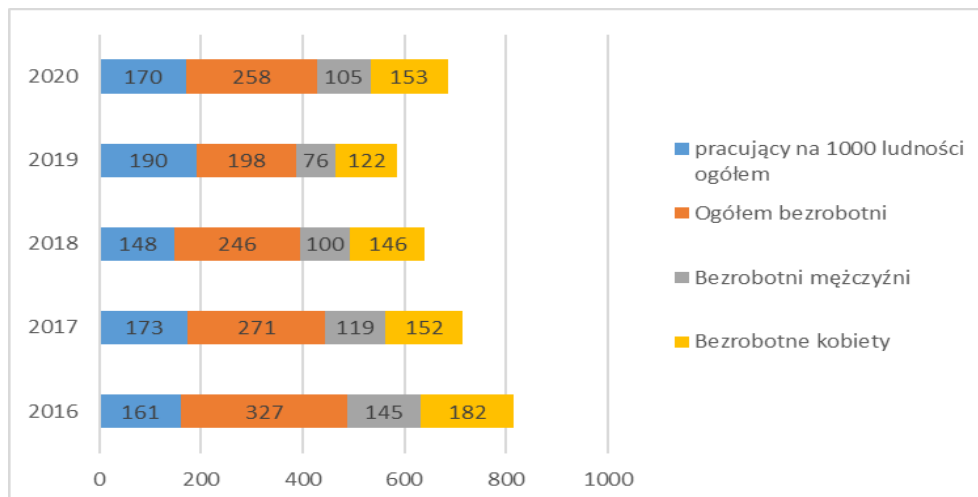

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Przeprowadzając analizę struktury bezrobocia w podziale na płeć, dostrzegalny jest wyższy odsetek bezrobotnych kobiet.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

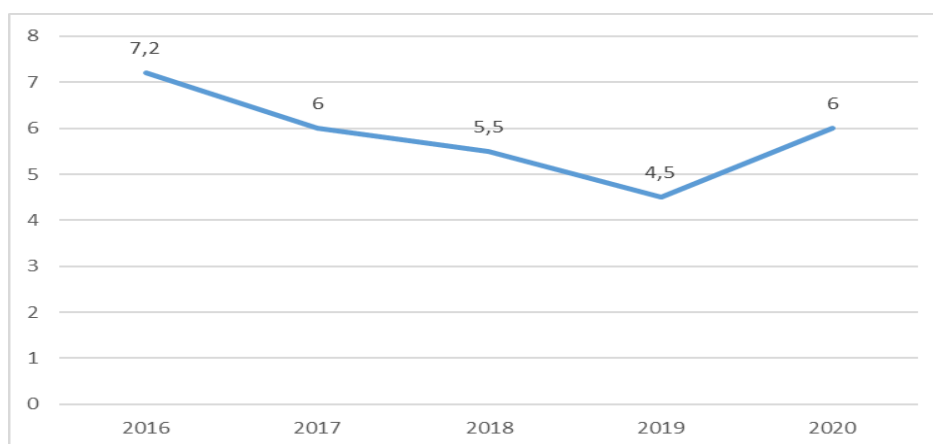
Wykres 2 Bezrobotni w stosunku do liczby mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Spadek ilości osób bezrobotnych nie jest powiązany ze zmniejszaniem się liczby osób pracujących na 1000 mieszkańców. Pomimo spadku bezrobocia, liczba osób pracujących na 1000 mieszkańców utrzymuje się na stabilnym poziomie, oscylującym w granicach średnich 148 – 173 osób pracujących na 1000 ludności z wyjątkiem w 2019 r., kiedy odnotowano nagły wzrost wskaźnika. Analizując udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, zauważalny jest widoczny spadek tego wskaźnika, wyjątkiem jest jedynie 2020 r. Od roku 2016 do 2020 r. nastąpiło obniżenie ilości zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym o 16,7%. Taka sytuacja jest następstwem zmniejszania się populacji w wieku produkcyjnym, a także wpływa na to zauważalny rozwój gospodarczy.

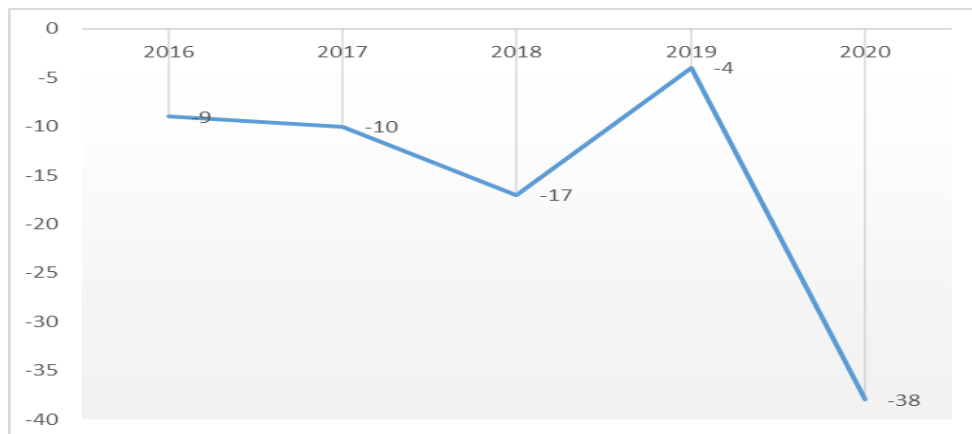
Wykres 3 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Ogólnopolską tendencją demograficzną jest ujemny przyrost naturalny. Taka sytuacja ma również miejsce w Jasieniu. Od 2016 r. zauważalna jest tendencja spadkowa, choć należy zwrócić uwagę, iż w 2019 r. wartość wskaźnika nieco się polepszyła. Niepokojąca jest sytuacja w 2020 r. – wskaźnik przyrostu naturalnego drastycznie spadł, osiągając bardzo niską wartość (-38). Tak nagle zmiana jest związana ze starzeniem się społeczeństwa lokalnego, ale także z procesami migracji, które są zauważalne w tym rejonie. Permanentne obniżanie się liczby ludności ma wpływ na rozwój tego miejsca, a także niesie konsekwencje w postaci finansowej potrzeby wsparcia osób starszych, którym gmina będzie musiała zapewnić codzienne formy opieki. Osobom starszym należy zagwarantować miejsca wspomagające ich aktywność ruchową oraz umożliwiające spędzanie wolnego czasu w ciekawy sposób.

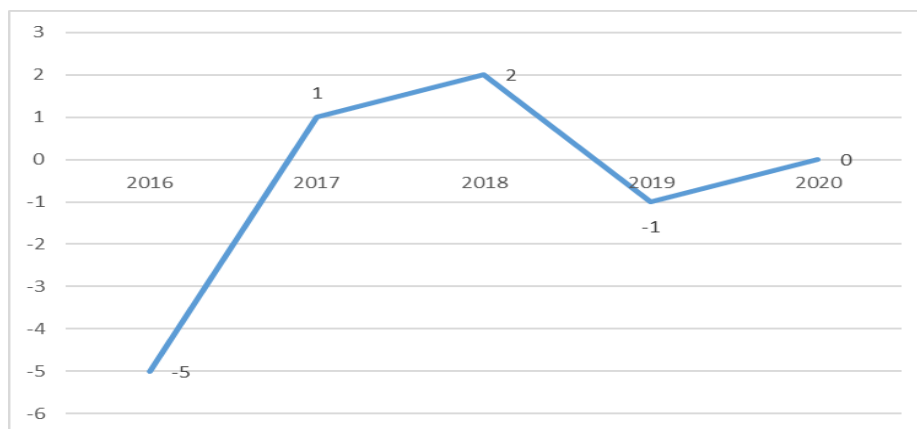
Wykres 4 Saldo ruchu naturalnego (przyrost naturalny)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

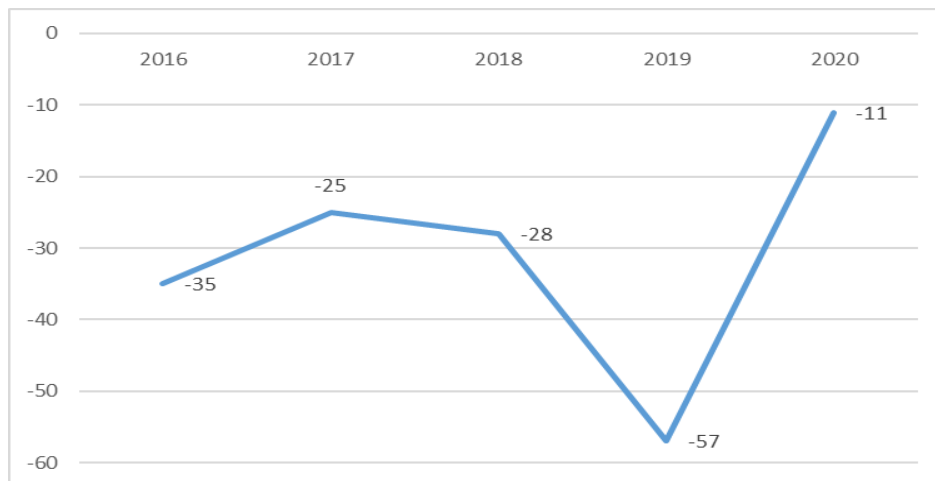
Ujemny przyrost naturalny jest związany także z narastającym ruchem migracyjnym. Zauważyć można wzmożony ruch ludności przemieszczającej się na inne obszary kraju w 2019 r. W tym okresie największa liczba osób opuściła gminę Jasień, szukając dla siebie miejsca w innej części kraju – w celu zarobkowym, ale i kontynuacji nauki. W przypadku wyjazdów za granicę, wzmożony ruch migracyjny jest widoczny w 2016 r., kiedy to 5 osób opuściło gminę. W 2020 r. nie odnotowano ani jednego wyjazdu za granicę naszego kraju.

Wykres 5 Saldo migracji zagranicznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

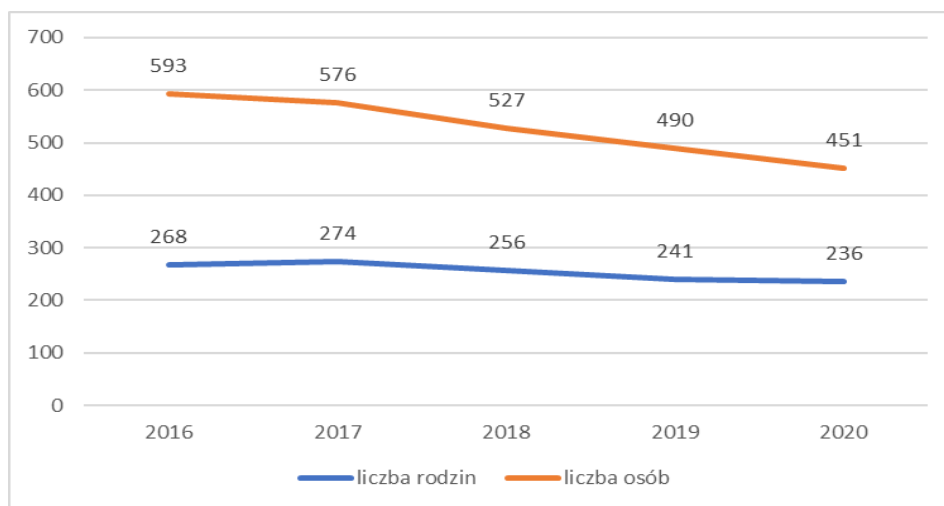
Wykres 6 Saldo migracji wewnętrznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Ważnym obszarem diagnozy społecznej jest analiza liczby osób korzystających z pomocy społecznej. W przypadku gminy Jasień zauważalna jest tendencja spadkowa. Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2016-2020 uległa zmniejszeniu o 32. Tym samym zmniejszyła się liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej. W analizowanym okresie odnotowano o 142 osób mniej korzystających z pomocy społecznej z terenu gminy Jasień. Można przypuszczać taka sytuacja jest związana z wcześniej opisanymi zjawiskami społecznymi - zmniejszającą się liczbą osób zamieszkujących gminę Jasień, co jest konsekwencją ujemnego przyrostu naturalnego oraz pojawiającej się migracji wewnętrznej oraz zagranicznej. Z drugiej strony wynika na również z poprawiającej się sytuacji materialnej wielu rodzin, chociażby w skutek uruchomienia Programu 500+ na pierwsze dziecko, co miało miejsce w 2019 r.

Wykres 7 Liczba gospodarstw domowych i liczba ludności korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS w Jasieniu

O sytuacji społecznej gminy decydują powody z jakich mieszkańcy gminy korzystają z pomocy społecznej. od wielu lat utrzymuje się tendencja, że wśród głównych powodów korzystania ze wsparcia gminy należą: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo i bezrobocie. W 2020 r. z tych powodów najwięcej mieszkańców korzystała ze świadczeń. Z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby przyznano 15 777 świadczeń, w tym 14 530 niepieniężnych i 1 247 pieniężnych. Z kolei z ubóstwa przyznano łącznie 5 435 świadczenia, w tym 4 152 niepieniężne oraz 1 283 pieniężne. Zatem wśród głównych problemów społecznych mieszkańców gminy

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Jasień można wskazać: ubóstwo i bezrobocie, które często wynikają również z problemu alkoholowego, a także niepełnosprawność i borykanie się z długotrwałą lub ciężką chorobą.

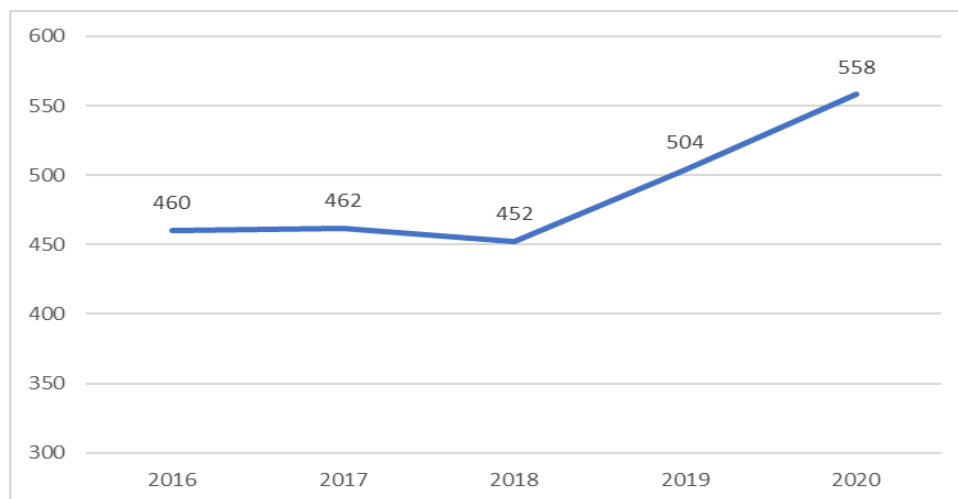
Tabela 3 Główne powody przyznania świadczeń w 2020 r.

Przyczyny:	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia niepieniężne	Świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	15 777	14 530	1 247
Niepełnosprawność	9 730	8 832	898
Bezrobocie	5 526	4 772	754
Ubóstwo	5 435	4 152	1 283
Alkoholizm	1 561	1 432	129

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS w Jasieniu

W analizowanym okresie lat 2016-2020 można zauważyć wzrostową tendencję wśród mieszkańców gminy Jasień korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych. Świadczenie pielęgnacyjne jest świadczeniem pieniężnym, o które mogą ubiegać się osoby, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu podjęcia opieki nad poważnie niepełnosprawnym członkiem rodziny. W 2020 r. wysokość tego świadczenia wynosiła 1 830 zł. W latach 2016-2018 liczba osób korzystających z tej formy pomocy utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Od roku 2018 widoczna jest tendencja wzrostowa. W 2020 r. udzielono łącznie 558 świadczeń pielęgnacyjnych (wzrost o 98 świadczeń w stosunku do 2016 r.).

Wykres 8 Liczba świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2016-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS w Jasieniu

Analizując sytuację wydatkowania środków z pomocy społecznej w ostatnich latach można zauważyć, że wraz ze zmniejszającą się liczbą rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej obniżeniu ulega kwota wypłacanych świadczeń. Spadek liczby przyznawanych zasiłków stałych, okresowych i celowych, a także mniejsza liczba osób korzystających ze świadczeń opiekuńczych powoduje obniżenie kwot wypłacanych z MGOPS w Jasieniu. W 2020 r. przeznaczono na świadczenia pieniężne kwotę 671 245,11 zł, czyli mniej o 116 229,69 zł w porównaniu z rokiem 2016.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

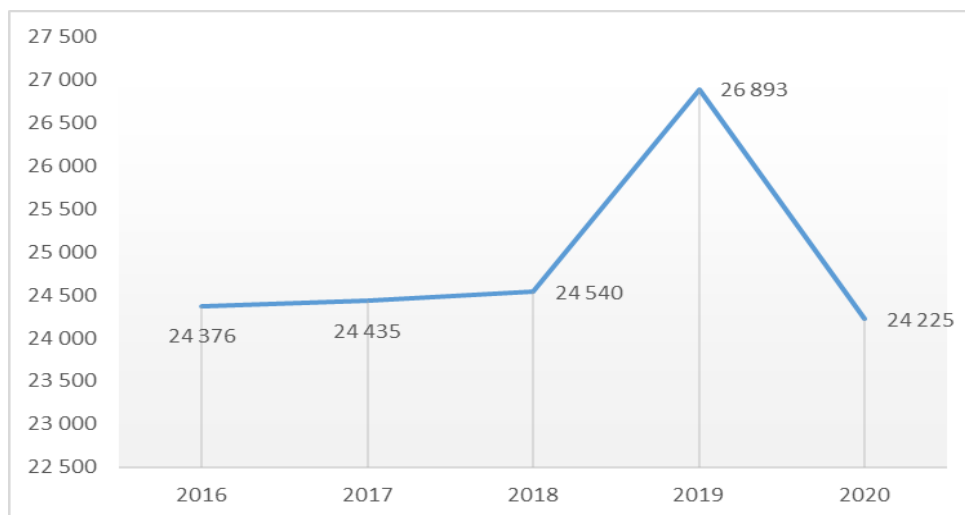
Tabela 4 Kwota świadczeń pieniężnych wypłaconych w latach 2016-2020

Rok	Kwota
2016	837 474,80
2017	760 217,38
2018	704 643,23
2019	712 727,05
2020	671 245,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS w Jasieniu

Ważnym problemem społecznym, który wymaga przeprowadzenia pogłębionej analizy jest dostępność mieszkańców do pomocy lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Niestety w gminie Jasień dostępność do pomocy lekarzy specjalistów nie jest zapewniona na odpowiednim poziomie. Mieszkańcy Jasienia mogą skorzystać ze Specjalistycznych Porad Lekarskich – Prywatnych, po wcześniejszym umówieniu się min. 10 osób. Wskazać można następujących specjalistów: Specjalista internistyczno – kardiologiczny, reumatolog czy też lekarz medycyny pracy. Mieszkańcy gminy Jasień muszą korzystać z pomocy medycznej w większych sąsiednich ośrodkach w Żarach lub w Zielonej Górze. Oznacza to konieczność dojazdu do tych miejscowości, co może okazać się kłopotliwe dla osób nieposiadających własnego środka komunikacji. Rozważając liczbę porad udzielonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej jako podstawę działań mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu dostępu do lekarza, do 2019 r. zauważalna była tendencja wzrostowa, która w 2020 r. została przerwana. W tym okresie odnotowano najniższą liczbę porad od 5 lat.

Wykres 9 Liczba porad udzielonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W ramach uwarunkowań społecznych procesu rewitalizacji, warto również zwrócić uwagę na stopień korzystania przez mieszkańców z oferty biblioteki, jako punktu dostępu do kultury, a także miejsca edukacji. Do 2019 r. zauważalny jest spadek ilości wypożyczeń przez pojedynczego czytelnika. W 2020 r. omawiany wskaźnik mocno wzrósł i osiągnął najwyższą wartość od 5 lat. W omawianym okresie można zauważyć spadek liczby czytelników na 1000 mieszkańców. Ponadto można dostrzec brak wyraźnych zmian w stanie księgozbioru biblioteki, co może zniechęcać mieszkańców do korzystania z niej. Podsumowując, dostrzegalna jest tendencja spadku korzystania z usług Biblioteki Publicznej w Jasieniu, która wynika również z zachodzących trendów ogólnopolskich i łatwego dostępu do informacji przekazywanej przez media, za pośrednictwem smartfonów, telewizorów. Jednakże bardzo

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

dużym zainteresowaniem cieszą się spotkania autorskie oraz organizowane imprezy mające za zadanie aktywizowanie mieszkańców. Warto również podkreślić, iż biblioteka współpracuje ze Stowarzyszeniem „Jasieniaki” w celu organizacji ciekawych wydarzeń.

Tabela 5 Liczba czytelników oraz wielkość zbiorów Biblioteki Miejskiej w Jasieniu

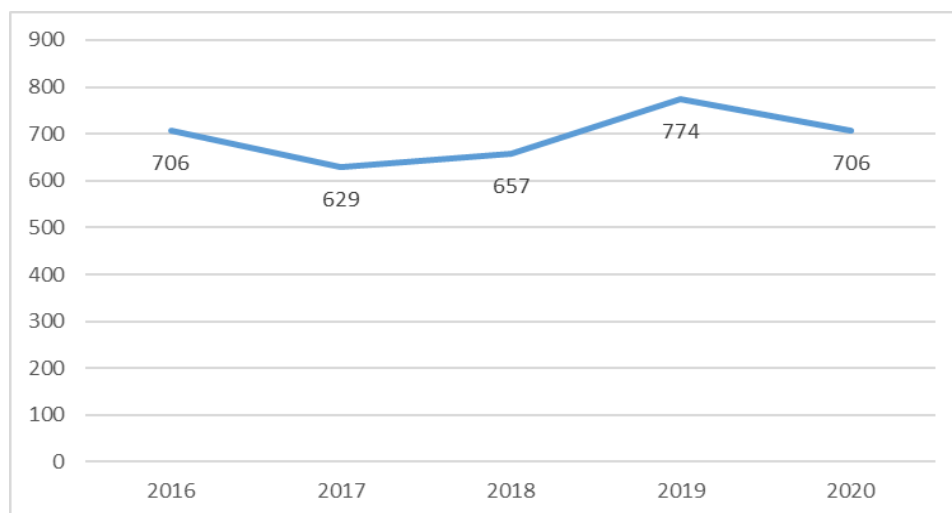
Lata	Liczba wypożyczeń na 1 czytelnika	Liczba czytelników na 1000 mieszkańców	Księgozbiór biblioteki na 1000 mieszkańców
2016	17,6	148	2 642,7
2017	16,7	141	2 710,2
2018	15,7	138	2 581,8
2019	15,6	137	2 609,5
2020	18,9	117	2 629,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Rozpatrując uwarunkowania społeczne, w kontekście liczby dzieci w wieku 3-5 lat korzystających z wychowania przedszkolnego w placówkach z pewnymi wahaniami utrzymuje się tendencja stała, jednak liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli publicznych wzrasta od 2016 r. Obecnie oscyluje na poziomie 180 dzieci, co oznacza, iż 7 na 10 dzieci w wieku od 3 do 5 lat uczęszcza do przedszkola. Największy odsetek dzieci w wieku 3-5 lat w placówkach wychowania przedszkolnego odnotowano w 2019 r., kiedy to wynosił on 77,4 dzieci.

Uczęszczanie do przedszkola przez dzieci przyczynia się do ich lepszego i szybszego rozwoju w różnych sferach życia, dlatego też wzrost opisywanego powyżej wskaźnika jest zadowalający.

Wykres 15 Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 000 dzieci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analizując liczebności bezwzględne dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, należy wskazać, iż odsetek dzieci uczęszczających do przedszkola oscylował w latach 2016-2020 w granicach 65 – 77%, co należy uznać za wynik bardzo dobry, wskazujący na popularność przedszkola, jako formy opieki. Biorąc pod uwagę pozytywną rolę przedszkola w procesie kształcenia dzieci, należy podkreślić, iż zdobywają one wiedzę niezbędną do późniejszego brania udziału w procesie nauki szkolnej. W 2016 r. odnotowano najwyższą liczbę dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 6 Liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w latach 2016-2020

Lata	Dzieci w wieku 3-6 ogółem	Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym
2016	266	195	73,3
2017	258	169	65,5
2018	243	177	72,8
2019	233	183	78,5
2020	238	182	76,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analizując frekwencję wyborczą jako czynnik determinujący aktywność społeczną mieszkańców, można wskazać, iż frekwencja w wyborach samorządowych z 2018 roku była niższa niż w Polsce i województwie, ale wyższa od średniej dla powiatu. Może to świadczyć o malejącym zaangażowaniu mieszkańców ze względu na spadek frekwencji w porównaniu do wyborów w 2014 roku oraz spadającej chęci wpływania na wydarzenia lokalne. Jest to determinanta w kontekście działań społecznych, które mogą cieszyć się większym zaangażowaniem, chociaż istnieje duże prawdopodobieństwo konieczności aktywizacji mieszkańców.

Tabela 7 Frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2018

%	Gmina ogółem	Powiat	Województwo	Polska
Frekwencja	44,50	44,43	45,54	48,83

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PKW

Na obszarze gminy Jasień prężnie działa Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, który jest odpowiedzialny za organizowanie imprez kulturalnych dla mieszkańców gminy. Ośrodek poprzez swoją działalność stara się urozmaicić życie mieszkańców gminy Jasień. W swojej ofercie kulturalnej wyróżnia następujące sekcje: brydżowa, plastyczna, taneczna, taneczna dla dzieci, taneczno-ruchowa oraz wokalna. Harmonogram imprez jest bardzo różnorodny, a także skierowany do osób w różnych kategoriach wiekowych.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 8 Zestawienie danych z analizy problemów społecznych – obszar miejski

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Wskaźniki						
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przedprodukcyjny do 18 lat	Wiek poprodukcyjny od 63 lat
			Liczba						
1	Agrestowa	9	0	0	0	0	0	3	2
2	Akacyjowa	42	0	0	0	0	0	9	12
3	Boczna	21	0	0	0	0	0	1	2
4	Bolesława Chrobrego	6	0	0	0	0	0	1	1
5	Brzozowa	11	0	0	0	0	0	3	2
6	Budowlanych	49	0	0	0	0	0	11	5
7	Cicha	6	0	0	0	0	0	2	2
8	Cmentarna	2	0	0	0	0	0	0	0
9	Energetyczna	16	2	1	2	0	0	2	2
10	Geodetów	18	0	0	0	0	0	4	2
11	Graniczna	29	0	0	0	0	0	6	6
12	I Armii	150	2	2	6	0	2	28	29
13	Jana Pawła II	136	1	3	2	2	3	24	28
14	Jaskółcza	4	0	0	0	0	0	2	0
15	Jasna	19	0	0	0	0	0	6	5
16	Kazimierza Wielkiego	8	0	0	0	0	0	4	0
17	Kolejowa	234	2	1	10	2	4	43	42
18	Konopnickiej	47	1	1	0	1	2	8	11
19	Konstytucji 3 Maja	35	0	0	0	0	0	7	9
20	Kościelna	110	0	1	1	1	1	15	23
21	Kościuszki	204	5	5	3	3	5	33	42
22	Krucza	11	0	0	0	0	0	2	2

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

23	Kwiatowa	14	0	0	0	0	0	2	1
24	Leśna	8	0	0	0	0	0	1	0
25	Letnia	3	0	0	0	0	0	2	0
26	Lipowa	9	0	0	0	0	0	0	2
27	Lisia	5	0	0	0	0	0	0	2
28	Lubska	278	3	2	10	4	9	53	74
29	Łąkowa	13	0	0	0	0	0	3	0
30	Mała	24	1	1	1	1	1	2	7
31	Mickiewicza	21	1	1	1	1	1	6	7
32	Młynarska	7	0	0	0	0	0	0	4
33	Modra	8	0	0	0	0	0	0	0
34	Obrońców	128	1	0	2	0	0	15	38
35	Ogrodowa	85	1	0	0	0	1	6	20
36	Okrzei	156	1	0	4	0	0	31	43
37	Parkowa	12	0	0	0	0	0	0	4
38	Piaskowa	8	0	0	0	0	0	2	2
39	Piątkowskiego	37	1	0	1	0	0	8	9
40	Piwna	4	0	0	0	0	0	0	1
41	Plac Armii Krajowej	24	0	0	1	0	2	5	4
42	Plac Wolności	89	0	0	0	0	0	19	16
43	Podgórna	18	0	0	0	0	0	3	3
44	Podmokła	15	0	0	1	0	1	2	3
45	Polna	41	0	0	0	0	0	5	19
46	Porzeczkowa	3	0	0	0	0	0	1	0
47	Powstańców Warszawskich	230	0	3	3	1	4	52	37
48	Przemysłowa	22	0	0	0	0	0	2	5
49	Ptasia	2	0	0	0	0	0	0	2
50	Rogali	9	0	0	0	0	0	2	3
51	Rzeczna	4	0	0	0	0	0	1	0

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

52	Sienkiewicza	108	0	0	0	0	0	13	25
53	Sowia	14	0	0	2	0	1	5	2
54	Spokojna	8	0	0	0	0	0	2	2
55	Sportowa	28	1	0	1	1	0	3	8
56	Strażacka	83	2	1	1	1	0	8	31
57	Tarnopolska	5	0	0	0	0	0	1	0
58	Tartaczna	14	0	0	0	0	0	1	3
59	Tenisowa	364	0	1	1	0	1	66	65
60	Tokarska	19	0	0	0	0	0	3	7
61	Waryńskiego	121	0	3	2	0	3	16	32
62	Wąska	345	0	0	2	0	0	41	156
63	Wesoła	4	0	0	0	0	0	2	0
64	Witosa	1	0	0	0	0	0	0	1
65	Wodna	5	0	0	0	0	0	1	0
66	XX-lecia	146	2	1	0	2	2	24	33
67	Zacisze	7	2	3	3	7	4	1	2
68	Zielna	5	0	0	0	0	0	2	0
69	Żarska	213	4	0	3	0	1	38	38
70	Żeromskiego	64	0	0	0	0	0	6	26
71	Żurawia	6	0	0	0	0	0	1	2
72	Żwirowa	13	0	0	0	0	0	4	0
RAZEM:		4017	33	30	63	27	48	675	966

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 9 Koncentracja problemów społecznych – obszar miejski (IMD społeczne)

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Wskaźniki							IMD Społeczne
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przedprodukcyjny do 18 lat	Wiek poprodukcyjny od 63 lat	
			Liczba							
1	Agrestowa	9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	22,22	8
2	Akacyjowa	42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,43	28,57	9
3	Boczna	21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,76	9,52	9
4	Bolesława Chrobrego	6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	16,67	9
5	Brzozowa	11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27,27	18,18	10
6	Budowlanych	49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,45	10,20	8
7	Cicha	6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	33,33	9
8	Cmentarna	2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9
9	Energetyczna	16	12,50	6,25	12,50	0,00	0,00	12,50	12,50	21
10	Geodetów	18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,22	11,11	8
11	Graniczna	29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,69	20,69	9
12	I Armii	150	1,33	1,33	4,00	0,00	1,33	18,67	19,33	14
13	Jana Pawła II	136	0,74	2,21	1,47	1,47	2,21	17,65	20,59	15
14	Jaskólcza	4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	7
15	Jasna	19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31,58	26,32	10
16	Kazimierza Wielkiego	8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	7
17	Kolejowa	234	0,85	0,43	4,27	0,85	1,71	18,38	17,95	13
18	Konopnickiej	47	2,13	2,13	0,00	2,13	4,26	17,02	23,40	19
19	Konstytucji 3 Maja	35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	25,71	9
20	Kościelna	110	0,00	0,91	0,91	0,91	0,91	13,64	20,91	10
21	Kościuszki	204	2,45	2,45	1,47	1,47	2,45	16,18	20,59	20
22	Krucza	11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,18	18,18	9

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

23	Kwiatowa	14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,29	7,14	8
24	Leśna	8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,50	0,00	8
25	Letnia	3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66,67	0,00	7
26	Lipowa	9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,22	10
27	Lisia	5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,00	12
28	Lubska	278	1,08	0,72	3,60	1,44	3,24	19,06	26,62	17
29	Łąkowa	13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,08	0,00	8
30	Mała	24	4,17	4,17	4,17	4,17	4,17	8,33	29,17	42
31	Mickiewicza	21	4,76	4,76	4,76	4,76	4,76	28,57	33,33	34
32	Młynarska	7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,14	12
33	Modra	8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9
34	Obrońców	128	0,78	0,00	1,56	0,00	0,00	11,72	29,69	14
35	Ogrodowa	85	1,18	0,00	0,00	0,00	1,18	7,06	23,53	12
36	Okrzei	156	0,64	0,00	2,56	0,00	0,00	19,87	27,56	11
37	Parkowa	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	12
38	Piaskowa	8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	25,00	8
39	Piątkowskiego	37	2,70	0,00	2,70	0,00	0,00	21,62	24,32	14
40	Piwna	4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	10
41	Plac Armii Krajowej	24	0,00	0,00	4,17	0,00	8,33	20,83	16,67	14
42	Plac Wolności	89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,35	17,98	9
43	Podgórna	18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	16,67	9
44	Podmokła	15	0,00	0,00	6,67	0,00	6,67	13,33	20,00	14
45	Polna	41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,20	46,34	12
46	Porzeczkowa	3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	7
47	Powstańców Warszawskich	230	0,00	1,30	1,30	0,43	1,74	22,61	16,09	12
48	Przemysłowa	22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,09	22,73	10
49	Ptasia	2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	12
50	Rogali	9	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,22	33,33	10
51	Rzeczna	4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	7

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

52	Sienkiewicza	108	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,04	23,15	10
53	Sowia	14	0,00	0,00	14,29	0,00	7,14	35,71	14,29	12
54	Spokojna	8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	25,00	8
55	Sportowa	28	3,57	0,00	3,57	3,57	0,00	10,71	28,57	22
56	Strażacka	83	2,41	1,20	1,20	1,20	0,00	9,64	37,35	19
57	Tarnopolska	5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	8
58	Tartaczna	14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,14	21,43	10
59	Tenisowa	364	0,00	0,27	0,27	0,00	0,27	18,13	17,86	9
60	Tokarska	19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,79	36,84	10
61	Waryńskiego	121	0,00	2,48	1,65	0,00	2,48	13,22	26,45	15
62	Wąska	345	0,00	0,00	0,58	0,00	0,00	11,88	45,22	12
63	Wesoła	4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	7
64	Witosa	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	12
65	Wodna	5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	8
66	XX-lecia	146	1,37	0,68	0,00	1,37	1,37	16,44	22,60	13
67	Zacisze	7	28,57	42,86	42,86	100,00	57,14	14,29	28,57	29
68	Zielna	5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,00	0,00	7
69	Żarska	213	1,88	0,00	1,41	0,00	0,47	17,84	17,84	12
70	Żeromskiego	64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,38	40,63	12
71	Żurawia	6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	33,33	10
72	Żwirowa	13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,77	0,00	7
RAZEM:		4017	73,11	74,16	121,95	123,78	111,82	1334,99	1588,97	11,92

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

Zapis matematyczny: Suma wartości społecznego IMD + ZIELONY (1 punkt) + ŻÓŁTY (2 punkty) + CZERWONY (3 punkty) + CZERWONY II (4 punkty) + CZERWONY III (5 punktów). W ramach wyznaczania wartości średniej koncentracji problemów na danych obszarze przyjęto wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej).

Tabela 10 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych na obszarze miejskim

WIELKOŚĆ KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH							
ŚREDNIA W %							
Wartość stała	1,02	1,03	1,69	1,72	1,55	18,54	22,07
Przedział wartości	0,71-1,33	0,72-1,34	1,18-2,2	1,2-2,24	1,08-2,02	12,98-24,1	15,45-28,69
Poniżej średniej							
Średnia							
Powyżej średniej							

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 11 Zestawienie danych z analizy problemów społecznych – obszar wiejski

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Wskaźniki						
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przedprodukcyjny do 18 lat	Wiek poprodukcyjny od 63 lat
			Liczba						
1	Bieszków	122	3	0	3	1	2	28	24
2	Bronice	122	1	0	0	0	0	23	28
3	Budziechów	393	2	0	1	0	1	63	90
4	Golin	118	2	1	1	3	2	24	14
5	Guzów	220	2	1	1	1	1	44	31
6	Jabłoniec	264	2	5	2	3	7	60	42
7	Jaryszów	172	3	5	9	5	10	47	21
8	Jasionna	55	0	0	2	0	0	7	15
9	Jurzyn	71	1	0	2	0	1	10	15
10	Lipsk Żarski	51	1	0	0	0	0	9	9
11	Lisia Góra	144	0	0	0	0	0	28	27
12	Mirkowice	172	1	2	4	4	4	42	27
13	Roztoki	63	1	0	2	0	0	8	16
14	Świbna	135	4	1	3	0	2	23	27
15	Wicina	175	0	0	3	3	2	33	32
16	Zabłocie	324	2	4	2	0	6	69	57
17	Zieleniec	57	2	1	0	0	2	12	8
RAZEM		2658	27	20	35	20	40	530	483

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 12 Koncentracja problemów społecznych – obszar wiejski (IMD społeczne)

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Wskaźniki							IMD Społeczne
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Wiek przedprodukcyjny do 18 lat	Wiek poprodukcyjny od 63 lat	
			Liczba							
1	Bieszków	122	2,46	0,00	2,46	0,82	16,46	22,95	19,67	16
2	Bronice	122	0,82	0,00	0,00	0,00	0,00	18,85	22,95	9
3	Budziechów	393	0,51	0,00	0,25	0,00	2,55	16,03	22,90	9
4	Golin	118	1,69	0,85	0,85	2,54	17,02	20,34	11,86	15
5	Guzów	220	0,91	0,45	0,45	0,45	4,56	20,00	14,09	12
6	Jabłoniec	264	0,76	1,89	0,76	1,14	26,62	22,73	15,91	18
7	Jaryszów	172	1,74	2,91	5,23	2,91	58,37	27,33	12,21	27
8	Jasionna	55	0,00	0,00	3,64	0,00	0,00	12,73	27,27	16
9	Jurzyn	71	1,41	0,00	2,82	0,00	14,14	14,08	21,13	17
10	Lipsk Żarski	51	1,96	0,00	0,00	0,00	0,00	17,65	17,65	11
11	Lisia Góra	144	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,44	18,75	9
12	Mirkowice	172	0,58	1,16	2,33	2,33	23,35	24,42	15,70	23
13	Roztoki	63	1,59	0,00	3,17	0,00	0,00	12,70	25,40	17
14	Świbna	135	2,96	0,74	2,22	0,00	14,87	17,04	20,00	16
15	Wicina	175	0,00	0,00	1,71	1,71	11,47	18,86	18,29	17
16	Zabłocie	324	0,62	1,23	0,62	0,00	18,59	21,30	17,59	14
17	Zieleniec	57	3,51	1,75	0,00	0,00	35,23	21,05	14,04	24
RAZEM		2658	21,52	11,00	26,51	11,90	243,25	327,49	315,40	15,88

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

Zapis matematyczny: Suma wartości społecznego IMD + ZIELONY (1 punkt) + ŻÓŁTY (2 punkty) + CZERWONY (3 punkty) + CZERWONY II (4 punkty) + CZERWONY III (5 punktów). W ramach wyznaczania wartości średniej koncentracji problemów na danych obszarze przyjęto wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej).

Tabela 13 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych na obszarze wiejskim

WIELKOŚĆ KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH							
ŚREDNIA W %							
Wartość stała	1,27	0,65	1,56	0,70	14,31	19,26	18,55
Przedział wartości	0,89-1,65	0,45-0,85	1,09-2,03	0,49-0,91	10,02-18,6	13,48-25,04	12,98-24,12
Poniżej średniej							
Średnia							
Powyżej średniej							

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Podsumowując uwarunkowania społeczne należy podkreślić, iż przeanalizowano wskaźniki obrazujące sposób korzystania z zasiłków stałych, okresowych i celowych, a także pomoc na dożywianie dzieci, jako zmienne obrazujące stopień wykorzystania pomocy społecznej przez mieszkańców Jasienia. Na podstawie niniejszych wskaźników istniała możliwość wskazania stopnia dysfunkcji społecznych istniejących na wybranych obszarach gminy. Ponadto przeanalizowane zostały wartości występującego bezrobocia na analizowanym obszarze, a także wiek przedprodukcyjny oraz poprodukcyjny, jako determinanty procesów zachodzących w zbiorowości mieszkańców obszaru miejskiego i wiejskiego.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż w miejscowościach: Jabłoniec, Jaryszów, Mirkowice i Zieleniec istnieje największa koncentracja problemów społecznych. Na wymienionych obszarach jest najwięcej pobieranych zasiłków, a także jest najwyższy wskaźnik bezrobocia. Powyżej wymienione obszary wymagają szczególnych działań, które będą miały na celu polepszenie jakości życia mieszkańców, których głównym problemem jest wysoki poziom bezrobocia, co bezpośrednio przekłada się na wysoki wskaźnik pobieranych zasiłków stałych, okresowych i celowych, a także na pomoc na dożywianie. Mieszkańcy opisanych miejscowości potrzebują rozbudowanego programu pomocowego ze strony gminy, gdyż sama pomoc finansowa ma charakter doraźny, a nie długofalowy.

Analiza przeprowadzona na terenie Jasienia wykazała występowanie problemów związanych z uwarunkowaniami społecznymi na obszarze ulic: Energetycznej, Kościuszki, Małej, Mickiewicza, Sportowej oraz Zacisze. Niniejsze obszary wymagają podjęcia działań przyczyniających się do zapewnienia wyższej aktywizacji zawodowej mieszkańców, która spowoduje zmniejszenie stopy bezrobocia oraz liczby wypłacanych zasiłków. Ponadto aktywizacja społeczna pozwoli na atrakcyjniejsze spędzanie czasu przez osoby zarówno w wieku przedprodukcyjnym jak i poprodukcyjnym.

Uwarunkowania gospodarcze

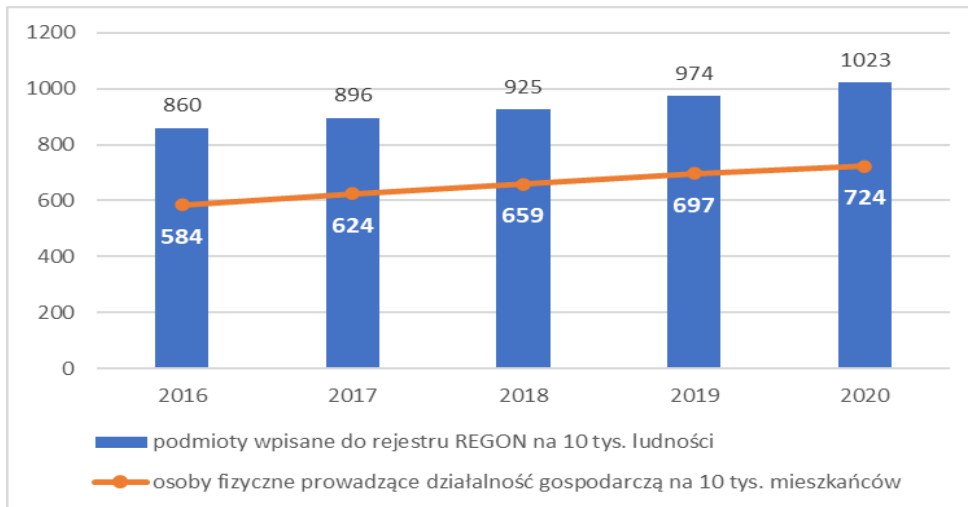
Silną stroną gminy Jasień jest przede wszystkim jej położenie w bezpośrednim sąsiedztwie granicy i miasta Żary, dostęp do węzła drogowego obwodnicy oraz znaczne walory przyrodniczo – krajobrazowe. Gmina posiada podstawową infrastrukturę – zasięg telefonii komórkowej i możliwość skorzystania z telefonii stacjonarnej, wodociągi (własne ujęcia wody), sieć gazową oraz doskonale zasoby gliny. Gmina posiada duże możliwości, jeśli chodzi o lokalizację nowych zakładów produkcyjnych, usługowych, obiektów handlu hurtowego.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Analiza lat 2016-2020 wskazuje, że wzrasta wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności na terenie gminy Jasień. W badanym okresie liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się o 163 na 10 tys. ludności. Na terenie gminy ok. 70% podmiotów jest prowadzonych przez osoby fizyczne. W 2020 r. odnotowano 724 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców.

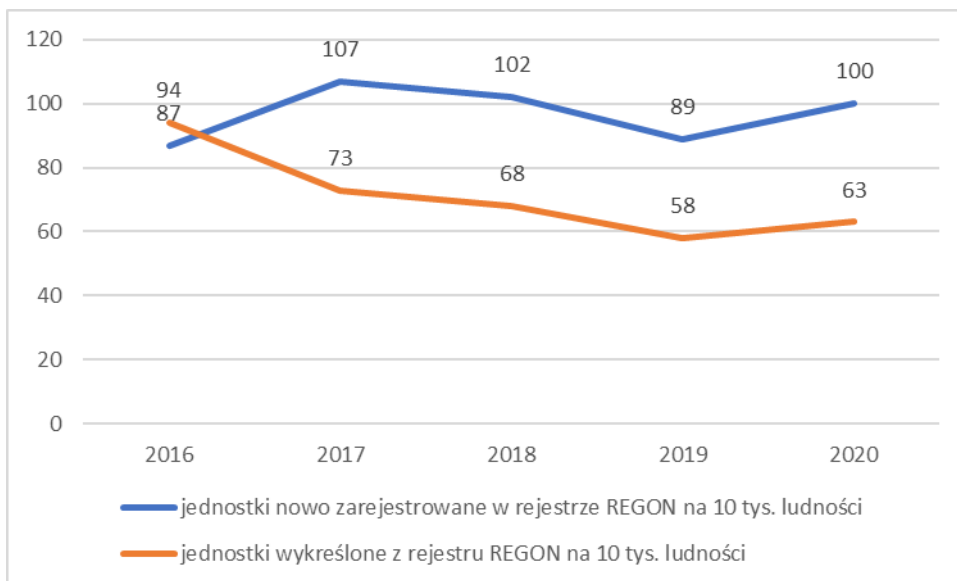
Wykres 10 Liczba podmiotów gosp. i liczba osób fizycznych prowadzących działalność gosp. na 10 tys. ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wzrost gospodarczy na terenie gminy Jasień widoczny jest również na podstawie liczby nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. ludności. Od roku 2017 liczba podmiotów rejestrowanych jest wyższa w stosunku do liczby podmiotów wykreślanych z rejestru REGON, co oznacza dobrą i stabilną sytuację podmiotów gospodarczych na lokalnym rynku.

Wykres 11 Jednostki nowo zarejestrowane i wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Z przeprowadzonej analizy liczebności osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wynika, iż w gminie Jasień jest około 293 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Poniższa tabela przedstawia poziom aktywności gospodarczej, który zobrazowany został poprzez określenie współczynnika przedsiębiorczości, obliczonego na podstawie liczebności podmiotów gospodarczych, w odniesieniu do liczby ludności danego obszaru.

Tabela 14 Poziom aktywności gospodarczej – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w obszarze miejskim

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Liczba podmiotów gospodarczych	Współczynnik przedsiębiorczości	IMD gospodarcze
1	Agrestowa	9	0	0,00	
2	Akacyjowa	42	2	4,76	
3	Boczna	21	1	4,76	
4	Bolesława Chrobrego	6	0	0,00	
5	Brzozowa	11	0	0,00	
6	Budowlanych	49	5	10,20	
7	Cicha	6	0	0,00	
8	Cmentarna	2	0	0,00	
9	Energetyczna	16	0	0,00	
10	Geodetów	18	2	11,11	
11	Graniczna	29	2	6,90	
12	I Armii	150	6	4,00	
13	Jana Pawła II	136	8	5,88	
14	Jaskólcza	4	0	0,00	
15	Jasna	19	0	0,00	
16	Kazimierza Wielkiego	8	1	12,50	
17	Kolejowa	234	6	2,56	
18	Konopnickiej	47	4	8,51	
19	Konstytucji 3 Maja	35	0	0,00	
20	Kościelna	110	6	5,45	
21	Kościuszki	204	15	7,35	
22	Krucza	11	7	63,64	
23	Kwiatowa	14	1	7,14	
24	Leśna	8	1	12,50	
25	Letnia	3	0	0,00	
26	Lipowa	9	0	0,00	
27	Lisia	5	1	20,00	
28	Lubaska	278	16	5,76	
29	Łąkowa	13	1	7,69	
30	Mała	24	0	0,00	
31	Mickiewicza	21	1	4,76	
32	Młynarska	7	0	0,00	
33	Modra	8	0	0,00	
34	Obrońców	128	7	5,47	
35	Ogrodowa	85	3	3,53	
36	Okrzei	156	11	7,05	
37	Parkowa	12	1	8,33	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

38	Piaskowa	8	1	12,50	
39	Piątkowskiego	37	4	10,81	
40	Piwna	4	0	0,00	
41	Plac Armii Krajowej	24	0	0,00	
42	Plac Wolności	89	2	2,25	
43	Podgórna	18	0	0,00	
44	Podmokła	15	3	20,00	
45	Polna	41	2	4,88	
46	Porzeczkowa	3	1	33,33	
47	Powstańców Warszawskich	230	5	2,17	
48	Przemysłowa	22	3	13,64	
49	Ptasia	2	1	50,00	
50	Rogali	9	0	0,00	
51	Rzeczna	4	0	0,00	
52	Sienkiewicza	108	10	9,26	
53	Sowia	14	0	0,00	
54	Spokojna	8	0	0,00	
55	Sportowa	28	1	3,57	
56	Strażacka	83	0	0,00	
57	Tarnopolska	5	1	20,00	
58	Tartaczna	14	0	0,00	
59	Tenisowa	364	9	2,47	
60	Tokarska	19	1	5,26	
61	Waryńskiego	121	4	3,31	
62	Wąska	345	7	2,03	
63	Wesoła	4	2	50,00	
64	Witosa	1	0	0,00	
65	Wodna	5	1	20,00	
66	XX-lecia	146	6	4,11	
67	Zacisze	7	0	0,00	
68	Zielna	5	0	0,00	
69	Żarska	213	19	8,92	
70	Żeromskiego	64	1	1,56	
71	Żurawia	6	0	0,00	
72	Żwirowa	13	0	0,00	
SUMA		4017	192	7,08	x

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 15 Poziom aktywności gospodarczej – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w obszarze wiejskim

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba podmiotów	Współczynnik przedsiębiorczości	IMD gospodarcze
1	Bieszków	122	2	1,64	
2	Bronice	122	8	6,56	
3	Budziechów	393	16	4,07	
4	Golin	118	7	5,93	
5	Guzów	220	8	3,64	
6	Jabłoniec	264	10	3,79	
7	Jaryszów	172	7	4,07	
8	Jasionna	55	0	0,00	
9	Jurzyn	71	8	11,27	
10	Lipsk Żarski	51	3	5,88	
11	Lisia Góra	144	7	4,86	
12	Mirkowice	172	4	2,33	
13	Roztoki	63	3	4,76	
14	Świbna	135	0	0,00	
15	Wicina	175	2	1,14	
16	Zabłocie	324	13	4,01	
17	Zieleniec	57	3	5,26	
SUMA		2658	101	4,07	x

Źródło: Opracowanie własne

Najwyższy współczynnik przedsiębiorczości występuje na obszarze miejscowości Bronice, Budziechów, Golin, Jaryszów, Jurzyn, Lipsk Żarski, Lisia Góra, Roztoki oraz Zieleniec. Natomiast najslabiej wypadają sołectwa Jasionna i Świbna, w których to nie ma ani jednego zarejestrowanego przedsiębiorstwa gospodarczego.

Analiza obszaru miejskiego pozwala wyróżnić ulice, na których wskaźnik przedsiębiorczości osiąga wartości poniżej średnich. Należą do nich następujące ulice: Agrestowa, Akacyjowa, Boczna, Bolesława Chrobrego, Brzozowa, Cicha, Cmentarna, Energetyczna, Graniczna, I Armii, Jana Pawła II, Jaskółcza, Jasna, Kolejowa, Konstytucji 3 Maja, Kościelna, Letnia, Lipowa, Lubska, Mała, Mickiewicza, Młynarska, Modra, Obrońców, Ogrodowa, Okrzei, Piwna, Plac Armii Krajowej, Plac Wolności Podgórna, Polna, Powstańców Warszawskich, Rogali, Rzeczna, Sowią, Spokojna, Sportowa, Strażacka, Tartaczna, Tenisowa, Tokarska, Waryńskiego, Wąska, Witosa, XX-lecia, Zacisze, Zielna, Żeromskiego, Żurawia oraz Żwirowa. Na wielu z nich nie odnotowano żadnego zarejestrowanego przedsiębiorstwa. Skoncentrowanie przedsiębiorstw jest niskie na wielu ulicach i w przypadku niektórych pokrywa się z obszarami uznawanymi za zdegradowane przestrzenie oraz społecznie. Oznacza to konieczność podjęcia zadań aktywizujących społeczność lokalną, gdyż rozwój przedsiębiorczości i skłonienie mieszkańców do podjęcia działań na rzecz wyjścia z kryzysu, pozwoli na zmianę wskaźników w obszarze uwarunkowań społecznych. Aby osiągnąć taki cel, należy zacząć edukować społeczność lokalną oraz zachęcać ją do zakładania własnych działalności gospodarczych, oczywiście przy jednoczesnym wsparciu merytorycznym i motywacyjnym.

Uwarunkowania środowiskowe

Gmina Jasień należy do najbardziej zalesionych gmin w powiecie żarskim i z tego powodu może śmiało ubiegać się o miano "centrum grzybiarstwa". Największymi atutami turystycznymi gminy Jasień są czyste powietrze,

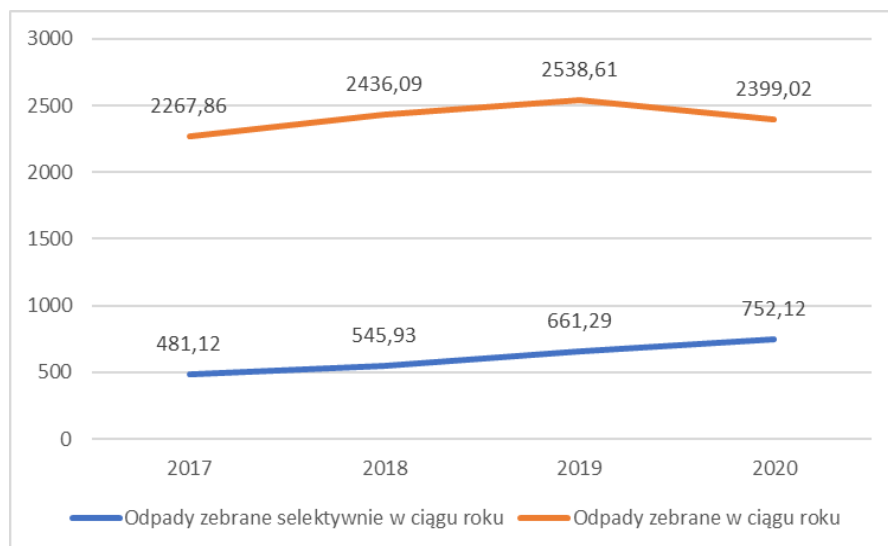
LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

lasu obfitujące w grzyby i jagody, siedliska dzikich zwierząt, łowiska rybne, zabytki, a także doskonałe tereny do organizowania wycieczek pieszych i rowerowych.

Analiza uwarunkowań środowiskowych na obszarze rewitalizacji oparta została na masie odebranych odpadów komunalnych. W analizowanym okresie lat 2017-2020 ilość odpadów zebranych ogółem od mieszkańców z terenu gminy Jasień wykazywała wartości wzrastające. W 2020 r. odnotowano spadek odebranych ogółem odpadów o 139,59 ton. Na terenie gminy systematycznie wzrasta wskaźnik ilości odpadów zebranych selektywnie w ciągu roku, co jest zadowalającym efektem edukacji ekologicznej prowadzonej na terenie gminy. W 2020 r. odebrano 752,12 t odpadów zebranych selektywnie, co w porównaniu do roku 2017 wskazuje na wzrost tego wskaźnika o 271 ton.

Wykres 12 Ilość odpadów zebranych w latach 2017-2020 [t]

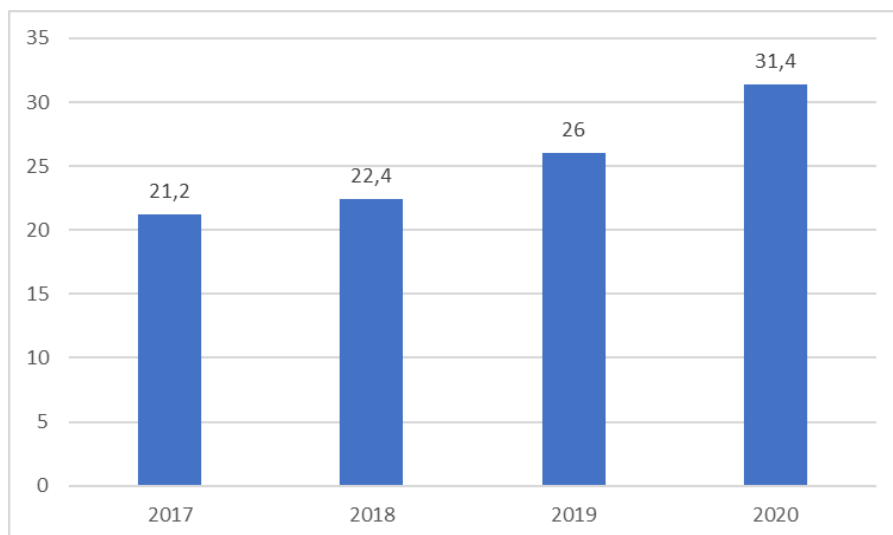
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Relacja ilości odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogółu odpadów wskazuje, że systematycznie wzrasta wskaźnik tej relacji, co oznacza, że z każdym rokiem więcej odpadów zostaje segregowanych. Potwierdza to większa dbałość mieszkańców o ochronę środowiska i kwestie związane z ekologią. Podejmowane w placówkach oświatowych oraz przez samorząd lokalny wielu inicjatyw proekologicznych przyczyniło się do

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

większej świadomości mieszkańców na temat potrzeby segregowania odpadów komunalnych. Na przestrzeni ostatnich lat stosunek odebranych odpadów selektywnie w relacji do ogółu odpadów wzrósł o 10,2 punkty procentowe.

Wykres 13 Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Analiza uwarunkowań środowiskowych na obszarze rewitalizacji oparta została na masie odebranych odpadów, przedstawionej w podziale na jednostki terytorialne. Na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Jasieniu, wskazano obszary, na których istnieje mała koncentracja odpadów oraz takie obszary, na których koncentracja przewyższa wartości średnie.

Do miejscowości, w których wytwarzana jest liczba odpadów przewyższająca średnią (46,28 MG) zaliczone zostały następujące sołectwa: Budziechów, Guzów, Jabłoniec, Jaryszów, Mirkowice, Wicina, Zabłocie. Rozważając koncentrację odpadów na terenie miejskim, zauważalne są przekroczenia wartości średnich (16,51 MG) na obszarze ulic: I Armii, Jana Pawła II, Kolejowa, Kościelna, Kościuszki, Lubska, Obrońców, Ogrodowa, Okrzei, Plac Wolności, Powstańców Warszawskich, Sienkiewicza, Strażacka, Tenisowa, Waryńskiego, Wąska, XX-lecia, Żarska, Żeromskiego. Masa odebranych odpadów zależy bezpośrednio od liczby mieszkańców zamieszkującej określone ulice, w związku z tym wyższa koncentracja ich ilości oznacza wyższy wpływ danego obszaru na środowisko.

Tabela 16 Masa odebranych odpadów na obszarze miejskim

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Ilość odpadów odebranych (MG)	IMD środowiskowe
1	Agrestowa	9	2,664	
2	Akacjowa	42	12,432	
3	Boczna	21	6,216	
4	Bolesława Chrobrego	6	1,776	
5	Brzozowa	11	3,256	
6	Budowlanych	49	14,504	
7	Cicha	6	1,776	
8	Cmentarna	2	0,592	
9	Energetyczna	16	4,736	
10	Geodetów	18	5,328	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

11	Graniczna	29	8,584	
12	I Armii	150	44,4	
13	Jana Pawła II	136	40,256	
14	Jaskólcza	4	1,184	
15	Jasna	19	5,624	
16	Kazimierza Wielkiego	8	2,368	
17	Kolejowa	234	69,264	
18	Konopnickiej	47	13,912	
19	Konstytucji 3 Maja	35	10,36	
20	Kościelna	110	32,56	
21	Kościuszki	204	60,384	
22	Krucza	11	3,256	
23	Kwiatowa	14	4,144	
24	Leśna	8	2,368	
25	Letnia	3	0,888	
26	Lipowa	9	2,664	
27	Lisia	5	1,48	
28	Lubska	278	82,288	
29	Łąkowa	13	3,848	
30	Mała	24	7,104	
31	Mickiewicza	21	6,216	
32	Młynarska	7	2,072	
33	Modra	8	2,368	
34	Obrońców	128	37,888	
35	Ogrodowa	85	25,16	
36	Okrzei	156	46,176	
37	Parkowa	12	3,552	
38	Piaskowa	8	2,368	
39	Piątkowskiego	37	10,952	
40	Piwna	4	1,184	
41	Plac Armii Krajowej	24	7,104	
42	Plac Wolności	89	26,344	
43	Podgórna	18	5,328	
44	Podmokła	15	4,44	
45	Polna	41	12,136	
46	Porzeczkowa	3	0,888	
47	Powstańców Warszawskich	230	68,08	
48	Przemysłowa	22	6,512	
49	Ptasia	2	0,592	
50	Rogali	9	2,664	
51	Rzeczna	4	1,184	
52	Sienkiewicza	108	31,968	
53	Sowia	14	4,144	
54	Spokojna	8	2,368	
55	Sportowa	28	8,288	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

56	Strażacka	83	24,568	
57	Tarnopolska	5	1,48	
58	Tartaczna	14	4,144	
59	Tenisowa	364	107,744	
60	Tokarska	19	5,624	
61	Waryńskiego	121	35,816	
62	Wąska	345	102,12	
63	Wesoła	4	1,184	
64	Witosa	1	0,296	
65	Wodna	5	1,48	
66	XX-lecia	146	43,216	
67	Zacisze	7	2,072	
68	Zielna	5	1,48	
69	Żarska	213	63,048	
70	Żeromskiego	64	18,944	
71	Żurawia	6	1,776	
72	Żwirowa	13	3,848	
SUMA		4017	1189,03	16,51

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 17 Masa odebranych odpadów na obszarze wiejskim

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Ilość odpadów odebranych (MG)	IMD środowiskowe
1	Bieszków	122	36,112	
2	Bronice	122	36,122	
3	Budziechów	393	116,328	
4	Golin	118	34,928	
5	Guzów	220	65,12	
6	Jabłoniec	264	78,144	
7	Jaryszów	172	50,912	
8	Jasionna	55	16,2	
9	Jurzyn	71	21,016	
10	Lipsk Żarski	51	15,096	
11	Lisia Góra	144	42,624	
12	Mirkowice	172	50,912	
13	Roztoki	63	18,648	
14	Świbna	135	39,96	
15	Wicina	175	51,8	
16	Zabłocie	324	95,904	
17	Zieleniec	57	16,872	
SUMA		2658	786,70	46,28

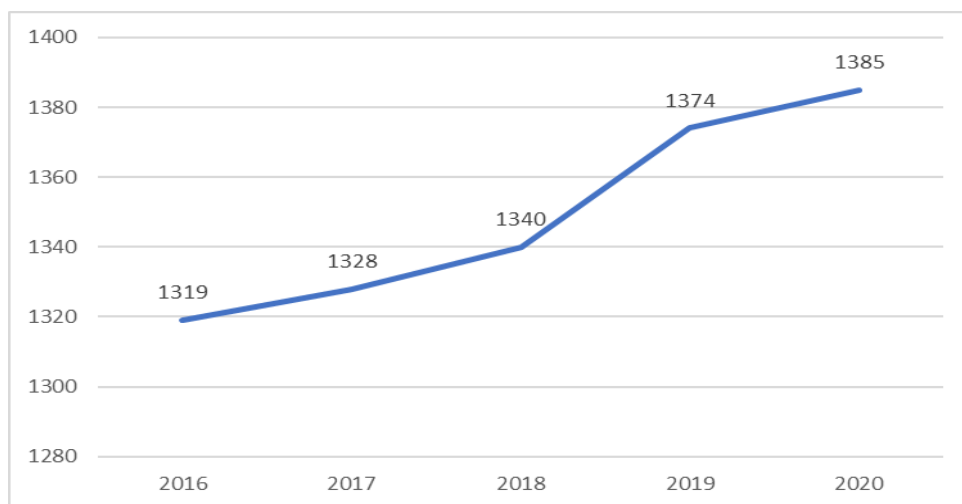
Źródło: Opracowanie własne

Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne

Analizę uwarunkowań przestrzenno – funkcjonalnych można odnieść w głównej mierze do stanu budynków, występujących na terenie gminy. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę budynków oraz tych wybudowanych przed 1945 rokiem, należy zauważyć, iż na terenie gminy Jasień występują sołectwa charakteryzujące się dużą ilością budynków wymagających działań rewitalizacyjnych. Większość zabudowy gminy Jasień została wybudowana przed 1945 rokiem, co oznacza, iż znaczna liczba budynków wymaga działań renowacyjnych. Szczególną uwagę powinno skoncentrować się na pracach budowlanych, które utrzymują pełne cechy użytkowe zabudowy.

W latach 2016-2020 odnotowano na terenie gminy wzrost liczby nowych budynków mieszkalnych o 66. Jest to niewielki wzrost, gdyż średnio każdego roku przybywa ok. 13 nowych budynków. Obiekty nowo powstające zachowują standardy ekologiczne, są estetyczne i pozytywnie wpływają na wizerunek gminy. Jednakże zdecydowana większość budynków mieszkalnych (głównie na terenach wiejskich) wymaga odnowienia i renowacji z uwagi na lata użytkowania i naturalną degradację.

Wykres 14 Liczba budynków mieszkalnych w gminie Jasień w latach 2016-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Liczba budynków wybudowanych przed 1945 rokiem jest zróżnicowana w poszczególnych sołectwach. Po odniesieniu liczby budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 r. do średniej, dostrzegalne jest zdegradowanie przestrzenne, występujące w miejscowościach: Bieszków, Golin, Guzów, Jabłoniec, a także Jasionna, Jurzyn, Lipsk Żarski, Roztoki, Świbna, Wicina i Zieleniec. W tych miejscowościach ilość budynków wybudowanych przed 1945 r. jest powyżej średniej. Warto zwrócić również uwagę na miejscowości, w których istnieją jedynie budynki stare – sprzed 1945, wymagające odnowy. W tej kategorii wyróżniamy następujące sołectwa: Lipsk Żarski, Jurzyn, Jasionna.

Biorąc pod uwagę liczbę budynków wybudowanych przed 1945 rokiem w mieście Jasień, znaczna ich ilość występuje na ulicach I Armii, Jana Pawła II, Kościuszki, Kościelnej, Lubskiej, Ogrodowej, Obrońców, Plac Wolności, Plac Armii Krajowej, Piwnej, Powstańców Warszawskich, Waryńskiego, Żurawiej. Wskazane ulice wymagają podjęcia działań rewitalizacyjnych w ramach odnowy przestrzeni publicznej oraz nadania jej nowych funkcji. Takie działanie wymaga dużych nakładów finansowych, ponieważ budynki sprzed 1945 r. trzeba dostosować do obecnych wymagań budowlanych, a także należy dokonać renowacji fasad budynków, co jest bardzo drogą inwestycją.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Podsumowując należy podkreślić, iż podstawą wyznaczenia obszarów wymagających działań rewitalizacyjnych, w odniesieniu do uwarunkowań przestrzenno – funkcjonalnych, będą dane dotyczące liczby budynków wybudowanych przed 1945 rokiem. Niniejsze budynki wymagają działań modernizacyjnych. Poniżej wyróżniono ogólną liczbę budynków oraz te, które ze względu na swój rok powstania, wymagają działań rewitalizacyjnych.

Tabela 18 Liczba budynków zlokalizowanych w zabudowie wybudowanej przed 1945 rokiem w obszarze miejskim

Lp.	Ulica	Liczba ludności	Ogólna liczba budynków mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 r..	Wskaźnik degradacji budynków mieszkalnych	IMD przestrzenno-funkcjonalne
1	Agrestowa	9	3	2	66,67	
2	Akacyjowa	42	13	5	38,46	
3	Boczna	21	5	3	60,00	
4	Bolesława Chrobrego	6	4	0	0,00	
5	Brzozowa	11	5	0	0,00	
6	Budowlanych	49	11	0	0,00	
7	Cicha	6	2	1	50,00	
8	Cmentarna	2	1	1	100,00	
9	Energetyczna	16	3	1	33,33	
10	Geodetów	18	7	0	0,00	
11	Graniczna	29	10	4	40,00	
12	I Armii	150	39	30	76,92	
13	Jana Pawła II	136	26	24	92,31	
14	Jaskółcza	4	2	2	100,00	
15	Jasna	19	5	0	0,00	
16	Kazimierza Wielkiego	8	4	0	0,00	
17	Kolejowa	234	26	26	100,00	
18	Konopnickiej	47	16	2	12,50	
19	Konstytucji 3 Maja	35	4	3	75,00	
20	Kościelna	110	19	15	78,95	
21	Kościuszki	204	33	30	90,91	
22	Krucza	11	2	0	0,00	
23	Kwiatowa	14	4	0	0,00	
24	Leśna	8	2	0	0,00	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

25	Letnia	3	1	0	0,00	
26	Lipowa	9	3	0	0,00	
27	Lisia	5	4	0	0,00	
28	Lubska	278	38	36	94,74	
29	Łąkowa	13	4	0	0,00	
30	Mała	24	3	3	100,00	
31	Mickiewicza	21	9	6	66,67	
32	Młynarska	7	4	4	100,00	
33	Modra	8	1	0	0,00	
34	Obrońców	128	30	26	86,67	
35	Ogrodowa	85	20	13	65,00	
36	Okrzei	156	36	8	22,22	
37	Parkowa	12	3	0	0,00	
38	Piaskowa	8	3	0	0,00	
39	Piątkowskiego	37	5	4	80,00	
40	Piwna	4	1	1	100,00	
41	Plac Armii Krajowej	24	5	5	100,00	
42	Plac Wolności	89	16	16	100,00	
43	Podgórna	18	3	3	100,00	
44	Podmokła	15	6	2	33,33	
45	Polna	41	15	5	33,33	
46	Porzeczkowa	3	2	0	0,00	
47	Powstańców Warszawskich	230	29	25	86,21	
48	Przemysłowa	22	1	1	100,00	
49	Ptasia	2	1	1	100,00	
50	Rogali	9	4	4	100,00	
51	Rzeczna	4	1	0	0,00	
52	Sienkiewicza	108	32	5	15,63	
53	Sowia	14	3	0	0,00	
54	Spokojna	8	1	1	100,00	
55	Sportowa	28	10	6	60,00	
56	Strażacka	83	8	5	62,50	
57	Tarnopolska	5	1	1	100,00	
58	Tartaczna	14	5	1	20,00	
59	Tenisowa	364	3	0	0,00	
60	Tokarska	19	5	0	0,00	
61	Waryńskiego	121	23	18	78,26	
62	Wąska	345	9	3	33,33	
63	Wesoła	4	1	0	0,00	
64	Witosa	1	1	0	0,00	
65	Wodna	5	1	1	100,00	
66	XX-lecia	146	11	6	54,55	
67	Zacisze	7	2	2	100,00	
68	Zielna	5	1	1	100,00	
69	Żarska	213	50	23	46,00	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

70	Żeromskiego	64	3	2	66,67	
71	Żurawia	6	5	5	100,00	
72	Żwirowa	13	5	0	0,00	
SUMA		4017	674	392	48,89	x

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 19 Liczba budynków zlokalizowanych w zabudowie wybudowanej przed 1945 rokiem w obszarze wiejskim

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Ogólna liczba budynków mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 r..	Wskaźnik degradacji budynków mieszkalnych	IMD przestrzenno-funkcjonalne
1	Bieszków	122	47	44	93,62	
2	Bronice	122	36	30	83,33	
3	Budziechów	393	140	94	67,14	
4	Golin	118	38	34	89,47	
5	Guzów	220	55	49	89,09	
6	Jabłoniec	264	81	74	91,36	
7	Jaryszów	172	42	28	66,67	
8	Jasionna	55	22	22	100,00	
9	Jurzyn	71	20	20	100,00	
10	Lipsk Żarski	51	16	16	100,00	
11	Lisia Góra	144	34	20	58,82	
12	Mirkowice	172	34	24	70,59	
13	Roztoki	63	30	27	90,00	
14	Świbna	135	35	34	97,14	
15	Wicina	175	61	57	93,44	
16	Zabłocie	324	101	80	79,21	
17	Zieleniec	57	14	13	92,86	
SUMA		2658	806	666	86,04	x

Źródło: Opracowanie własne

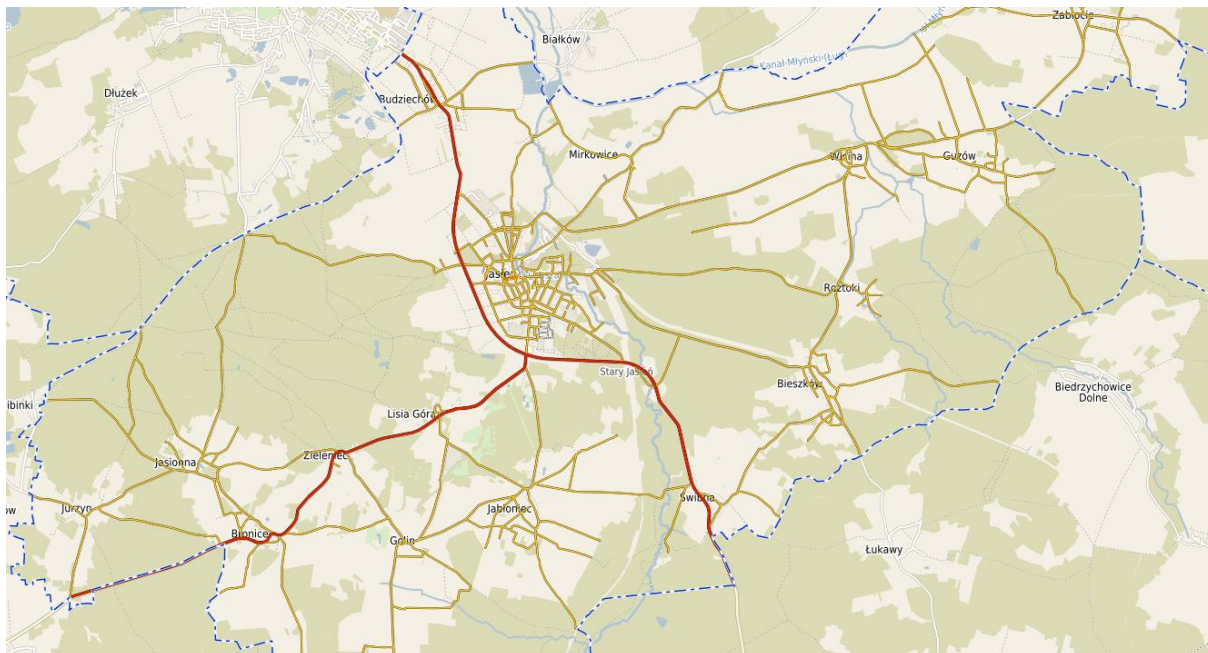
Podsumowując analizę uwarunkowań przestrzenno – funkcjonalnych, dostrzegalna jest znaczna koncentracja budynków wybudowanych przed 1945 rokiem na obszarach wiejskich. Obiekty te wymagają podjęcia działań modernizacyjnych, a brak ich realizacji będzie wpływać na nawarstwiający się problemy społeczne. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż w mieście Jasień na ulicach, na których są budynki przeznaczone do odnowy, zdiagnozowano problemy o charakterze społecznym. Są to następujące ulice: Jana Pawła II, Kolejowa, Kościuszki, Lubska, Mała, Mickiewicza, Młynarska, Sportowa, Strażacka, Waryńskiego i Zacisze. W związku z taką zależnością, konieczne byłoby podjęcie działań mających na celu odnowę przestrzeni publicznej, między innymi realizowanej poprzez modernizację elewacji zewnętrznych budynków, tak aby działanie to przyczyniło się do minimalizacji problemów w zakresie uwarunkowań przestrzenno – funkcjonalnych.

Uwarunkowania techniczne

Analiza uwarunkowań technicznych w Jasieniu oparta jest na ocenie stanu dróg gminnych. Sieć komunikacyjna na terenie gminy jest rozwinięta. Przez miasto i m. Świbna i Budziechów przebiega droga wojewódzka DW nr 287 relacji Żary –Lubsko-Gubin. Od obwodnicy m. Jasień DW nr 287 przez wsie Lisia Góra, Zieleniec, Bronice

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

w kierunku m. Tuplice przebiega droga wojewódzka DW nr 284. Przez miasto przebiegają również drogi powiatowe. Są to ul. Sienkiewicza, Powstańców Warszawskich, Kolejowa, Grzybowa, Tamopolska i Zielonogórska. Drogi powiatowe przebiegają również przez wsie: Budziechów, Wicina, Zabłocie, Guzów, Roztoki, Bieszków, Jabłoniec, Golin, Zieleniec, Jaryszów, Lipsk Żarski, Bronice, Jurzyn i Jasionna. **W granicach administracyjnych miasta Jasień jest 14,35 km dróg zaliczonych do kategorii gminnych dróg publicznych. Po za terenem miasta gmina posiada 34,51 km dróg publicznych.** Ponadto w mieście znajduje się 8,77 km dróg wewnętrznych w skład których wchodzi również ścieżka rowerowa relacji Jasień - Lubsko o długości 0,50 km (w m. Budziechów). Na terenie miasta i gminy znajduje się 6 mostów i 3 kładki o konstrukcji stalowej, stalowo-żelbetowa, żelbetonowej. Jeden most został wyłączony z ruchu kołowego.

Każdego roku gmina realizuje wiele działań w zakresie naprawy, modernizacji i dostosowania dróg gminnych do potrzeby mieszkańców. Wykonywane są bieżące naprawy nawierzchni, uzupełnianie ubytków w asfalcie masą bitumiczną, wyrównywanie i utwardzanie dróg. Dodatkowo w miarę możliwości finansowych gmina realizuje zadania naprawcze na terenach dróg dojazdowych do pól. Modernizowane są chodniki, budowane są nowe ciągi piesze i rowerowe, wymieniana jest na bieżąco infrastruktura oświetlenia ulicznego, która zmieniana jest na energooszczędną.

W celu zanalizowania uwarunkowań technicznych w gminie Jasień, należy zapoznać się ze stanem technicznym dróg w Jasieniu oraz w poszczególnych sołectwach. Dane uzyskane z Urzędu Miasta wskazują, iż drogi w sołectwach gminy są w bardzo złym stanie. Rodzaj nawierzchni jest określany jako gruntowy lub gruntowy wzmocniony (kamień łamany – bazalt, gruz budowlany, inne kruszywa drogowe), natomiast stan tych nawierzchni w większej części jest przeznaczony do remontu. Taki stan rzeczy oznacza duże wydatki, które będzie musiała ponieść gmina, w celu dostosowania dróg wiejskich do poprawnego stanu użytkowania. Odmienna sytuacja istnieje na terenie miasta Jasień, gdzie wskazać można drogi w bardzo dobrym stanie, które zostały odnowione. Stopień ich degradacji jest zdecydowanie mniejszy niż na terenach wiejskich, chociaż wskazać można również na obszary wymagające zdecydowanych działań naprawczych, w którym znaczna ilość dróg została odnowiona i ulepszona.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

W ramach analizy uwarunkowań technicznych, przeprowadzono szczegółową diagnozę stanu dróg występujących na terenie gminy. Szczegółowe dane zostały wskazane w poniższej tabeli.

Tabela 20 Stan dróg gminnych w obszarze miejskim

Lp.	Ulica	Długość dróg w km	Powierzchnia działki w m kw.	Rodzaj nawierzchni	IMD techniczne
1	Agrestowa	0,1	709	gruntowa	ZŁY
2	Akacyjowa	0,411	3433	gruntowa	DOSTATECZNY
3	Boczna	0,154	349	bitumiczna	DOSTATECZNY
4	Bolesława Chrobrego	0,09	834	gruntowa	ZŁY
5	Brzozowa	0,2	1229	gruntowa	ZŁY
6	Budowlanych	0,266	2513	gruntowa	DOSTATECZNY
7	Cicha	0,15	723	gruntowa	ZŁY
8	Cmentarna	0,244	1279	gruntowa	DOBRY
9	Energetyczna	0,123	968	gruntowa	DOSTATECZNY
10	Geodetów	0,25	1839	gruntowa	ZŁY
11	Graniczna	0,948	6844	bitumiczna i gruntowa	DOBRY
12	I Armii	0,629	7321	bitumiczna	BARDZO DOBRY
13	Jana Pawła II	0,17	3723	kostka granitowa-70m; bitumiczna-20m	DOBRY
14	Jaskólcza	0,05	279	gruntowa	ZŁY
15	Jasna	0,09	650	bitumiczna na kostce granitowej	DOSTATECZNY
16	Kazimierza Wielkiego	0,26	620	gruntowa	DOSTATECZNY
17	Kolejowa	powiatowa		bitumiczna	ZŁY
18	Konopnickiej	0,242	2358	trylinka	DOBRY
19	Konstytucji 3 Maja	0,151	2850	bitumiczna na kostce granitowej	DOSTATECZNY
20	Kościelna	0,411	3761	trylinka	DOBRY
21	Kościuszki	0,383	4128	kostka granitowa	DOSTATECZNY
22	Krucza	0,259	1663	gruntowa	DOSTATECZNY
23	Kwiatowa	droga prywatna		bitumiczna	DOBRY
24	Leśna	0,34	5132	gruntowa	DOSTATECZNY
25	Letnia	0,15	795	gruntowa	ZŁY
26	Lipowa	0,1	464	gruntowa	ZŁY
27	Lisia	0,2	845	gruntowa	ZŁY

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

28	Lubska	0,481	5959	bitumiczna	DOBRY
29	Łąkowa	0,79	5349	gruntowa	DOSTATECZNY
30	Mała	0,078	321	kostka granitowa	DOSTATECZNY
31	Mickiewicza	0,347	2220	gruntowa	DOSTATECZNY
32	Młynarska	0,341	2082	kamień polny	DOSTATECZNY
33	Modra	0,1	795	gruntowa	ZŁY
34	Obrońców	0,518	6368	trylinka	DOBRY
35	Ogrodowa	0,262	3449	bitumiczna	DOBRY
36	Okrzei	0,525	6396	bitumiczna, kostka granitowa	DOBRY
37	Parkowa	0,251	2989	bitumiczna	DOBRY
38	Piaskowa	0,1	864	gruntowa	ZŁY
39	Piątkowskiego	0,091	857	bitumiczna	DOBRY
40	Piwna	0,1	593	gruntowa	ZŁY
41	Plac Armii Krajowej	0,1	1786	bitumiczna	DOBRY
42	Plac Wolności	0,245	6008	bitumiczna-108m; gruntowa-266m	DOSTATECZNY
43	Podgórna	0,15	168	gruntowa	ZŁY
44	Podmokła	0,443	1900	bitumiczna - 164m; gruntowa - 266m	DOBRY
45	Polna	0,212	4532	bitumiczna-50m; kostka granitowa -150m	DOSTATECZNY
46	Porzeczkowa	0,32	458	gruntowa	DOSTATECZNY
47	Powstańców Warszawskich	powiatowa		bitumiczna	DOBRY
48	Przemysłowa	0,85	4531/3225	kostka granitowa	DOBRY
49	Ptasia	0,15	746	gruntowa	ZŁY
50	Rogali	0,25	2089	gruntowa	ZŁY
51	Rzeczna	0,1	1947	gruntowa	ZŁY
52	Sienkiewicza	powiatowa		bitumiczna	DOBRY
53	Sowia	0,18	180	gruntowa	DOSTATECZNY
54	Spokojna	0,2	1333	gruntowa	ZŁY
55	Sportowa	0,09	76	utwardzona – płyty betonowe	DOSTATECZNY
56	Strażacka	0,1	1104	gruntowa	ZŁY
57	Tarnopolska	0,25	2068	Gruntowa, utwardzona, wzmocniona	ZŁY
58	Tartaczna	0,186	1232	bitumiczna	DOSTATECZNY
59	Tenisowa	Brak drogi wydzielonej geodezyjnie nie uregulowana prawnie		utwardzona – płyty betonowe	DOSTATECZNY
60	Tokarska	0,152	1146	gruntowa	DOSTATECZNY
61	Waryńskiego	0,258	2501	trylinka	DOBRY
62	Wąska	0,22	3817	bitumiczna	DOSTATECZNY
63	Wesoła	0,35	543	bitumiczna	DOSTATECZNY
64	Witosa	0,17	1250	gruntowa	ZŁY
65	Wodna	Nie uregulowana prawnie droga przebiega po terenach		gruntowa	DOSTATECZNY

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

		kolejowych			
66	XX-lecia	0,15	2693	bitumiczna	DOBRY
67	Zacisze	0,063	1077	gruntowa	DOSTATECZNY
68	Zielna	0,126	673	gruntowa	DOSTATECZNY
69	Żarska	1,095	15093	bitumiczna	DOBRY
70	Żeromskiego	0,361	2856	bitumiczna	ZŁY
71	Żurawia	0,19	240	gruntowa	DOSTATECZNY
72	Żwirowa	0,148	1183	gruntowa niewzmocniana	ZŁY

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 21 Stan dróg gminnych w obszarze wiejskim

Lp.	Sołectwo	Rodzaj nawierzchni	IMD techniczne
1	Bieszków	gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
2	Bronice	gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
3	Budziechów	bitumiczna, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
4	Golin	bitumiczna, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
5	Guzów	bitumiczna, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
6	Jabłoniec	brukowa, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
7	Jaryszów	gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
8	Jasionna	gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
9	Jurzyn	gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
10	Lipsk Żarski	gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
11	Lisia Góra	gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
12	Mirkowice	bitumiczna, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
13	Roztoki	brukowa, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
14	Świbna	brukowa, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
15	Wicina	bitumiczna, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
16	Zabłocie	bitumiczna, gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY
17	Zieleniec	gruntowe oraz gruntowe wzmocnione	ZŁY

Źródło: Opracowanie własne

W przypadku dróg zlokalizowanych w mieście, dostrzec można ich duże zróżnicowanie pod względem stanu nawierzchni. Wskazać można drogi w bardzo dobrym stanie, a także w dostatecznym oraz złym. Stan dróg w gminie cechuje bardzo duża rozbieżność pomiędzy terenem wiejskim a miejskim. Należałoby podjąć działania naprawcze, mające na celu odnowienie dróg zlokalizowanych na terenach wiejskich, tak, aby ich stan został chociażby wyrównany ze stanem dróg miejskich. We wszystkich obszarach modelu taksonomicznego najwyższe punktu uzyskały poniższe jednostki urbanistyczne, które stanowią podobszary rewitalizacji.

Rozdział IV. Obszar rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje wynik analizy obszaru z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych.

Wybór obszarów wskazanych do objęcia procesem rewitalizacji jest wynikiem gruntownej diagnozy zjawisk kryzysowych występujących na terenie gminy Jasień oraz wynikiem ustalenia ich koncentracji terytorialnej. W oparciu o przeprowadzone analizy ilościowe i jakościowe określono obszar zdegradowany, który został określony w oparciu o **wartości łączne uwarunkowań społecznych przewyższające średnią sumaryczną wynoszącą wartość 11,92 dla obszaru miejskiego oraz 15,88 dla obszaru wiejskiego**. Następnie zsumowano wartości w poszczególnych IMD w celu wskazania wartości łącznej, wynoszącej **średnią sumaryczną o wartości 21,07 dla obszaru miejskiego oraz 26,53 dla obszaru wiejskiego**. Obszary przekraczające łączną wartość średniej sumarycznej zaliczono do obszarów rewitalizacji.

Na podstawie wyników uzyskanych w ramach uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno – funkcjonalnych, środowiskowych oraz technicznych wskazano obszary rewitalizacji, które zostały wyznaczone na podstawie Index of Multiple Deprivation. **Wyliczenie IMD ogólnego (łącznego) obejmowało wyliczenie wartości punktowej IMD społecznego oraz dodania wyników poszczególnych IMD dla każdego uwarunkowania przyjmując ocenę jak przy analizie poszczególnych uwarunkowań**, czyli metodologia IMD obejmowała ocenę 3 punkty (**kolor czerwony**), a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono stanowiącą odstępstwo od średniej dla gminy dodatkowy jeden punkt, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Obszary oznaczone na inne kolory odpowiednio: 1 punkt (**kolor zielony**), 2 punkty (**kolor żółty**). Wynikiem tak prowadzonej analizy było wskazanie wartości IMD ogólnego. W ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji wyznaczono jednostki, gdzie zidentyfikowano stan kryzysowy wynikający z natężenia problemów społecznych i co najmniej jednego z problemów w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 22 Analiza zbiorcza wskaźnikowa uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych gminy – obszar miejski

Lp.	Ulica	IMD SPOŁECZNA	IMD GOSPODARCZE	IMD ŚRODOWISKOWE	IMD PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNE	IMD TECHNICZNE	IMD ŁĄCZNE
1	Agrestowa	8				ZŁY	21
2	Akacyjowa	9				DOSTATECZNY	16
3	Boczna	9				DOSTATECZNY	19
4	Bolesława Chrobrego	9				ZŁY	18
5	Brzozowa	10				ZŁY	19
6	Budowlanych	8				DOSTATECZNY	13
7	Cicha	9				ZŁY	22
8	Cmentarna	9				DOBRY	18
9	Energetyczna	21				DOSTATECZNY	28
10	Geodetów	8				ZŁY	14
11	Graniczna	9				DOBRY	15
12	I Armii	14				BARDZO DOBRY	23
13	Jana Pawła II	15				DOBRY	28
14	Jaskólcza	7				ZŁY	20
15	Jasna	10				DOSTATECZNY	17
16	Kazimierza Wielkiego	7				DOSTATECZNY	12
17	Kolejowa	13				ZŁY	31
18	Konopnickiej	19				DOBRY	23
19	Konstytucji 3 Maja	9				DOSTATECZNY	19
20	Kościelna	10				DOBRY	23
21	Kościuszki	20				DOSTATECZNY	30
22	Krucza	9				DOSTATECZNY	14
23	Kwiatowa	8				DOBRY	12

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

24	Leśna	8				DOSTATECZNY	13
25	Letnia	7				ZŁY	16
26	Lipowa	10				ZŁY	19
27	Lisia	12				ZŁY	18
28	Lubska	17				DOBRY	30
29	Łąkowa	8				DOSTATECZNY	12
30	Mała	42				DOSTATECZNY	52
31	Mickiewicza	34				DOSTATECZNY	44
32	Młynarska	12				DOSTATECZNY	22
33	Modra	9				ZŁY	18
34	Obrońców	14				DOBRY	27
35	Ogrodowa	12				DOBRY	21
36	Okrzei	11				DOBRY	20
37	Parkowa	12				DOBRY	16
38	Piaskowa	8				ZŁY	14
39	Piątkowskiego	14				DOBRY	20
40	Piwna	10				ZŁY	23
41	Plac Armii Krajowej	14				DOBRY	23
42	Plac Wolności	9				DOSTATECZNY	23
43	Podgórna	9				ZŁY	22
44	Podmokła	14				DOBRY	18
45	Polna	12				DOSTATECZNY	19
46	Porzeczkowa	7				DOSTATECZNY	12
47	Powstańców Warszawskich	12				DOBRY	25
48	Przemysłowa	10				DOBRY	16
49	Ptasia	12				ZŁY	21
50	Rogali	10				ZŁY	23
51	Rzeczna	7				ZŁY	16
52	Sienkiewicza	10				DOBRY	16

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

53	Sowia	12				DOSTATECZNY	19
54	Spokojna	8				ZŁY	21
55	Sportowa	22				DOSTATECZNY	32
56	Strażacka	19				ZŁY	37
57	Tarnopolska	8				ZŁY	17
58	Tartaczna	10				DOSTATECZNY	17
59	Tenisowa	9				DOSTATECZNY	19
60	Tokarska	10				DOSTATECZNY	17
61	Waryńskiego	15				DOBRY	28
62	Wąska	12				DOSTATECZNY	22
63	Wesoła	7				DOSTATECZNY	12
64	Witosa	12				ZŁY	21
65	Wodna	8				DOSTATECZNY	15
66	XX-lecia	13				DOBRY	26
67	Zacisze	29				DOSTATECZNY	39
68	Zielna	7				DOSTATECZNY	17
69	Żarska	12				DOBRY	21
70	Żeromskiego	12				ZŁY	30
71	Żurawia	10				DOSTATECZNY	17
72	Żwirowa	7				ZŁY	16
							21,07

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 23 Analiza zbiorcza wskaźnikowa uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych gminy – obszar wiejski

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Lp.	Ulica	IMD SPOŁECZNA	IMD GOSPODARCZE	IMD ŚRODOWISKOWE	IMD PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE	IMD TECHNICZNE	IMD ŁĄCZNE
1	Bieszków	16				ZŁY	29
2	Bronice	9				ZŁY	15
3	Budziechów	9				ZŁY	19
4	Golin	15				ZŁY	24
5	Guzów	12				ZŁY	25
6	Jabłoniec	18				ZŁY	31
7	Jaryszów	27				ZŁY	36
8	Jasionna	16				ZŁY	29
9	Jurzyn	17				ZŁY	26
10	Lipsk Żarski	11				ZŁY	20
11	Lisia Góra	9				ZŁY	15
12	Mirkowice	23				ZŁY	36
13	Roztoki	17				ZŁY	26
14	Świbna	16				ZŁY	29
15	Wicina	17				ZŁY	35
16	Zabłocie	14				ZŁY	23
17	Zieleniec	24				ZŁY	33
							26,53

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji bazowało na pogłębionej analizie wielu wskaźników w obszarze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, środowiskowym i technicznym. Z uwagi na przekroczenia dotyczące liczby ludności na obszarze objętym rewitalizacją podjęto wraz z Zespołem ds. Rewitalizacji decyzję o ponownym przeanalizowaniu otrzymanych danych w wyniku analizy wskaźników. Z uwagi na dużą koncentrację problemów społecznych oraz w celu ukierunkowania analizy na obszary szczególnie zagrożone degradacją **podjęto decyzję o podniesieniu wskaźnika średniej sumarycznej IMD społecznego o 15%**. Niniejsze działanie miało służyć określeniu obszarów w szczególności wymagających działań rewitalizacyjnych oraz zapewnić możliwość realizacji wymogów ustawowych względem obszaru objętego rewitalizacją z uwagi na liczbę ludności. Uwarunkowania społeczne w procesie rewitalizacyjnym należą do najistotniejszych kwestii związanych z poprawą warunków funkcjonowania mieszkańców na terenie objętym wsparciem. Ich intensyfikacja na terenie miejscowości Bieszków, Jabłoniec, Jaryszów, Jasionna, Jurzyn, Mirkowice, Roztoki, Świbna, Wicina oraz Zieleniec spowodowała wyznaczenie tych obszarów jako zdegradowanych. Z uwagi na niemożność zakwalifikowania wszystkich wskazanych podobszarów do obszaru rewitalizacji przyjęto w trakcie prac decyzję o podwyższeniu wskaźnika średniej sumarycznej dla uwarunkowań społecznych zarówno w obszarze miejskim jak i wiejskim.

Zatem średnia sumaryczna uwarunkowań społecznych dla obszaru miejskiego wynosząca 11,92 została zwiększona o 15%, co dało średnią sumaryczną o wartości: 13,71. Z kolei średnia sumaryczna uwarunkowań społecznych dla obszaru wiejskiego wynosząca 15,88 została zwiększona o 15%, co dało średnią sumaryczną o wartości: 18,26.

W efekcie dokonanego zwiększenia w obszarze uwarunkowań społecznych nastąpiła zmiana wyznaczonych podobszarów, co przedstawia się następująco:

Tabela 24 IMD społeczne po dokonanych zmianach – obszar miejski

Ulica	IMD społeczne	IMD społeczne - po korekcie
Agrestowa	8	8
Akacyjowa	9	9
Boczna	9	9
Bolesława Chrobrego	9	9
Brzozowa	10	10
Budowlanych	8	8
Cicha	9	9
Cmentarna	9	9
Energetyczna	21	21
Geodetów	8	8
Graniczna	9	9
I Armii	14	14
Jana Pawła II	15	15
Jaskólcza	7	7
Jasna	10	10
Kazimierza Wielkiego	7	7
Kolejowa	13	13
Konopnickiej	19	19
Konstytucji 3 Maja	9	9
Kościelna	10	10
Kościuszki	20	20
Krucza	9	9
Kwiatowa	8	8
Leśna	8	8
Letnia	7	7

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Lipowa	10	10
Lisia	12	12
Lubska	17	17
Łąkowa	8	8
Mała	42	42
Mickiewicza	34	34
Młynarska	12	12
Modra	9	9
Obrońców	14	14
Ogrodowa	12	12
Okrzei	11	11
Parkowa	12	12
Piaskowa	8	8
Piątkowskiego	14	14
Piwna	10	10
Plac Armii Krajowej	14	14
Plac Wolności	9	9
Podgórna	9	9
Podmokła	14	14
Polna	12	12
Porzeczkowa	7	7
Powstańców Warszawskich	12	12
Przemysłowa	10	10
Ptasia	12	12
Rogali	10	10
Rzeczna	7	7
Sienkiewicza	10	10
Sowia	12	12
Spokojna	8	8
Sportowa	22	22
Strażacka	19	19
Tarnopolska	8	8
Tartaczna	10	10
Tenisowa	9	9
Tokarska	10	10
Waryńskiego	15	15
Wąska	12	12
Wesoła	7	7
Witosa	12	12
Wodna	8	8
XX-lecia	13	13
Zacisze	29	29
Zielna	7	7
Żarska	12	12
Żeromskiego	12	12
Żurawia	10	10
Żwirowa	7	7
	11,92	13,71

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 25 IMD społeczne po dokonanych zmianach – obszar wiejski

Sołectwo	IMD społeczne	IMD społeczne - po korekcie
Bieszków	16	16
Bronice	9	9
Budziechów	9	9
Golin	15	15
Guzów	12	12
Jabłoniec	18	18
Jaryszów	27	27
Jasionna	16	16
Jurzyn	17	17
Lipsk Żarski	11	11
Lisia Góra	9	9
Mirkowice	23	23
Roztoki	17	17
Świbna	16	16
Wicina	17	17
Zabłocie	14	14
Zieleniec	24	24
	15,88	18,26

Źródło: Opracowanie własne

Zmiana dokonana w obszarze uwarunkowań społecznych wpłynęła na zmianę IMD łącznego w przeprowadzonej analizie uwarunkowań. Tym samym podobszary wchodzące w obszar rewitalizacji uległy zmniejszeniu, spełniając tym samym wskaźnik 20% powierzchni obszaru podlegającego rewitalizacji oraz 30% ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji zgodnie z Wytycznymi.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 26 Wyznaczony obszar rewitalizacji – obszar miejski

Lp.	Ulica	IMD SPOŁECZNA	IMD GOSPODARCZE	IMD ŚRODOWISKOWE	IMD PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE	IMD TECHNICZNE	IMD ŁĄCZNE
1	Agrestowa	8				ZŁY	21
2	Akacyjowa	9				DOSTATECZNY	16
3	Boczna	9				DOSTATECZNY	19
4	Bolesława Chrobrego	9				ZŁY	18
5	Brzozowa	10				ZŁY	19
6	Budowlanych	8				DOSTATECZNY	13
7	Cicha	9				ZŁY	22
8	Cmentarna	9				DOBRY	18
9	Energetyczna	21				DOSTATECZNY	28
10	Geodetów	8				ZŁY	14
11	Graniczna	9				DOBRY	15
12	I Armii	14				BARDZO DOBRY	23
13	Jana Pawła II	15				DOBRY	28
14	Jaskółcza	7				ZŁY	20
15	Jasna	10				DOSTATECZNY	17
16	Kazimierza Wielkiego	7				DOSTATECZNY	12
17	Kolejowa	13				ZŁY	31
18	Konopnickiej	19				DOBRY	23
19	Konstytucji 3 Maja	9				DOSTATECZNY	19
20	Kościelna	10				DOBRY	23
21	Kościuszki	20				DOSTATECZNY	30
22	Krucza	9				DOSTATECZNY	14
23	Kwiatowa	8				DOBRY	12
24	Leśna	8				DOSTATECZNY	13
25	Letnia	7				ZŁY	16

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

26	Lipowa	10				ŹŁY	19
27	Lisia	12				ŹŁY	18
28	Lubska	17				DOBRY	30
29	Łąkowa	8				DOSTATECZNY	12
30	Mała	42				DOSTATECZNY	52
31	Mickiewicza	34				DOSTATECZNY	44
32	Młynarska	12				DOSTATECZNY	22
33	Modra	9				ŹŁY	18
34	Obrońców	14				DOBRY	27
35	Ogrodowa	12				DOBRY	21
36	Okrzei	11				DOBRY	20
37	Parkowa	12				DOBRY	16
38	Piaskowa	8				ŹŁY	14
39	Piątkowskiego	14				DOBRY	20
40	Piwna	10				ŹŁY	23
41	Plac Armii Krajowej	14				DOBRY	23
42	Plac Wolności	9				DOSTETECZNY	23
43	Podgórna	9				ŹŁY	22
44	Podmokła	14				DOBRY	18
45	Polna	12				DOSTATECZNY	19
46	Porzeczkowa	7				DOSTATECZNY	12
47	Powstańców Warszawskich	12				DOBRY	25
48	Przemysłowa	10				DOBRY	16
49	Ptasia	12				ŹŁY	21
50	Rogali	10				ŹŁY	23
51	Rzeczna	7				ŹŁY	16
52	Sienkiewicza	10				DOBRY	16
53	Sowia	12				DOSTATECZNY	19
54	Spokojna	8				ŹŁY	21

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

55	Sportowa	22				DOSTATECZNY	32
56	Strażacka	19				ZŁY	37
57	Tarnopolska	8				ZŁY	17
58	Tartaczna	10				DOSTATECZNY	17
59	Tenisowa	9				DOSTATECZNY	19
60	Tokarska	10				DOSTATECZNY	17
61	Waryńskiego	15				DOBRY	28
62	Wąska	12				DOSTATECZNY	22
63	Wesoła	7				DOSTATECZNY	12
64	Witosa	12				ZŁY	21
65	Wodna	8				DOSTATECZNY	15
66	XX-lecia	13				DOBRY	26
67	Zacisze	29				DOSTATECZNY	39
68	Zielna	7				DOSTATECZNY	17
69	Żarska	12				DOBRY	21
70	Żeromskiego	12				ZŁY	30
71	Żurawia	10				DOSTATECZNY	17
72	Żwirowa	7				ZŁY	16
							24,23

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 27 Wyznaczony obszar rewitalizacji – obszar wiejski

Lp.	Ulica	IMD SPOŁECZNA	IMD GOSPODARCZE	IMD ŚRODOWISKOWE	IMD PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE	IMD TECHNICZNE	IMD ŁĄCZNE
1	Bieszków	16				ZŁY	29
2	Bronice	9				ZŁY	15
3	Budziechów	9				ZŁY	19
4	Golin	15				ZŁY	24
5	Guzów	12				ZŁY	25
6	Jabłoniec	18				ZŁY	31
7	Jaryszów	27				ZŁY	36
8	Jasionna	16				ZŁY	29
9	Jurzyn	17				ZŁY	26
10	Lipsk Żarski	11				ZŁY	20
11	Lisia Góra	9				ZŁY	15
12	Mirkowice	23				ZŁY	36
13	Roztoki	17				ZŁY	26
14	Świbna	16				ZŁY	29
15	Wicina	17				ZŁY	35
16	Zabłocie	14				ZŁY	23
17	Zieleniec	24				ZŁY	33
							30,52

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Analiza wskaźnikowa oraz wyniki badań jakościowych pozwoliły na wyznaczenie obszaru rewitalizacji.

W ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, wskazane zostały cztery obszary rewitalizacji obejmujące 1 608 ludności (24,09%) oraz 151,2 ha (1,19%).

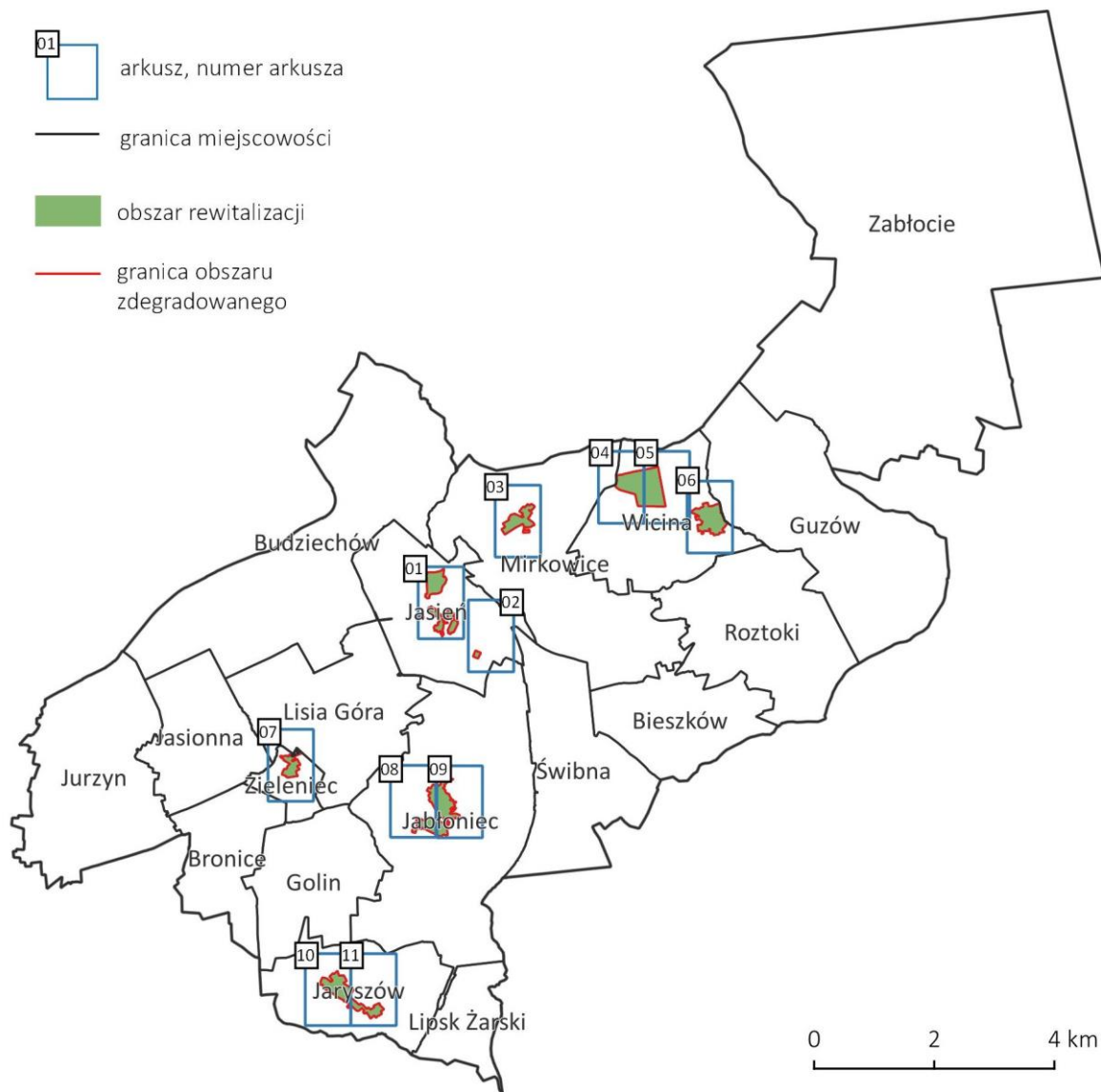
- I obszar – miejscowość Jasień (ul. Mickiewicza-Obrońców, Mała, Jana Pawła II-Kościuszki-Energetyczna, Strażacka, Waryńskiego, Sportowa, Zacisze) – obszar 21,5 ha; ludność: 768 osób;
- II obszar – miejscowość Mirkowice – obszar 12,8 ha; ludność: 172 osób;
- III obszar - miejscowość Jaryszów – obszar 22,1 ha; ludność: 172 osób;
- IV obszar - miejscowość Wicina – obszar 56,2 ha; ludność: 175 osób;
- V obszar - miejscowość Jabłoniec – obszar 31 ha; ludność: 264 osób;
- VI obszar - miejscowość Zieleniec – obszar 7,6 ha; ludność: 57 osób;

Pierwszy obszar rewitalizacji zajmuje 21,5 ha zamieszkuje go 768 osób. Obszar jest zmarginalizowany pod względem odpowiednich uwarunkowań społecznych, ponieważ występuje na nim znaczna koncentracja zjawisk powodujących marginalizację mieszkańców (bezrobocie, ubóstwo, wiek poprodukcyjny). Dodatkowo brakuje przedsięwzięć aktywizujących mieszkańców, a także występuje duża degradacja infrastruktury technicznej. Na obszarze nie są obecnie wykorzystywane potencjały, które posiada, czyli atrakcje historyczne, takie jak rynek oraz infrastruktura sportowa, taka jak były ośrodek sportu. Występuje tu duża koncentracja zdegradowanych budynków, a stan dróg w dalszym ciągu jest niezadowalający. W ramach procesów rewitalizacji, planowane jest przeprowadzenie działań zmierzających do aktywizacji społecznej mieszkańców, zwiększenia ich zaangażowania oraz zmniejszenia wykluczenia społecznego.

Pozostałe obszary rewitalizacyjne obejmują tereny wiejskie, czyli miejscowości: Mirkowice (obszar 12,8 ha; ludność: 172 osób), Jaryszów (obszar 22,1 ha; ludność: 172 osób), Wicinę (obszar 56,2 ha; ludność: 175 osób), Jabłoniec (obszar 31 ha; ludność: 264 osób) oraz Zieleniec (obszar 7,6 ha; ludność: 57 osób). Na tych obszarach występują skumulowane problemy społeczne, brak jest działań aktywizujących mieszkańców, słabo rozwija się przedsiębiorczość. Tereny wiejskie w dużej mierze narażone są na degradację, brak ożywiania gospodarczego i społecznego. Z uwagi na ograniczenia w dostępie do infrastruktury społecznej nie rozwija się przedsiębiorczość, a w wyniku zachodzących zmian demograficznych często obszary te ulegają naturalnej degradacji. Brak dzieci, ludzi młodych powoduje nieuzasadnioną potrzebę rozwoju infrastruktury kulturalnej, sportowej czy rekreacyjnej. Miejsca o ograniczonej komunikacji, dostępu do placówek oświatowych, o złym stanie dróg gminnych nie stanowią atrakcyjnego miejsca do zamieszkania, dlatego trudno jest mówić o wzroście potencjałów takich miejsc.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podejmowane na tym obszarze będą miały na celu zwiększenie aktywizacji społecznej mieszkańców oraz wykorzystanie potencjału w szczególności miejscowości Jabłoniec, której legenda może zostać wykorzystana pod względem rozwoju ruchu turystycznego, czyli spełnienia jednego z celów rewitalizacji, jakim jest rozwój sfery gospodarczej. Na niniejszym obszarze brakuje rozwiniętej infrastruktury społecznej, dlatego działania podejmowane w ramach rewitalizacji, będą dążyły do zapewnienia mieszkańcom większego dostępu do atrakcyjnego spędzania czasu wolnego.

Mapa 1 Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 2 Podobszar rewitalizacji Jasień

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Mapa 3 Podobszar rewitalizacji Mirkowice

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 4 Podobszar rewitalizacji Jaryszów

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 5 Podobszar rewitalizacji Wicina

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 7 Podobszar rewitalizacji Zieleniec

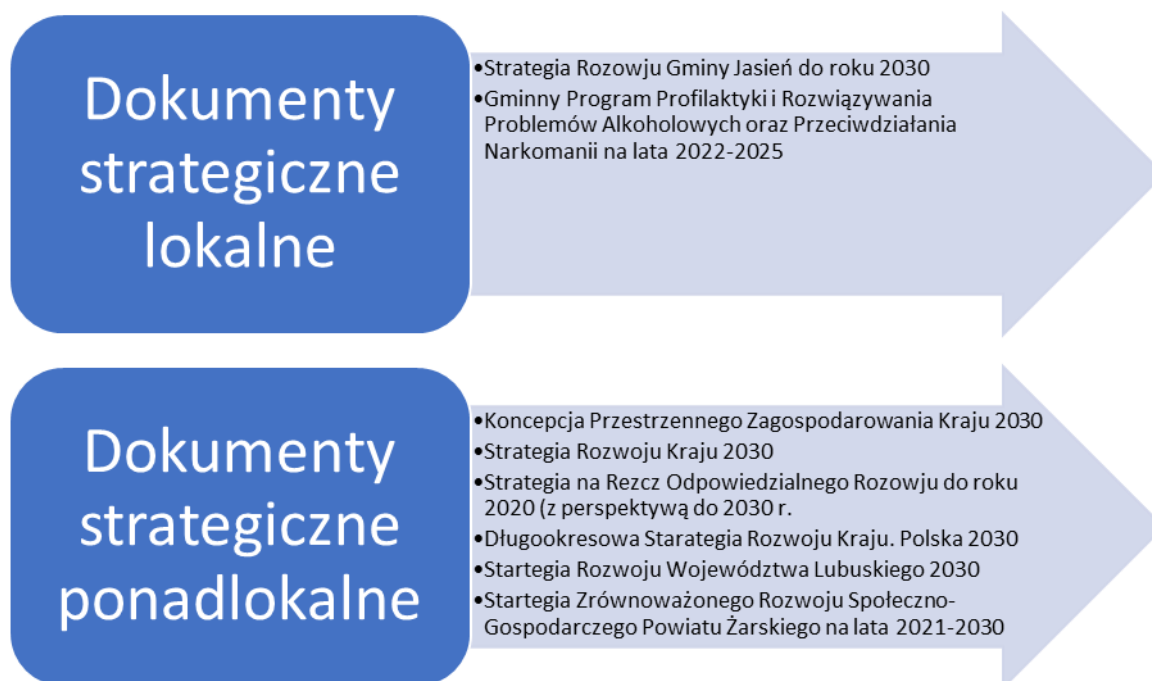
Źródło: Opracowanie własne

Rozdział V. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Niniejszy rozdział zawiera opis powiązań Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych a także opis powiązań z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

Program jest spójny ze wszystkimi wskazanymi powyżej dokumentami, ponieważ w trakcie opracowywania uwzględniono wszelkie założenia kierunkowe zawarte w tych dokumentach. Poniższa tabela zawiera wskazane cele poszczególnych dokumentów strategicznych gminy spójnych z celami Programu. Zapisy przywołane powyżej jednoznacznie świadczą o pełnej spójności celów ogólnych zaproponowanych w Programie ze wszystkimi poddanymi analizie programami rozwoju na szczeblu lokalnym. Cele i zaplanowane w ich ramach działania i przedsięwzięcia spójnie odpowiadają na potrzeby wynikające z przeprowadzonej diagnozy i analizy lokalnych dokumentów strategicznych.

Schemat 2 Wykaz dokumentów strategicznego rozwoju lokalnego i ponadlokalnego

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 28 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi gminy

Dokumenty strategiczne gminy	Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023		
	Cel 1. Odnowa zdegradowanych obszarów poprzez nadanie im ważnych społecznie funkcji	Cel 2. Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy poprzez działania rewitalizacyjne	Cel 3. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców i wykorzystanie ich potencjału
Strategia Rozwoju Gminy Jasień do roku 2030	Cel strategiczny nr 1 PRZESTRZEŃ PRZYJAZNA DLA MIESZKAŃCA I ŚRODOWISKA	Cel strategiczny nr 3 WIELOFUNKCYJNA, NOWOCZESNA GOSPODARKA	Cel strategiczny nr 2 STABILNE I BEZPIECZNE MIEJSCE DO ŻYCIA
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022- 2025	-	-	1. Opóźnianie inicjacji alkoholowej, narkotykowej, tytoniowej, w tym wzrost świadomości społecznej w obszarze uzależnień (profilaktyka uzależnień); 2. Pomoc osobom i rodzinom zmagającym się z problemami wywołanymi zażywaniem środków psychoaktywnych (zarówno przez dzieci jak i osoby dorosłe), wsparcie w sytuacji kryzysu i bezradności; 3. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym w procesie terapeutycznym; 4. Zwiększenie kompetencji i umiejętności osób pracujących w systemie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 29 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi krajowymi i regionalnymi

Dokumenty strategiczne o znaczeniu ponadlokalnym	Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023		
	Cel 1. Odnowa zdegradowanych obszarów poprzez nadanie im ważnych społecznie funkcji	Cel 2. Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy poprzez działania rewitalizacyjne	Cel 3. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców i wykorzystanie ich potencjału
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<i>Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski</i>	<i>Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału</i>	<i>Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski</i>
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<i>Cel szczegółowy II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Rozwój zrównoważony terytorialnie</i>	<i>Cel szczegółowy II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Rozwój zrównoważony terytorialnie</i>	<i>Cel szczegółowy II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Spójność społeczna</i>
Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030	<i>CEL STRATEGICZNY 3: Integracja przestrzenna regionu</i>	<i>CEL STRATEGICZNY 4. Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę</i>	<i>CEL STRATEGICZNY 2. Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi</i>
Strategii Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Żarskiego na lata 2021–2030	<i>Cel ogólny 3. Integracja przestrzenna powiatu</i>	<i>Cel główny 4. Powiat atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę</i>	<i>Cel ogólny 2. Powiat silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi</i>

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział VI. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).

Na podstawie wyników **analizy SWOT** obszaru rewitalizacji sformułowano wizję obszaru rewitalizacji. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji zrealizowana zostanie poprzez cele ogólne, szczegółowe oraz przedsięwzięcia Programu. **Poniżej analiza SWOT dla obszaru rewitalizacji:**

Tabela 30 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Występowanie na obszarze rewitalizacji miejsc ważnych historycznie, będących świadectwem początków cywilizacji ludzkiej	Wyższe niż średnia gminy bezrobocie oraz wskaźnik osób wykluczonych, które od dłuższego czasu są wspierane przez pomoc społeczną
Skomunikowanie z drogą krajową prowadzącą bezpośrednio do granicy niemieckiej	Opuszczone i zaniedbane budynki, które powodują chaos urbanistyczny
Militarne atrakcje turystyczne występujące na terenie obszaru rewitalizacji	Zniszczony urbanistycznie oraz technicznie Rynek w centrum miasta, który wymaga natychmiastowych działań rewitalizacyjnych
Obszary leśne, które mogą stanowić potencjał wyjścia z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji	Niewystarczająca oferta domu kultury oraz niedostosowanie wyposażenia technicznego do potrzeb mieszkańców
Aktywne organizacje pozarządowe działające na obszarze gminy i skupiające mieszkańców tych obszarów	Zdegradowane przestrzenie publiczne w mieście oraz wsiach, które nie zapewniają możliwości atrakcyjnego spędzania czasu
Zakłady pracy zwiększające zatrudnienie	Brak atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców sołectw i miejscowości obszaru rewitalizacji
Odbywające się cykliczne wydarzenia rozrywkowe, integrujące mieszkańców sołectw z obszaru rewitalizacji	Brak wystarczającej komunikacji publicznej umożliwiającej przemieszczanie się osób starszych do Domu Dziennego Pobytu Seniora
Przebieg ścieżki rowerowej przez gminę, która umożliwia połączenie obszaru z terenem Niemiec	Zmniejszająca się liczba ludności spowodowana niższym demograficznym oraz migracjami
Niska skala przestępczości w stosunku do pozostałego obszaru gminy	Znaczna ilość nieulepszonych i gruntowych dróg na obszarze wiejskim obszaru rewitalizacji
SZANSE	ZAGROŻENIA
Bliskie położenie Parku Mużakowskiego jako ważnej atrakcji turystycznej	Utrzymująca się tendencja migracji osób młodych oraz niżu demograficznego
Funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu Seniora	Wzrost ilości osób starszych zamieszkujących teren wiejski obszaru rewitalizacji
Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury społecznej i technicznej	Niewystarczające środki własne gminy na realizację projektów infrastrukturalnych oraz projektów społecznych
Podejmowanie aktywnych działań społecznych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Brak możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych na działalność społeczną oraz odnowę infrastrukturalną
Podejmowanie działań w obszarze aktywizacji społecznej mieszkańców	Niska aktywność społeczna mieszkańców, utrudniająca proces ich włączenia w podejmowane działania
Aktywna działalność Biblioteki Publicznej	Zmiany w systemie edukacji publicznej pociągające za sobą konieczność zwiększonych wydatków

Źródło: Opracowanie własne

Zadaniem realizacji działań rewitalizacyjnych będzie zapobieganie rozprzestrzenianiu się zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych podczas konsultacji społecznych, nadanie przestrzeniom publicznym waloru przyjaznego otoczenia i uzbrojenie kapitału ludzkiego w narzędzia, w szczególności infrastrukturę pozwalającą na realizację inicjatyw oddolnych w celu utrwalenia efektu rewitalizacji.

Potencjały obszaru rewitalizacji

Potencjały rewitalizacji obszarów zdegradowanych przeznaczonych do rewitalizacji są rezultatem diagnozy sytuacji kryzysowych zidentyfikowanych w obszarze społeczno-gospodarczym, spacerów studyjnych zrealizowanych na terenie gminy i obszaru rewitalizacji. **Po pełniej analizie można wskazać trzy potencjały obszaru, z czego Wicina jest dla gminy najważniejsza dla wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu natężenia zjawisk kryzysowych.**

Grodzisko w Wicinie

Osada zamieszkiwana przez ludzi w VII w p.n.e., w której rozwinięta została produkcja brązu, prowadząca do znacznego wzrostu majątności mieszkańców osady. Doprowadziło to do budowy wałów, które miały chronić mieszkańców. Do upadku osady doprowadzili najeźdźcy, którzy ją zdobyli, biorąc mieszkańców w niewolę oraz

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

zabijając tych, którzy stawiali opór lub byli nieprzydatni. W trakcie prowadzonych wykopalisk odkryto znaczne ilości przedmiotów codziennego użytku, które były wykorzystywane przez mieszkańców. Niniejsze przedmioty nie są obecnie udostępniane osobom zainteresowanym, ze względu na brak infrastruktury, w której mogłyby być prezentowane. Na obszarze grodziska prowadzone są w dalszym ciągu prace archeologiczne, które sprawiają, iż uzyskiwana jest szersza wiedza pozwalająca na precyzyjne określenie losów osady. W przyszłości grodzisko stanie się **Centrum Naukowo – Badawczo – Edukacyjno – Turystycznym** i będzie mogło stanowić potencjał turystyczny obszaru gminy. Poprzez swoje atrybuty będzie mogło realizować następujące cele:

Naukowe: należy przeprowadzić badania archeologiczne na grodzisku (przy wykorzystaniu dostępnych osiągnięć innych nauk), które ostatecznie wyjaśnią wątpliwości związane z funkcjonowaniem grodu. Wykop swym zasięgiem obejmie część fosy wraz z kontekstem oraz część wału i majdanu. Wyniki badań pozwolą na wykonanie wierniejszej rekonstrukcji grodu, a dodatkowym ich efektem będzie publikacja oraz zachowanie dla celów edukacyjnych i turystycznych przekroju obrazującego sposób budowy i nawarstwienia grodu.

Badawcze: prowadzenie prac badawczych i eksperymentalnych związanych z lepieniem i wypałem naczyń i innych przedmiotów ceramicznych, metalurgią brązu i żelaza, ciesielstwem, obróbką krzemienia i kamienia, tkactwem, przygotowaniem żywności, ziołolecznictwem, rolnictwem, hodowlą, przydomową uprawą roślin, łowiectwem, obrzędkiem pogrzebowym. Prace badawcze prowadzone będą z wykorzystaniem osiągnięć innych nauk i będą miały charakter interdyscyplinarny.

Edukacyjne: w bardzo szerokim zakresie obejmujące społeczeństwo, jednakże z naciskiem na edukację dzieci i młodzieży, która spowoduje przekazywanie rzetelnej wiedzy na temat ochrony dziedzictwa archeologicznego oraz jego popularyzowanie, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów związanych z grodem wicińskim. Cel ten będzie realizowany poprzez wydawnictwa popularnonaukowe, warsztaty, wystawy, konferencje oraz stronę internetową.

Turystyczne: będą one kumulowały osiągnięcia wynikające z realizacji celów naukowych, badawczych i edukacyjnych. Niemniej konieczne będzie zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, która umożliwi jego realizację, w tym ścieżki edukacyjno-turystyczne, pokazy archeologii eksperymentalnej, organizowanie imprez związanych z historią grodu (m.in. poprzez współpracę z odtwórcami historycznymi z zakresu prahistorii, w tym lokalnymi), możliwość noclegów, wynajem części terenu dla innych podmiotów w celu organizowania imprez związanych z dziejami grodu.

Górka Flöthera

Obszar usytuowany w parku, na którym zlokalizowane są bunkry oraz wieża ciśnień pełniąca miejsce spotkań organizacji społecznych skoncentrowanych na działalności turystycznej oraz militarnej. Park może być miejscem atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, które jest atrakcyjne dla mieszkańców oraz turystów. Szczególnie ważne są bunkry usytuowane na górcie, które mogą stanowić atrakcję turystyczną. Obecnie bunkry nie są wykorzystywane ze względu na utrudnioną możliwość dostępu do ich wnętrza, jednakże organizacje społeczne prowadzące działalność statutową na tym obszarze, starają się uzyskać dostęp do bunkrów oraz podjąć działania rewitalizujące obszar. Ważną atrakcją góry jest wieża ciśnień, która była elementem obiektów przemysłowych służących w czasie II wojny światowej do produkcji podzespołów lotniczych. W chwili obecnej wieża ciśnień wykorzystywana jest przez organizacje pozarządowe, jednakże wymaga adaptacji umożliwiającej dostosowanie do potrzeb turystów, którzy mogliby korzystać z wieży jako punktu widokowego oraz miejsca rekreacji.

Filia obozu Gross-Rosen

Filia obozu koncentracyjnego Gross-Rosen została zlokalizowana w Jasieniu. W czasie II wojny światowej obóz został zlokalizowany w odległości około 1 km na północny-wschód od miejscowości Jasienia, który w tamtym czasie nazywał się Gassen. Więźniami obozu byli Polacy, obywatele ZSRR, Francuzi, Chorwaci i Czesi, a liczba osób wynosiła około 700 osób. Więźniowie pracowali w fabryce Focke Wulf AG, przy produkcji części lotniczych, które były wykorzystywane do produkcji samolotów wojskowych. W lutym 1945 r. obóz został ewakuowany. Chorych więźniów wywieziono do KL

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Buchenwald, a więźniowie zdolni do marszu opuścili obóz 12.02.1945 r. W czasie ewakuacji zginęło co najmniej 120 więźniów.

Przemysł lotniczy mający swoją siedzibę na terenie Jasienia jest ważną częścią historii gminy, dlatego w ramach upamiętniania osób, które zginęły w obozie, należałoby również podkreślić wpływ uwarunkowań gospodarczych w trakcie II wojny światowej. Wskazując na bardzo ważny charakter niniejsze miejsca, należy wskazać, iż obóz Gross-Rosen powstał w sierpniu 1940 roku. Na początku był małym obozem nastawionym na obsługę kamieniołomu. Praca trwająca ponad 12 godzin, a do tego niewielkie (głodowe) racje żywnościowe, brak odpowiedniej opieki lekarskiej, ciągłe maltretowanie więźniów doprowadzały do wysokiej śmiertelności więźniów. Obóz Gross-Rosen postrzegany był jako ciężki obóz koncentracyjny. W roku 1944 doszło do rozbudowy obozu oraz zmiany jego charakteru, poprzez utworzenie wielu filii na terenie Dolnego Śląska, Ziemi Lubuskiej i Sudetów. Utworzonych zostało około 100 obiektów, a jednym z nich był obóz Gassen. Podsumowując warto wskazać, iż przez Gross-Rosen – obóz macierzysty i jego filie – przeszło około 125 000 więźniów, w tym również więźniowie nie rejestrowani, przywożenia do obozu na egzekucję, np. 2 500 radzieckich jeńców wojennych. Do najliczniejszych grup narodowościowych w kompleksie Gross-Rosen (obóz główny i jego filie) należeli Żydzi (obywatele różnych państw europejskich), Polacy oraz obywatele byłego Związku Radzieckiego.

Na podstawie wyników analizy SWOT obszaru rewitalizacji sformułowano wizję obszaru rewitalizacji. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji zrealizowana zostanie poprzez cele ogólne, szczegółowe oraz przedsięwzięcia Programu. Warunkiem realizacji Programu będzie włączenie elementu społecznego w działania infrastrukturalne na obszarze rewitalizowanym. Działania rewitalizacji nie mogą być odseparowane od użytkowników przekształcanego terenu, którzy świadomi zmian zachodzących w ich otoczeniu muszą być włączani w ciąg przemian. Celem jest nie tylko zagospodarowanie obszaru będącego polem działań, lecz również aktywizacja społeczności lokalnych². Dzięki takiemu podejściu następuje poprawa jakości korzystania z przestrzeni, likwidacja izolacji obszarów problemowych oraz poprawa ich estetyki, w szczególności przyrodniczej. Tak uporządkowana analiza stanowi podstawę sformułowania celów i przedsięwzięć, które z kolei powinny być zinstrumentalizowane w postaci wiązki celów ogólnych Programu.

Schemat 3 Cele ogólne LPR

Źródło: Opracowanie własne

Celem realizacji działań rewitalizacyjnych będzie zapobieżenie rozprzestrzenianiu się zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych podczas konsultacji społecznych z interesariuszami rewitalizacji.

² T. Burdzik, Przemiany przestrzeni a społeczny wymiar miasta. Z badań nad wpływem antropopresji na środowisko, XIII, 2012, s. 20. http://skng.wnoz.us.edu.pl/tom_13.pdf

Rozdział VII. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Niniejszy rozdział opisuje, cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Wyznaczone cele, określają rezultaty o najważniejszym znaczeniu w długiej perspektywie i jednocześnie wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla koncepcji realizacji celu ogólnego rewitalizacji, zaś przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji ich konkretyzacją możliwą do podjęcia interwencji w danym obszarze. Cele odnoszą się wprost do **Diagnozy obszaru** i **Wizji obszaru** rewitalizacji:

Schemat 4 Cele strategiczne Lokalnego Programu Rewitalizacji

Cel 1 – ODNOWA ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW POPRZEZ NADANIE IM WAŻNYCH SPOŁECZNIE FUNKCJI

Cel 2 – WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ GMINY POPRZEZ DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

Cel 3 – ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW I WYKORZYSTANIE ICH POTENCJAŁU

Źródło: Opracowanie własne

Dodatkowym efektem będzie położenie nacisku na jakościowy wymiar procesów rozwojowych oraz zbudowanie trwałych podstaw do zwiększania wykorzystania potencjału gminy. Program rewitalizacji ma stać się narzędziem redukcji barier ożywienia terenów zdegradowanych poprzez poprawę ich dostępności, redukcję uciążliwości ekologicznych, poprawę bezpieczeństwa publicznego. Służyć będzie wzmocnieniu lokalnych, endogenicznych potencjałów zarówno ekonomicznych jak i społecznych obszarów objętych interwencją oraz terenów zurbanizowanych ich otaczających. Ten wymiar może odbywać się poprzez wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw, poprawę jakości oferty edukacyjnej i kulturalnej skierowanej do środowisk zagrożonych wykluczeniem czy wreszcie poprawę standardów mieszkaniowych w istniejących zasobach. Realizacja Programu ma służyć wsparciu generujących nowe formy aktywności dla obszarów rewitalizowanych takich jak oferta turystyczna czy kulturalna rozwijana na bazie odzyskiwanych walorów historycznych obszaru.

Tabela 31 Cele rewitalizacji – wskaźniki

CEL REWITALIZACJI	1. ODNOWA ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW POPRZEZ NADANIE IM WAŻNYCH SPOŁECZNIE FUNKCJI			
Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Stan początkowy 2016 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
Osoby korzystające z kompleksowych działań przewidzianych w programie funkcjonalno-użytkowym obiektu lub zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej	os.	0	5 000	Ewidencja prowadzona przez instytucję pomoc społecznej / kultury / Sprawozdania końcowe

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

				beneficjentów
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne działające na terenie obszaru rewitalizacji	szt.	0	4	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie atrakcyjności przestrzeni miejskiej	%	30	70	Badanie własne
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów

CEL REWITALIZACJI	2. WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ GMINY POPRZEZ DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE			
Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Stan początkowy 2016 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
Wzrost poczucia tożsamości lokalnej i przywiązania do miejsca zamieszkania (Odsetek osób deklarujących poczucie tożsamości lokalnej i przywiązania do miejsca zamieszkania)	%	40	60	Badanie własne / badanie ewaluacyjne
Liczba mieszkańców oraz turystów korzystających ze zrewitalizowanego miejsca	osoby	0	400	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba utworzonych spółdzielni socjalnych	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba osób wykluczonych społecznie, które zostaną zaangażowane w prace społecznie użyteczne	osoby	0	15	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Osoby uczestniczące w działaniach społecznych	osoby	0	500	Sprawozdania końcowe beneficjentów

CEL REWITALIZACJI	3. ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW I WYKORZYSTANIE ICH POTENCJAŁU			
Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Stan początkowy 2016 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w gminie	%	2,5	2,4	Badanie ewaluacyjne własne na podstawie danych GUS BDL dane dotyczące mieszkańców obszaru rewitalizacji
Liczba osób korzystających z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury	szt.	0	2 300	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba osób wykluczonych zaangażowanych w ramach czynności społecznych	szt.	0	10	Sprawozdania końcowe beneficjentów

Źródło: Opracowanie własne

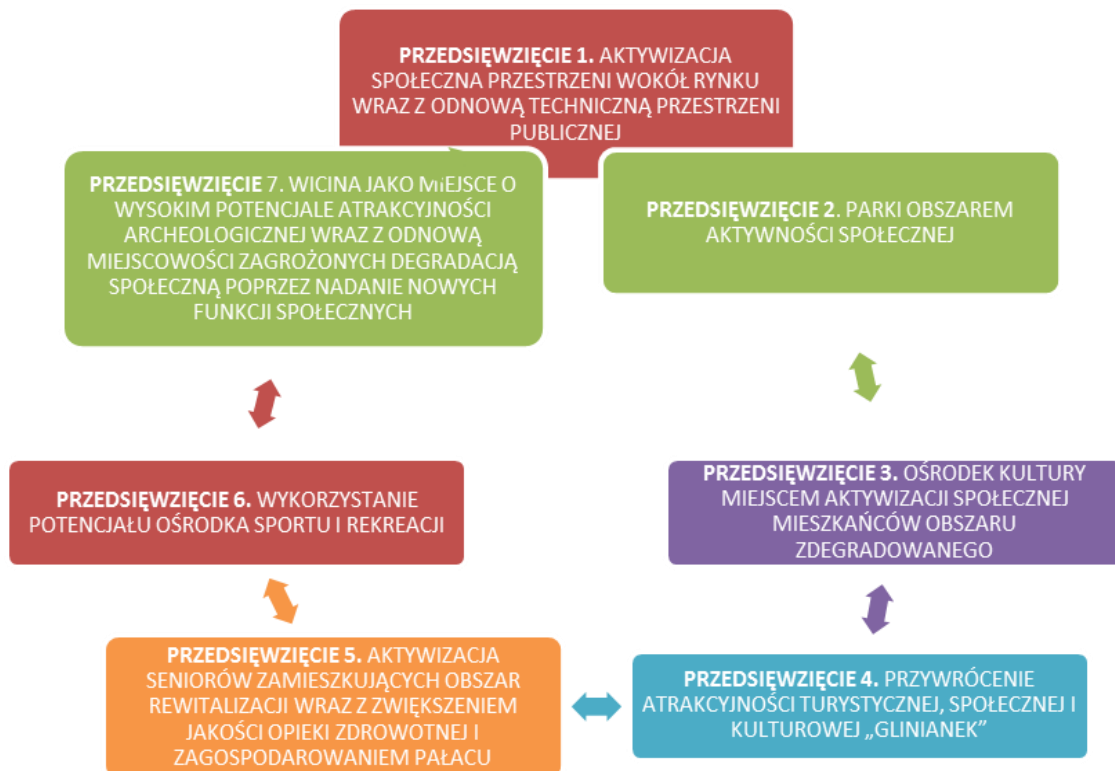
Rozdział VIII. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Niniejszy rozdział opisuje listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji oraz charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.

Zgodnie z Wytocznymi dot. rewitalizacji w Programie opisano **główne i pozostałe projekty rewitalizacyjne składające się na poniższe przedsięwzięcia rewitalizacyjne**. Obejmują one zarówno projekty społeczne jak i projekty „miękkie” które finansowane będą ze środków zewnętrznych oraz środków własnych gminy lub innych beneficjentów. Wymienione przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały poddane analizie pod względem oddziaływania oraz potencjału integracji z projektami społecznymi. Poprzez realizację przedsięwzięć, nadane zostaną nowe funkcje gospodarcze obszarów, a także turystyczne, co jest bardzo ważne w kontekście rozwoju gminy. *Diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji* warunkowała wybór projektów rewitalizacyjnych zaszeregowanych do grupy projektów głównych i pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Realizacja głównych projektów rewitalizacyjnych przyczyni się bezpośrednio do osiągnięcia zakładanych celów Programu (zob. *Rozdział VII. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk*). Działania zaplanowane na obszarze rewitalizacji obejmujące pozostałe projekty rewitalizacyjne skutkować będzie aktywizacją społeczności lokalnej poprzez rozszerzenie pracy socjalnej, współpracę różnych instytucji i organizacji pozarządowych, zajmujących się działalnością społeczną w gminie oraz instytucji działających w szerszym obszarze polityki społecznej, takich jak: kultura, oświata, służba zdrowia i bezpieczeństwo. Działania o charakterze społecznym polegać będą zatem na umocnieniu postaw aktywnych w sferze społecznej i indywidualnej, tworzeniu systemu wsparcia, poradnictwo m.in. prawne, pedagogiczne, terapię, wyspecjalizowaną pracę socjalną połączoną ze stymulowaniem postaw przedsiębiorczych i prospołecznych wśród lokalnej społeczności.

W ramach aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023 nie wprowadzono zmian w obszarze zaplanowanych przedsięwzięć do realizacji. Zespół ds. rewitalizacji podjął decyzję o kontynuacji zaplanowanych celów ogólnych i celów strategicznych, które zostały wypracowane w 2016 r. Zachowują one aktualność i w ramach tego nie wprowadzono zmian w ich zakresie. Dodatkowo analiza planowanych działań rewitalizacyjnych, które są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczno-gospodarcze gminy również wskazała na potrzebę kontynuacji zaplanowanych wcześniej działań. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023 nie stwierdzono uzasadnionej potrzeby wprowadzania jakichkolwiek zmian, w związku z czym dokument zachowuje aktualność wszelkich działań rewitalizacyjnych zaplanowanych w 2016 r., a realizowanych do 2023 r.

Schemat 5 Planowane działania rewitalizacyjne

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA PRZESTRZENI WOKÓŁ RYNKU WRAZ Z ODNOWĄ TECHNICZNĄ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Jasień
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Jasieniu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Ochotnicza Straż Pożarna w Jasieniu
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Rynek Jasienia (Plac Wolności) wraz z ulicami Jana Pawła II, Piątkowskiego, Mała, Energetyczna, Kościuszki
Oddziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel (cele) przedsięwzięcia	Kompleksowa rewitalizacja terenu miejskiego poprzez przywrócenie nowych funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych obszaru. Ważnym punktem jest zmiana wizerunku miasta, które obecnie posiada znaczną ilość obszarów zdegradowanych, do których zalicza się również centrum miejscowości. Powinno być ono atrakcyjnym miejscem, w którym mieszkańcy z chęcią spędzają czas wolny. Celem przedsięwzięcia jest odnowa infrastrukturalna oraz społeczna, tak, aby obszar rynku zyskał nowe funkcje, ważne dla osób zamieszkujących gminę.
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 1. Odnowa zdegradowanych obszarów poprzez nadanie im ważnych społecznie funkcji</i>
Główne projekty rewitalizacyjne	Kompleksowe zagospodarowanie całego obszaru wokół rynku wraz z zapewnieniem nowych funkcji poprzez: 1.1. Odnowa infrastruktury technicznej umożliwiającej zapewnienie nowych funkcji społecznych na wybranym obszarze, przede wszystkim budowę małej infrastruktury służącej do odpoczynku mieszkańców, a także zapewniającej im rozrywkę i możliwość zadbania o własne zdrowie 1.2. Utworzenie spółdzielni socjalnej prowadzącej kawiarnię na terenie lokalu należącego do gminy 1.3. Organizowanie stałych wydarzeń kulturalnych na terenie rynku 1.4. Nadanie funkcji turystycznych oraz rekreacyjnych na terenie rynku, poprzez stworzenie infrastruktury aktywizującej mieszkańców 1.5. Stworzenie ścieżki historycznej, złożonej z wizualnych prezentacji historii gminy, miasta oraz atrakcji turystycznych 1.6. Organizowanie wydarzenia z obszaru aktywności sportowej, w oparciu o istniejącą ścieżkę rowerową 1.7. Zmiana funkcji obszaru poprzez zamknięcie ruchu kołowego dla pojazdów oraz wydzielenie obszaru dla mieszkańców, na którym będą organizowane przedsięwzięcia społeczne, kulturowe i sportowe 1.8. Organizowanie festiwalu ulicznego wraz z pochodami odbywającymi się w trakcie ważnych wydarzeń gminnych (Dni Miasta, święta)
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	1.9. Wymiana oświetlenia 1.10. Stworzenie monitoringu, w celu zwiększenia bezpieczeństwa na rewitalizowanym obszarze 1.11. Remont toalet miejskich 1.12. Przeprowadzenie prac konserwacyjnych kościoła
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Obecnie teren rynku oraz obszar wokół niego jest bardzo zdegradowany w aspekcie infrastrukturalnym i społecznym. Droga otwarta dla ruchu kołowego nie jest odnowiona, a chodniki nie zapewniają bezpieczeństwa poruszania się po nich. Na rynku nie są organizowane żadne wydarzenia kulturalne i społeczne. Jest to miejsce uważane przez mieszkańców za niebezpieczne oraz nieatrakcyjne. Odnowa infrastruktury technicznej będzie dokonywana wraz ze zmianą funkcji obszaru tak aby zapewnić większą ilość atrakcyjnych wydarzeń dla mieszkańców i dokonać ich aktywizacji na

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

<p>rzecz własnej gminy. Założenie spółdzielni socjalnej prowadzącej kawiarnię zwiększy atrakcyjność obszaru oraz spowoduje zmniejszenie ilości osób wykluczonych społecznie, poprzez ich aktywizację. Mieszkańcy będą mogli korzystać z jedynej na terenie miasta kawiarni, co zapewni możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, ale również przyczyni się do rozwoju lokalnej gospodarki, gdyż może zwiększyć atrakcyjność biznesu gastronomicznego w miejscowości.</p> <p>Realizacja projektu doprowadzi do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców poprzez zmniejszenie przestrzeni, na których łatwiej dochodzi do drobnych wykroczeń, w postaci spożywania alkoholu w miejscach publicznych, niszczenia fasad budynków oraz chuligaństwa.</p> <p>Odnowa obszaru doprowadzi do jego przywrócenia mieszkańcom, którzy w większym stopniu będą się z nim identyfikować, chętniej spędzać czas oraz bardziej utożsamiać się z własną gminą. Ważnym czynnikiem jest również możliwość aktywizacji osób wykluczonych, zwiększenia ilości realizowanych działań społecznych oraz aktywizacji mieszkańców.</p>	<p>Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>			
Wskaźniki rezultatu				
Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
		początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	
Liczba osób korzystających z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej	osoby	0	5 000	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie atrakcyjności przestrzeni miejskiej	%	30	70	Badanie własne
Liczba organizowanych przedsięwzięć cyklicznych	szt.	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba zaktywizowanych osób długotrwale bezrobotnych	szt.	0	3	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Wskaźniki produktu				
Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
		początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	
Liczba nowych, wyremontowanych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba utworzonych spółdzielni socjalnych	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Planowany okres realizacji	2018-2023			

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	1 130 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	RPO-Lubuskie 2020, 9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych RPO-Lubuskie 2020,7.4 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej RPO-Lubuskie 2020, 7.1 Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej PROW 2014-2020, LSR operacje rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej PROW 2014-2020, LSR operacje rozwój przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym LSR poprzez podejmowanie działalności gospodarczej MKiDN, Program ochrona zabytków
Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	2. PARKI OBSZAREM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Jasień
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze „WŁÓCZĘGA” Stowarzyszenie „Szaruga”
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Obszar miejski Gminy Jasień
Oddziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel (cele) przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest odnowa parków znajdujących się na terenie miasta poprzez ich uatrakcyjnienie pod względem funkcji zapewnianych mieszkańcom. Parki miałyby stanowić miejsca zapewniające możliwość odpoczynku oraz atrakcyjnego spędzenia wolnego czasu poprzez stworzoną infrastrukturę, uporządkowanie terenu oraz atrakcje organizowane na ich obszarze. Możliwość stworzenia parków tematycznych będzie stanowiła atrakcję turystyczną dla mieszkańców, ale również może doprowadzić do rozwoju turystyki. Ważnym celem jest również aktywizacja społeczna mieszkańców, a także marginalizacja osób wykluczonych poprzez zaangażowanie ich w prace porządkowe oraz związane z utrzymaniem zrewitalizowanego obszaru.
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 3. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców i wykorzystanie ich potencjału</i>
Główne projekty rewitalizacyjne	2.1. Zagospodarowanie góry Flöthera wraz z wieżą na potrzeby punktu widokowego oraz miejsca, w którym zostaną zorganizowane atrakcje dla mieszkańców oraz turystów, związane z charakterem wieży pełniącej rolę obronną 2.2. Organizowanie cyklicznych wydarzeń społecznych w okolicy góry Flöthera, nawiązujących do charakteru miejsca 2.3. Stworzenie miejsca zapewniającego atrakcje sportowe dla dzieci i młodzieży – „małpi gaj” 2.4. Modernizacja oraz przystosowanie dla zwiedzających bunkrów znajdujących się na obszarze parku, wraz z zapewnieniem atrakcji militarnych 2.5. Przeprowadzenie prac porządkowych w zakresie wycięcia niepotrzebnych drzew, krzewów oraz odpowiedniego zagospodarowania zieleni w taki sposób, aby została ona zaadaptowana w sposób atrakcyjny dla mieszkańców

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Pozostałe projekty rewitalizacyjne	2.6. Postawienie obiektów małej architektury, umożliwiających zwiększenie atrakcyjności pełnionych funkcji rekreacyjnych na obszarze parku (np. ławeczki, zewnętrzny sprzęt sportowy) 2.7. Remonty ulic wzdłuż parków oraz modernizacja chodników																																												
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Obecnie na terenie gminy istnieje znaczna liczba miejsc zdegradowanych technicznie, które nie mogą stanowić atrakcyjnego miejsca aktywności społecznej, ze względu na brak rozwiązań infrastrukturalnych, ale również niemożność organizacji wydarzeń kulturalnych, społecznych. Na terenie gminy brakuje również atrakcji turystycznych, dlatego odnowa tych miejsc i możliwość stworzenia parków tematycznych sprawi, że mieszkańcy będą mogli aktywnie spędzać czas, a dodatkowo zwiększy się ruch turystyczny, zainteresowany przygotowanymi atrakcjami. Prace porządkowe realizowane w parkach zostaną zlecone osobom bezrobotnym, w szczególności długotrwale wykluczonym, co dodatkowo zwiększy społeczny efekt oddziaływania przedsięwzięcia. Odnowa przestrzeni publicznej i nadanie jej nowych funkcji przyczyni się również do zwiększenia zainteresowania samych mieszkańców tymi obszarami, w związku z tym wzrośnie ich atrakcyjność społeczna. Niniejsze przedsięwzięcie ma również bardzo znaczny wpływ na możliwość zwiększenia ruchu turystycznego i wykorzystanie potencjałów gospodarczych gminy, które są związane z atrakcjami turystycznymi znajdującymi się w sąsiednich gminach. Rozwój drobnej przedsiębiorczości w branży gastronomicznej, turystycznej spowoduje spadek bezrobocia i możliwość aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia. Jest to szczególnie istotne w przypadku bezrobotnych kobiet, które mają utrudnioną możliwość poszukiwania pracy poza granicami gminy, a rozwój drobnej przedsiębiorczości da im możliwość zatrudnienia w bezpośredniej bliskości miejsca zamieszkania.																																												
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="5" style="text-align: center;">Wskaźniki rezultatu</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Nazwa</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Jednostka miary</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">wartość</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Źródło danych/sposób pomiaru</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">początkowa 2016 rok</th> <th style="text-align: center;">końcowa 2023 rok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Liczba osób korzystających z wydarzeń organizowanych w parkach</td> <td style="text-align: center;">osoby</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">2 000</td> <td style="text-align: center;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <td>Liczba wydarzeń cyklicznych</td> <td style="text-align: center;">szt.</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <th colspan="5" style="text-align: center;">Wskaźniki produktu</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Nazwa</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Jednostka miary</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">wartość</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Źródło danych/sposób pomiaru</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">początkowa 2016 rok</th> <th style="text-align: center;">końcowa 2023 rok</th> </tr> <tr> <td>Obszar poddany rewitalizacji</td> <td style="text-align: center;">Ha</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <td>Liczba zaadaptowanych budynków na cele społecznej integracji (wieża oraz bunkry)</td> <td style="text-align: center;">szt.</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> </tbody> </table>	Wskaźniki rezultatu					Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	Liczba osób korzystających z wydarzeń organizowanych w parkach	osoby	0	2 000	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Liczba wydarzeń cyklicznych	szt.	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Wskaźniki produktu					Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	Obszar poddany rewitalizacji	Ha	0	8	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Liczba zaadaptowanych budynków na cele społecznej integracji (wieża oraz bunkry)	szt.	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Wskaźniki rezultatu																																													
Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru																																									
		początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok																																										
Liczba osób korzystających z wydarzeń organizowanych w parkach	osoby	0	2 000	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Liczba wydarzeń cyklicznych	szt.	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Wskaźniki produktu																																													
Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru																																									
		początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok																																										
Obszar poddany rewitalizacji	Ha	0	8	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Liczba zaadaptowanych budynków na cele społecznej integracji (wieża oraz bunkry)	szt.	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Planowany okres realizacji	2018-2023																																												
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	970 000,00 zł																																												
Przewidywane źródła finansowania	RPO-Lubuskie 2020, 9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych RPO-Lubuskie 2020, 7.1 Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej																																												

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

	<p>PROW 2014-2020, Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej</p> <p>PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego</p> <p>PROW 2014-2020, LSR operacje rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej</p> <p>Bank Gospodarstwa Krajowego, Rządowy program finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego</p>
Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	3. OŚRODEK KULTURY MIEJSCEM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW OBSZARU ZDEGRADOWANEGO
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Jasień
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Jasieniu Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Jasienia „JASIENIAKI”
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Jasień, ulice Plac Armii Krajowej, I Armii, Mała, Graniczna
Oddziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel (cele) przedsięwzięcia	Wzmocnienie integracji mieszkańców poprzez organizowanie większej ilości przedsięwzięć społecznych oraz kulturalnych. Modernizacja wyposażenia obiektu i dostosowanie do potrzeb mieszkańców, którzy oczekują organizowania aktywnych zajęć kulturalnych i rozrywkowych. Możliwość zapewnienia mieszkańcom atrakcyjnych wydarzeń. Integracja mieszkańców gminy poprzez organizację cyklicznych wydarzeń skierowanych do mieszkańców miasta oraz wsi. Dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych i możliwość zaspokojenia ich potrzeb w dostępie do kultury oraz rozrywki.
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 3. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców i wykorzystanie ich potencjału</i>
Główne projekty rewitalizacyjne	3.1. Modernizacja wyposażenia domu kultury poprzez odnowę pomieszczeń, zakup wyposażenia umożliwiającego atrakcyjne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców 3.2. Remont sali widowiskowej wraz z dostosowaniem do organizacji wydarzeń kulturalnych 3.3. Modernizacja sali audiowizualnej poprzez wymianę sprzętu nagłaśniającego oraz wizualnego 3.4. Organizowanie cyklicznych wydarzeń nawiązujących do tradycji i historii regionu, mających na celu integrację mieszkańców gminy 3.5. Przeprowadzenie remontu kuchni, która ma pełnić funkcję miejsca do realizacji warsztatów kulinarnych dla seniorów oraz osób nieaktywnych zawodowo 3.6. Organizowanie wieczornych zajęć aktywizujących młodzież 3.7. Organizowanie festiwalu ulicznych, mających za zadanie aktywizację mieszkańców do działań na rzecz wspólnoty lokalnej
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	3.8. Remont toalet 3.9. Odnowa fasady zewnętrznej Domu Kultury
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Dom Kultury pełni obecnie ważną rolę centrum kulturowego w gminie Jasień, jednakże ze względu na swoje niewystarczające wyposażenie oraz niemożność organizacji atrakcyjnych wydarzeń kulturalnych, zajęcia przyciągają mniejszą ilość mieszkańców, niż mogłyby. Modernizacja

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	wyposażenie obiektu oraz sal doprowadzi do zwiększenia zainteresowania mieszkańców wydarzeniami organizowanymi przez dom kultury. Mieszkańcy z większą chęcią będą brali w nich udział, a także zwiększy się możliwość organizowania cyklicznych wydarzeń. Zapewni to znacznie większy dostęp mieszkańców do wydarzeń kulturalnych. Seniorzy zyskają możliwość ciekawszego spędzania czasu wolnego, a osoby bezrobotne sposobność do aktywizacji na rzecz społeczności. Dom kultury poprzez działalność stowarzyszenia zaangażuje się w działania aktywizujące mieszkańców, które doprowadzą do większej integracji osób zamieszkujących gminę.				
	Wskaźniki rezultatu				
	Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	
	Liczba osób korzystających z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury	szt.	0	1 000	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba osób biorących udział w organizowanych wydarzeniach	szt.	0	500	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba osób wykluczonych zaangażowanych w ramach czynności społecznych	szt.	0	10	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Wskaźniki produktu				
	Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	
	Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	szt.	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba wyremontowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów	
Liczba zakupionego sprzętu na cele integracji społecznej i kulturowej mieszkańców	szt.	0	20	Sprawozdania końcowe beneficjentów	
Planowany okres realizacji	2018-2023				
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	970 000,00 zł				
Przewidywane źródła finansowania	MKiDN, Program Konserwacja i Rewitalizacja Dziedzictwa Kulturowego 2014-2020 PROW 2014-2020, Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie rozwoju kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020				

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	4. PRZYWRÓCENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ, SPOŁECZNEJ I KULTUROWEJ „GLINIANEK”
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Jasień
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Polski Związek Wędkarski, Koło w Jasieniu Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Jasienia „JASIENIAKI”
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Jasień, w kierunku przy kolei
Oddziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel (cele) projektu	Przywrócenie potencjału rekreacyjno – turystycznego „gliniankom”, czyli obszarowi, na którym znajdują się atrakcyjne przyrodniczo stawy. Zwiększenie możliwości korzystania przez mieszkańców z atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, a także aktywizacji społecznej poprzez zaangażowanie w stowarzyszenia lokalne. Zwiększenie zainteresowania turystów atrakcją turystyczną, którą będzie stanowił obiekt po przeprowadzeniu prac rewitalizacyjnych.
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 2. Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy poprzez działania rewitalizacyjne</i>
Główne projekty rewitalizacyjne	4.1. Organizowanie cyklicznego święta stawów 4.2. Organizowanie cyklicznych wydarzeń związanych z wędkarstwem 4.3. Wykonanie pomostu oraz wiaty umożliwiającej prowadzenie wydarzeń turystycznych i społecznych 4.4. Budowa elementów małej infrastruktury umożliwiającej aktywne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców (np. siłownie zewnętrzne, ławki) 4.5. Przeprowadzenie oczyszczenia terenu z zarośli, trzcin oraz wytyczenie tras po których mogą przemieszczać się mieszkańcy oraz turyści tak aby w łatwy sposób dotrzeć do pomostu i miejsca aktywizacji społecznej 4.6. Zaangażowanie osób wykluczonych społecznie oraz bezrobotnych w prace społecznie użyteczne, realizowane na obszarze glinianek
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	4.7. Realizacja akcji promocyjnych (warsztaty i szkolenia wędkarskie) 4.8. Stworzenie ścieżki edukacji ekologicznej, prezentującej różne kwestie związane z ochroną przyrody oraz ekosystemem miejsca i historią wędkarstwa 4.9. Remont drogi dojazdowej
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Odnowa miejsca oraz zwiększenie jego roli w procesie aktywizacji społecznej mieszkańców zwiększy możliwość aktywizacji osób wykluczonych społecznie, poprzez ich zaangażowanie w prace społecznie użyteczne. Dodatkowo umożliwi przywrócenie obszaru zdegradowanego i zaadaptowanie go na cele społeczne, co zwiększy atrakcyjność tego obszaru dla mieszkańców. Zostanie przede wszystkim rozwiązany problem miejsc, które obecnie są zaniedbane, w większym stopniu występują na nich negatywne zjawiska społeczne, takie jak chuligaństwo, spożywanie alkoholu, bójki. Przywrócenie niniejszego miejsca dla mieszkańców i dostosowanie go do ich potrzeb poprzez organizację cyklicznych wydarzeń będzie służyło społeczności lokalnej. Zwiększy również poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, ponieważ zmniejszona zostanie liczba miejsc

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	zaniedbanych, które postrzegane są przez mieszkańców jako niebezpieczne. Poprzez realizację akcji promocyjnych istnieje możliwość zwiększenia atrakcyjności miejsca dla turystów i mieszkańców.				
Wskaźniki rezultatu					
Nazwa		Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	
Liczba osób wykluczonych społecznie, które zostaną zaangażowane w prace społecznie użyteczne		osoby	0	15	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Uczestnicy organizowanych wydarzeń		osoby	0	200	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba mieszkańców oraz turystów korzystających ze zrewitalizowanego miejsca		osoby	0	400	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Wskaźniki produktu					
Nazwa		Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	
Liczba organizowanych wydarzeń społecznych		Szt.	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba powstałych elementów małej infrastruktury		szt.	0	7	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów infrastruktury społecznej, rekreacyjnej lub kulturalnej		szt.	0	4	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Długość nowopowstałych lub zmodernizowanych dróg		km	0	2	Dane własne gminy
Planowany okres realizacji	2018-2023				
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	780 000,00 zł				
Przewidywane	RPO-Lubuskie 2020, 9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych				

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

źródła finansowania	PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie rozwoju kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego
Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	5. AKTYWIZACJA SENIORÓW ZAMIESZKUJĄCYCH OBSZAR REWITALIZACJI WRAZ ZE ZWIĘKSZENIEM JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ I ZAGOSPODAROWANIEM PAŁACU
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Jasień
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasieniu Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Jasieniu Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Jasienia „JASIENIAKI” Dom Dziennego Pobytu Seniorów Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Jasień
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Jasień, ul. Kolejowa, ul Okrzei, Plac Armii Krajowej
Oddziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel (cele) projektu	Zapewnienie starzejącej się populacji mieszkańców większego wsparcia w zakresie opieki oraz aktywnych form spędzania czasu wolnego. Zwiększenie dostępności i jakości świadczonej pomocy medycznej dla mieszkańców gminy. Wykorzystanie potencjału obiektów historycznych, które mogą pełnić funkcje społeczne w zapewnieniu wsparcia seniorom, ale również większej pomocy osobom wykluczonym, w zakresie powrotu do społeczeństwa i aktywności zawodowej.
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 3. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców i wykorzystanie ich potencjału</i>
Główne projekty rewitalizacyjne	Modernizacja placówki, w której zlokalizowany jest Dom Dziennego Pobytu Seniorów wraz z docelową adaptacją nowych pomieszczeń zlokalizowanych na terenie gminy na cele zapewnienia wsparcia osobom starszym: 5.1. Modernizacja pomieszczeń wraz z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych 5.2. Organizowanie warsztatów tematycznych dla seniorów, w ramach promocji zdrowego stylu życia, aktywnego wspólnego spędzania czasu wolnego 5.3. Cykliczne organizowanie spotkań dotyczących radzenia sobie z problemami dla seniorów 5.4. Wyposażenie pomieszczeń w sprzęt niezbędny do prowadzenia ćwiczeń fizycznych 5.5. Modernizacja pomieszczeń ośrodka zdrowia wraz z zakupem sprzętu niezbędnego do prowadzenia prostych badań profilaktycznych 5.6. Organizacja cyklicznych spotkań z lekarzami o określonych specjalizacjach, ważnych z punktu widzenia osób starszych (m.in. kardiolog, chirurg, ortopeda) 5.7. Budowa zewnętrznych miejsc aktywności fizycznych dla seniorów (np. siłownie zewnętrzne) 5.8. Organizowanie cyklicznych wydarzeń promujących seniorów

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Pozostałe projekty rewitalizacyjne	<p>5.9. Zorganizowanie transportu publicznego dla seniorów</p> <p>5.10. Stworzenie parkingu przed ośrodkiem oraz modernizacja wejścia w celu dostosowania go do potrzeb osób niepełnosprawnych</p> <p>5.11. Modernizacja i dostosowanie pomieszczeń do bieżących potrzeb związanych z funkcjonowaniem placówki wsparcia dziennego dla dzieci (świetlicy środowiskowej również dla młodzieży i dzieci) oraz dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych</p> <p>5.12. Modernizacja pałacu wraz z dostosowaniem go na potrzeby osób wymagających wsparcia</p>																																												
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	<p>Zrealizowany projekt oddziałuje na zidentyfikowane potrzeby obszaru w analizie SWOT, a w szczególności dużą liczbę mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Obecnie podejmowane działania przez gminę mają na celu zapewnienie wsparcia osobom starszym, jednakże ze względu na posiadaną infrastrukturę, efektywność wsparcia jest niższa niż mogłaby być w przypadku odpowiedniego wyposażenia budynków, w sprzęt niezbędny do realizacji działań aktywizacyjnych osób starszych. Jest to szczególnie ważne w kontekście zachowań prozdrowotnych i ich promowania, ponieważ bez odpowiedniego zaplecza nie jest możliwe efektywne realizowanie tego procesu. Ponadto możliwość adaptacji nowych pomieszczeń na cele społeczne zapewni efektywniejszą realizację procesu aktywizacji osób starszych. Przy założeniu znacznej powierzchni pomieszczeń będzie istniała również możliwość rozwoju procesów związanych ze wsparciem zawodowym osób pozostających bez pracy oraz osób wykluczonych. Również dzieci.</p> <p>Podsumowując należy stwierdzić, iż planowane do realizacji projekty przyczynią się do zapewnienia mieszkańcom dostępu do nieodpłatnych usług społecznych, które obecnie nie są oferowane. Szczególnie ważne jest to w odniesieniu do seniorów, którzy obecnie nie są aktywizowani przez społeczność lokalną, a także nie mogą liczyć na zajęcia prozdrowotne, które realizowane byłyby przez gminę. Możliwość zaadaptowania pomieszczeń pozwoli stworzyć przestrzeń dla seniorów, którzy będą mogli aktywnie spędzać czas.</p>																																												
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="5" style="text-align: center;">Wskaźniki rezultatu</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Nazwa</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Jednostka miary</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">wartość</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Źródło danych/sposób pomiaru</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">początkowa 2016 rok</th> <th style="text-align: center;">końcowa 2023 rok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Liczba osób korzystających z nowych obiektów infrastruktury społecznej lub kulturalnej</td> <td style="text-align: center;">osoby</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">300</td> <td style="text-align: center;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <th colspan="5" style="text-align: center;">Wskaźniki produktu</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Nazwa</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Jednostka miary</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">wartość</th> <th rowspan="2" style="text-align: center;">Źródło danych/sposób pomiaru</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">początkowa 2016 rok</th> <th style="text-align: center;">końcowa 2023 rok</th> </tr> <tr> <td>Liczba wydarzeń aktywizujących skierowanych do seniorów oraz mających na celu integrację osób</td> <td style="text-align: center;">szt.</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <td>Liczba wydarzeń aktywizujących społeczność lokalną</td> <td style="text-align: center;">szt.</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <td>Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności społecznej</td> <td style="text-align: center;">szt.</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> </tbody> </table>	Wskaźniki rezultatu					Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	Liczba osób korzystających z nowych obiektów infrastruktury społecznej lub kulturalnej	osoby	0	300	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Wskaźniki produktu					Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	Liczba wydarzeń aktywizujących skierowanych do seniorów oraz mających na celu integrację osób	szt.	0	10	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Liczba wydarzeń aktywizujących społeczność lokalną	szt.	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności społecznej	szt.	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Wskaźniki rezultatu																																													
Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru																																									
		początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok																																										
Liczba osób korzystających z nowych obiektów infrastruktury społecznej lub kulturalnej	osoby	0	300	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Wskaźniki produktu																																													
Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru																																									
		początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok																																										
Liczba wydarzeń aktywizujących skierowanych do seniorów oraz mających na celu integrację osób	szt.	0	10	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Liczba wydarzeń aktywizujących społeczność lokalną	szt.	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności społecznej	szt.	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Planowany okres realizacji	2018-2023
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	1 470 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	RPO-Lubuskie 2020, 9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych RPO-Lubuskie 2020, 7.4 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020 PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie rozwoju kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych
Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	6. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU OŚRODKA SPORTU I REKREACJI
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Jasień
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Uczniowski Klub Sportowy UKS VICTORIA Klub Piłkarski „ISKRA” Jabłoniec Miejski Klub Sportowy „STAL” w Jasieniu Klub Sportowy „MIŁOŚNICY ZABŁOCIA”
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Jasień, ul. Okrzei 50
Oddziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel (cele) projektu	Przywrócenie obiektowi nowych funkcji sportowych, ze względu na brak otwartych obiektów sportowych na terenie gminy. Organizacja wydarzeń sportowych dla młodzieży oraz osób starszych. Możliwość prowadzenia warsztatów sportowych i zachęcania do aktywności fizycznej. Reintegracja osób wykluczonych społecznie poprzez zapewnienie im możliwości wykonywania pracy polegającej na dbaniu o obiekt.
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 1. Odnowa zdegradowanych obszarów poprzez nadanie im ważnych społecznie funkcji</i>
Główne projekty rewitalizacyjne	6.1. Odnowa oraz budowa nowej infrastruktury sportowo - rekreacyjnej umożliwiającej realizację aktywności sportowej przez mieszkańców. 6.2. Zakup i wyposażenie obiektu w sprzęt sportowy 6.3. Stworzenie Centrum Aktywności Społecznej – przestrzeni społecznej mającej na celu rozwój organizacji społecznych, które będą mogły korzystać z lokali oraz infrastruktury ośrodka. 6.4. Organizacja zajęć sportowych dla młodzieży, seniorów mających na celu promocję zdrowego stylu życia 6.5. Utworzenie spółdzielni socjalnej odpowiedzialnej za utrzymanie terenu ośrodka sportu 6.6. Oczyszczenie terenu oraz zaadaptowanie przestrzeni na potrzeby organizacji wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych, poprzez między innymi stworzenie sceny.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Pozostałe projekty rewitalizacyjne	6.7. Stworzenie przestrzeni dla rozwoju klubów sportowych poprzez udostępnianie zasobów ośrodka na preferencyjnych warunkach 6.8. Wymiana oświetlenia																																												
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	<p>Zrealizowanie przedsięwzięcia doprowadzi do zapewnienia mieszkańcom możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez branie udziału w zajęciach sportowych realizowanych na nowoczesnej infrastrukturze. Projekt przyczyni się do zmniejszenia dysproporcji społecznych oraz zmniejszenia kosztów ekonomicznych i społecznych (alkoholizm, narkomania, działalność przestępcza). Ponadto przyczyni się do zmniejszenia liczby zachowań ryzykownych wśród młodzieży i dorosłych. Centrum Aktywności Społecznej doprowadzi do skoncentrowania działalności organizacji pozarządowych w jednym miejscu oraz możliwości animowania ich działań, w celu pozyskania środków finansowych z zewnętrznych źródeł. Obecnie organizacje pozarządowe nie mogą korzystać ze wsparcia animatorów, w związku z tym nie osiągają sukcesów w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych. Wpływa to na ograniczenie ich działalności oraz niemożność wykorzystania posiadanego potencjału. Celem Centrum będzie zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działalność społeczną oraz umożliwienie organizacjom możliwości zwiększenia własnego zakresu działalności. Odnowa przestrzeni, na której leży obiekt sprawi, iż zostanie ona przywrócona społeczności lokalnej, ze względu na znaczny stopień degradacji społecznej istniejącej w obecnej chwili. Zmodernizowane i wybudowane obiekty będą nadzorowane i utrzymywane przez członków spółdzielni socjalnej, która zostanie powołana specjalnie do niniejszych celów. Jej zadaniem będzie bieżące utrzymanie terenu, porządkowanie, a także udostępnianie mieszkańcom. Takie rozwiązanie doprowadzi do zmniejszenia wykluczenia społecznego mieszkańców i zwiększenia aktywności na rzecz dobra wspólnego jakim będzie powstała infrastruktura.</p> <p>Odbywające się cykliczne warsztaty sportowe, udostępnienie terenu dla klubów sportowych sprawi, iż zwiększy się stopień integracji społecznej oraz młodzież i seniorzy będą mogli aktywnie spędzać czas.</p>																																												
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="5" style="background-color: #D3D3D3;">Wskaźniki rezultatu</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="background-color: #D3D3D3;">nazwa</th> <th rowspan="2" style="background-color: #D3D3D3;">Jednostka miary</th> <th colspan="2" style="background-color: #D3D3D3;">wartość</th> <th rowspan="2" style="background-color: #D3D3D3;">Źródło danych/sposób pomiaru</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #D3D3D3;">początkowa 2016 rok</th> <th style="background-color: #D3D3D3;">końcowa 2023 rok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: left;">Uczestnicy organizowanych wydarzeń</td> <td>osoby</td> <td>0</td> <td>500</td> <td style="text-align: left;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <td style="text-align: left;">Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne działające na terenie obszaru rewitalizacji</td> <td>szt.</td> <td>0</td> <td>4</td> <td style="text-align: left;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <td style="text-align: left;">Liczba zaktywizowanych osób wykluczonych społecznie</td> <td>osoby</td> <td>0</td> <td>5</td> <td style="text-align: left;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <td style="text-align: left;">Wielkość zmodernizowanego obszaru</td> <td>ha</td> <td>0</td> <td>2</td> <td style="text-align: left;">Sprawozdania końcowe beneficjentów</td> </tr> <tr> <th colspan="5" style="background-color: #D3D3D3;">Wskaźniki produktu</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="background-color: #D3D3D3;">nazwa</th> <th rowspan="2" style="background-color: #D3D3D3;">Jednostka miary</th> <th colspan="2" style="background-color: #D3D3D3;">Wartość</th> <th rowspan="2" style="background-color: #D3D3D3;">Źródło danych/sposób pomiaru</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #D3D3D3;">początkowa 2016 rok</th> <th style="background-color: #D3D3D3;">końcowa 2023 rok</th> </tr> </tbody> </table>	Wskaźniki rezultatu					nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	Uczestnicy organizowanych wydarzeń	osoby	0	500	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne działające na terenie obszaru rewitalizacji	szt.	0	4	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Liczba zaktywizowanych osób wykluczonych społecznie	osoby	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Wielkość zmodernizowanego obszaru	ha	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów	Wskaźniki produktu					nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok
Wskaźniki rezultatu																																													
nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru																																									
		początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok																																										
Uczestnicy organizowanych wydarzeń	osoby	0	500	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne działające na terenie obszaru rewitalizacji	szt.	0	4	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Liczba zaktywizowanych osób wykluczonych społecznie	osoby	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Wielkość zmodernizowanego obszaru	ha	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów																																									
Wskaźniki produktu																																													
nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru																																									
		początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok																																										

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

	Liczba wyremontowanych obiektów	Szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba utworzonych obiektów (scena, bieżnia, mini boisko)	Szt.	0	3	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Planowany okres realizacji	2018-2023				
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	1 260 000,00 zł				
Przewidywane źródła finansowania	PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie rozwoju kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych RPO-Lubuskie 2020, 7.1 Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej MSIT, Program modernizacji infrastruktury sportowej Budżet państwa, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu inwestycji z budżetu				

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	7. WICINA JAKO MIEJSCE O WYSOKIM POTENCJALE ATRAKCYJNOŚCI ARCHEOLOGICZNEJ WRAZ Z ODNOWĄ MIEJSCOWOŚCI ZAGROŻONYCH DEGRADACJĄ SPOŁECZNĄ POPRZECZ NADANIE NOWYCH FUNKCJI SPOŁECZNYCH
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Jasień
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Rady Sołeckie wsi Jabłoniec,, Mirkowice, Wicina, Zieleniec, Jaryszów Ochotnicza Straż Pożarna Fundacja Parku Kulturowego Grodzisko w Wicinie Stowarzyszenie Wicina Koło Gospodyń Wiejskich w Jabłońcu
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Jabłoniec,, Mirkowice, Wicina, Zieleniec, Jaryszów
Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel (cele) projektu	Zaangażowanie mieszkańców obszarów w działania społeczne na rzecz miejscowości. Aktywizacja osób pozostających bez pracy poprzez działania mające na celu wzrost integracji mieszkańców oraz współpracy. Działalność na rzecz historycznego charakteru atrakcji występujących na obszarze. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejsc. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez rozwój turystyki.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 2. Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy poprzez działania rewitalizacyjne</i>
Główne projekty rewitalizacyjne	<p>7.1. Utworzenie Centrum Naukowo- Badawczo – Edukacyjno – Turystycznego Grodzisko w Wicinie w celu rozpowszechniania, wspierania, promowania i dokumentowania wszelkiej działalności w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, muzealnictwa, badań naukowych, edukacji oraz turystyki (Wicina)</p> <p>7.2. Utworzenie przedsiębiorstwa społecznego, mającego na celu opiekę nad zrewitalizowanymi obszarami, w szczególności grodziska w Wicinie, poprzez dbałość o obszar, funkcje pielęgnacyjne, ale również działalność gospodarczą przejawiającą się w prowadzeniu kawiarni i miejsca obsługi podróżnych (Wicina)</p> <p>7.3. Utworzenie ścieżki turystyczno – edukacyjnej łączącej potencjały miejscowości Mirkowice, Zieleniec, Jabłoniec, Jaryszów z tworzoną Centrum Naukowo-Badawczo-Edukacyjno-Turystycznym Grodzisko w Wicinie.</p> <p>7.4. Zaangażowanie mieszkańców w prowadzenie cyklicznych działań animacyjnych (przynajmniej raz na miesiąc) w świetlicach wiejskich jako centrach kultury lokalnej, które jednocześnie będą pełniły rolę obiektów turystycznych, położonych przy ścieżce turystyczno-edukacyjnej (Mirkowice, Zieleniec, Jabłoniec, Jaryszów).</p> <p>7.5. Zaangażowanie organizacji zrzeszających mieszkańców na rzecz działalności społeczno-gospodarczej w obszarze rozwoju działalności związanej z wypiekami, przygotowywaniem wyrobów kulinarnych. (Mirkowice, Zieleniec, Jabłoniec, Jaryszów)</p> <p>7.6. Utworzenie klubów mieszkańca jako cyklicznych spotkań mających na celu integrację mieszkańców oraz wzajemne wspieranie się, a także przeciwdziałanie trudnościom życiowym (Mirkowice, Zieleniec, Jabłoniec, Jaryszów)</p> <p>7.7. Stworzenie tablic historycznych oraz miejsc atrakcyjnych turystycznie, przedstawiających potencjał turystyczny miejscowości poprzez wykorzystanie ich historii oraz legend (Wicina)</p> <p>7.8. Stworzenie punktu historycznego oraz wizualizacji historycznej w filii obozu Gross-Rosen (Mirkowice)</p>
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	<p>7.9. Budowa nowych chodników</p> <p>7.10. Remont świetlic wiejskich na cele związane z aktywizacją mieszkańców oraz zapewnienie atrakcyjności turystycznej ścieżki (Mirkowice, Wicina)</p>
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	<p>Problemem obszaru miejscowości wiejskich jest zdegradowana przestrzeń, na której nie są organizowane przedsięwzięcia dla mieszkańców oraz niniejsze obszary nie są wykorzystywane w celach turystycznych, przez co ich potencjał w zakresie rozwoju gospodarczego jest ograniczony. Wykluczenie mieszkańców ze względu na brak możliwości zatrudnienia jest znacznym problemem, który zostanie rozwiązany poprzez rozwój miejscowości w oparciu o potencjał turystyczny, bazujący na ośrodku w Wicinie. Infrastruktura umożliwiająca organizację zajęć, taka jak świetlice istnieje, jednakże brakuje osób odpowiedzialnych za ich organizację, dlatego konieczne jest zwiększenie aktywności mieszkańców, którzy powinni zacząć się integrować w celu podjęcia działań na rzecz własnej miejscowości. Realizowane projekty umożliwią taką integrację poprzez zapewnienie cyklicznych wydarzeń, które będą katalizatorem aktywności społecznej. Objęcie wsparciem miejscowości uwarunkowane jest występowaniem wskaźników w zakresie degradacji obszaru rewitalizacji, jednakże kierowanie działań w procesie rewitalizacji na obszarze Jabłońca wynika z konieczności zapewnienia ich komplementarności. Niniejsza miejscowość położona jest pomiędzy dwie objętymi działaniami rewitalizacyjnymi, dlatego kluczowe jest wykonanie działań na jej terenie, aby proponowane działania wzajemnie się uzupełniały, tymi bardziej, iż w niniejszej miejscowości istnieje tradycja związana z ważną legendą ludową, stanowiącą potencjał turystyczny. Odnowa obiektów historycznych, które znajdują się na terenach miejscowości zwiększy potencjał turystyczny obszaru i może spowodować wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców. Odnowa obiektów historycznych będzie oparta również na zapewnieniu ich bieżącej konserwacji i nadzoru poprzez utworzoną spółdzielnię socjalną, co przyczyni się do aktywizacji społecznej mieszkańców. Jest to bardzo ważne w kontekście przeciwdziałania problemom określonym w diagnozie społecznej. Kompleksowa realizacja przedsięwzięcia umożliwi zarówno aktywizację społeczną mieszkańców, przeciwdziałanie bezrobociu, wzrost aktywności gospodarczej i atrakcyjności turystycznej. Zapobiegnie również dalszej degradacji obszarów wiejskich w kontekście społecznym (m.in. chuligaństwo, spożywanie alkoholu w miejscach publicznych) jak i środowiskowym (np. wyrzucanie śmieci do lasów) oraz technicznym.</p>
Prognozowane produkty i rezultaty wraz	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

ze sposobem ich oceny i zmierzania w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki rezultatu				
	Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	
	Osoby uczestniczące w działaniach społecznych	osoby	0	500	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba zaktywizowanych osób wykluczonych społecznie	osoby	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba utworzonych spółdzielni socjalnych	szt.	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Wskaźniki produktu				
	Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			początkowa 2016 rok	końcowa 2023 rok	
	Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów infrastruktury społecznej, rekreacyjnej lub kulturalnej (świetlice w Wicinie, Mirkowicach)	szt.	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba zakupionego wyposażenia świetlic, umożliwiającego aktywizację mieszkańców (m.in. silownie zewnętrzne, sprzęt sportowy, komputery, sprzęt do gotowania)	szt.	0	20	Sprawozdania końcowe beneficjentów	
Planowany okres realizacji	2018-2023				
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	1 160 000,00 zł				
Przewidywane źródła finansowania	RPO-Lubuskie 2020, 9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych RPO-Lubuskie 2020, 7.3 Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty RPO-Lubuskie 2020, 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie rozwoju kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych				

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział IX. Mechanizmy integrowania działań służących realizacji celów rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Niniejszy rozdział opisuje mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji.

W Programie zintegrowano różne działania służące realizacji celów rewitalizacji, w związku z czym zachowana została komplementarność dokumentu w aspektach odnoszących się do zaplanowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Kompleksowe rozwiązanie problemów jest nadrzędnym celem realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, występujących na obszarze zdegradowanym. Poniżej zaprezentowano mechanizmy zachowania komplementarności działań (projektów i przedsięwzięć) na poziomie programu w ujęciu **przestrzennym, problemowym, instytucjonalno-proceduralnym, źródeł finansowania, międzyokresowym**

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PRZESTRZENNYM

Przedsięwzięcia ujęte w Programie i zostały skoncentrowane na rozwiązanie określonych problemów istniejących na wybranych obszarze. Planowane działania są komplementarne względem obszaru, na którym będą realizowane, a w szczególności odnoszą się do obszaru, który jest objęty największą koncentracją problemów i negatywnych zjawisk. **Diagnoza obszaru pozwoliła na wskazanie poszczególnych ulic oraz miejscowości, na których istnieje największa koncentracja negatywnych zjawisk**, takich jak bezrobocie, ubóstwo analizowane na podstawie wykorzystania zasiłków, a także problemów środowiskowych, technicznych, przestrzenno- funkcjonalnych i gospodarczych. **Ponadto analiza przeprowadzona przez Zespół ds. rewitalizacji w 2022 roku wykazała, iż objęte obszarem rewitalizacji obszary, a także zaplanowane przedsięwzięcia zachowują aktualność.** Planowane do wykonania projekty rewitalizacyjne skupiają się na tym obszarze i są z nim ściśle powiązane. Stanowią ponadto odpowiedź na zasadnicze problemy dla wybranego obszaru. Na przestrzeni cechującej się najwyższymi wskaźnikami koncentracji problemów społecznych wdrożone zostaną programy aktywizacji społecznej, które spowodują marginalizację problemów długotrwałego bezrobocia oraz stałego korzystania z zasiłków. Niniejsze działania zostaną skoncentrowane na obszarze najbardziej zdegradowanym pod względem problemów społecznych, jednakże będą pełniły również ważną rolę w zakresie oddziaływania na pozostałe ulice, na których istnieją problemy społeczne. Obszary cechujące się największym stopniem zdegradowania, zarówno w ujęciu wskaźników jak i w ramach prowadzonego procesu partycypacyjnego, zostały wskazane jako tereny, których funkcje zostaną zmienione i nastąpi dostosowanie ich do pełnienia funkcji gospodarczych lub kulturalnych. Szczególnie dotyczy to obszarów zlokalizowanych w pobliżu targowiska, ale również terenów zdegradowanych, które będą mogły pełnić funkcje gospodarcze. Pod względem przestrzennej oceny zintegrowania działań, konieczne jest również przytoczenie oddziaływania przedsięwzięć na rozwój turystyczny regionu, a mianowicie stworzenie centrum informacji turystycznej oraz ścieżki rowerowej. Niniejsze przedsięwzięcia będą oddziaływały na cały obszar rewitalizacji, poprzez wpływ na rozwój turystyczny i gospodarczy miasta. Pośrednio niniejsze działania będą miały duży wpływ na eliminację problemów społecznych oraz przeciwdziałanie wzrostowi bezrobocia w przyszłości. **Zaplanowane przestrzennie przedsięwzięcia są spójne, a poprzez oddziaływanie na różne sfery tworzą kompletną i nową przestrzeń.** Efektem projektów będzie możliwość korzystania z nowej infrastruktury oraz realizowanych przedsięwzięć przez mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz osoby zamieszkujące pozostałe obszary i turystów odwiedzających miasto. **Dzięki realizacji wskazywanych projektów na obszarze rewitalizacji nastąpi ograniczenie emisji problemów społecznych na dalsze obszary miasta. Poszczególne projekty dopełniają się wzajemnie w ujęciu przestrzennym, a także zostały skonstruowane w oparciu o cel, którym jest zniwelowanie problemów społecznych, w związku z czym działania podejmowane są kompatybilne względem siebie.** Przedsięwzięcia nie prowadzą do marginalizacji społecznej oraz wykluczenia, a ich celem jest reintegracja społeczna osób wykluczonych.

Przedsięwzięcia w znacznym stopniu koncentrują się na obszarze miasta, jednakże ich wspólnym celem jest rozwój potencjałów gminy w kontekście możliwości zapewnienia odpowiedniego poziomu życia mieszkańców oraz możliwości rozwoju turystyki jako potencjału gospodarczego. Jedno z przedsięwzięć obejmuje najważniejszą atrakcję gminy jaką jest Grodzisko w Wicinie oraz potencjały posiadane przez miejscowości ujęte jako występujące na obszarze rewitalizacji. Realizacja wszystkich przedsięwzięć będzie oddziaływała w znacznym stopniu na rewitalizację obszaru miejskiego, jednakże wzrost atrakcyjność całego obszaru rozumiany jako jego odnowa warunkowany jest koniecznością synchronicznego oddziaływania na obszarze wiejskim. W jednym

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

przedsięwzięciu ujęto koncentrację wszystkich możliwych działań do podjęcia na obszarze wiejskim, co doprowadzi do jego odnowy oraz rozwiązania występujących problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Oddziaływanie przedsięwzięć realizowanych na obszarze miejskim również będzie wpływało na reintegrację mieszkańców obszarów wiejskich. Wykorzystanie potencjału posiadanego przez gminę będzie jedynie możliwe poprzez realizację komplementarnych działań na obszarach miejskich i wiejskich, a zaplanowane działania umożliwiają zachowanie komplementarności.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PROBLEMOWYM

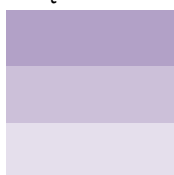
Planowane przedsięwzięcia zostały stworzone po dokładnym zapoznaniu się z danymi pozyskanymi w trakcie wykonywania diagnozy oraz na podstawie działań partycypacyjnych, które były realizowane w trakcie przygotowywania Programu. Wynikają one również z potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji, a także odpowiadają na potrzeby sygnalizowane w obszarach społecznym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym oraz środowiskowym.

Wdrażane przedsięwzięcia oddziałują w znacznym stopniu na eliminację negatywnych zjawisk, które zostały określone w diagnozie potrzeb i potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji. Wynika to z dokładnego przeanalizowania komplementarności wyników diagnozy, na którą odpowiada realizacja konkretnych przedsięwzięć oraz poszczególnych działań. Ponadto przeprowadzono analizę wskaźników i prognozowanych rezultatów. Zadania przewidziane do realizacji w ramach procesu rewitalizacji realizują różne cele operacyjne. Oznacza to również, że poszczególne cele są realizowane przez wzajemnie uzupełniające się zadania we wszystkich wyznaczonych obszarach zdegradowanych. Jednocześnie każdy z wyznaczonych celów realizuje więcej niż jeden wymiar – a zatem obok wymiaru społeczno-kulturowego jest to również wymiar gospodarczo technologiczny, infrastrukturalno-środowiskowy i polityczny. Cele szczegółowe zawarte w celach operacyjnych przyporządkowane zostały poszczególnym wymiarom podejmowanych działań). Opis przyporządkowania przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych do poszczególnych celów rewitalizacji znajduje się w *Rozdziale VII. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk*. Analiza problemów występujących na obszarze rewitalizacji oraz terenie całego miasta pozwoliła na wskazanie przedsięwzięć, które w największym stopniu sprawią, iż problemy zostaną zmarginalizowane. Ponadto pod uwagę zostały wzięte rozwiązania sygnalizowane przez mieszkańców w trakcie spotkań, warsztatów rewitalizacyjnych. Uczestnicy procesu partycypacyjnego wskazywali poszczególne działania, które powinny stanowić części składowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także obrazowały oddziaływanie konkretnych działań na zdiagnozowane problemy. Najważniejsze projekty będą wpływały na rozwiązywanie problemów w obszarze społecznym oraz rozwój gospodarczy. Będzie to możliwe poprzez rozwój infrastruktury oraz organizowanie nowych wydarzeń kulturalnych, które doprowadzą do wzrostu atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz terenów przyległych. Organizowane wydarzenia będą wpływały na regionalną promocję miasta i zwiększenie ilości turystów, a także zwiększą jakość życia mieszkańców. **Przedsięwzięcia rewitalizacyjne doprowadzą do większego wykorzystania potencjałów obszaru, które bazują na aspektach gospodarczych i środowiskowych.** W tym celu zaplanowane zostało wykorzystanie potencjałów występujących na terenie miejskim oraz wiejskim. Ze względu na znaczną koncentrację obszarów zdegradowanych na terenie miejskim, znaczna ilość przedsięwzięć realizowana jest na tym obszarze, jednakże tworzy spójną całość z przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze wiejskim, na którym wykorzystywany jest posiadany potencjał. Komplementarna realizacja zaplanowanych przedsięwzięć doprowadzi do rewitalizacji obszarów gminy. Zdegradowane budynki oraz tereny będą pełniły nowe funkcje, bardziej potrzebne pod względem przyszłego rozwoju gminy. Nadanie miejscom publicznym nowych funkcji doprowadzi do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców w realizowanych działaniach, których atrakcyjność wzrośnie. Na poniższym diagramie zaprezentowany został stopień kompatybilności poszczególnych działań względem siebie, który ukazuje stopień, w jakim łączna realizacja planowanych działań doprowadzi do marginalizacji problemów występujących na obszarze rewitalizacji zgodnie z poniższą legendą:

+2 - bardzo silne powiązanie

+1 - silne powiązanie

0 - neutralne powiązanie

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Przedsięwzięcie 1. Aktywizacja społeczna przestrzeni wokół rynku wraz z odnową techniczną przestrzeni publicznej	Przedsięwzięcie 2. Parki obszarem aktywności społecznej	Przedsięwzięcie 3. Ośrodek kultury miejscem aktywizacji społecznej mieszkańców obszaru zdegradowanego	Przedsięwzięcie 4. Przywrócenie atrakcyjności turystycznej, społecznej i kulturowej „glinianek	Przedsięwzięcie 5. Aktywizacja seniorów zamieszkujących obszar rewitalizacji wraz z zwiększeniem jakości opieki zdrowotnej i zagospodarowaniem pałacu	Przedsięwzięcie 6. Wykorzystanie potencjału ośrodka sportu i rekreacji.	Przedsięwzięcie 7. Wicina jako miejsce o wysokim potencjale atrakcyjności archeologicznej wraz z odnową miejscowości zagrożonych degradacją społeczną poprzez nadanie nowych funkcji społecznych
Przedsięwzięcie 1. Aktywizacja społeczna przestrzeni wokół rynku wraz z odnową techniczną przestrzeni publicznej							
Przedsięwzięcie 2. Parki obszarem aktywności społecznej							
Przedsięwzięcie 3. Ośrodek kultury miejscem aktywizacji społecznej mieszkańców obszaru zdegradowanego							
Przedsięwzięcie 4. Przywrócenie atrakcyjności turystycznej, społecznej i kulturowej „glinianek							
Przedsięwzięcie 5. Aktywizacja seniorów zamieszkujących obszar rewitalizacji wraz z zwiększeniem jakości opieki zdrowotnej i zagospodarowaniem pałacu							
Przedsięwzięcie 6. Wykorzystanie potencjału ośrodka sportu i rekreacji.							
Przedsięwzięcie 7. Wicina jako miejsce o wysokim potencjale atrakcyjności archeologicznej wraz z odnową miejscowości zagrożonych degradacją społeczną poprzez nadanie nowych funkcji społecznych							

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU INSTYTUCJONALNO-PROCEDURALNYM

Zintegrowanie działań w ujęciu instytucjonalno-proceduralnym zagwarantowane zostało poprzez oparcie na idei otwartego rządu (ang. *open government*). Model ten opiera się na **idei zwiększenia zaangażowania obywateli w procesy rządzenia poprzez zapewnienie im dostępu do informacji i zasobów publicznych**, a także stworzenie procedur umożliwiających uczestnictwo w procesie podejmowania decyzji aktualnie należących do domeny publiczno-prawnej. **W celu zachowania komplementarności działań na poziomie Programu rewitalizacji zaplanowano działania przypisane do Zespołu ds. rewitalizacji oraz do Urzędu Miejskiego.** Model ten obejmuje „tradycyjne” działania wzmacniające demokrację partycypacyjną (takie jak konsultacje społeczne, czy dostęp do informacji publicznej) i uzupełnia je o nowe typy działań (takie jak dostęp do danych publicznych oraz ich ponowne wykorzystywanie przez obywateli). W ramach realizacji tego wymogu Urząd Miejski udostępniac będzie dane monitoringowe i ewaluacyjne dotyczące procesu rewitalizacji na stronie internetowej urzędu. Dla zapewnienia skuteczności procesu dane będą prezentowane za pośrednictwem Zespołu ds. rewitalizacji, którego zadaniem będzie ocena stopnia możliwości zrozumienia dostępnych danych przez interesariuszy rewitalizacji.

Idea otwartego rządu jest ściśle związana z postępującym rozwojem technologicznym, dostępnością cyfrowych narzędzi ułatwiających komunikację oraz usieciowieniem funkcjonowania jednostek i instytucji. Punktem wyjścia dla zastosowanej koncepcji są trzy wartości: **przejrzystość, partycypacja/ zaangażowanie i współpraca**. Dwie dodatkowe to efektywność oraz otwartość, traktowana jako fundament pozostałych wartości oraz element składowy wszystkich działań na rzecz otwartego rządu. **Program pozwala na efektywne współdziałanie różnych jednostek organizacyjnych gminy. Planuje się zawarcie szczegółowych porozumień regulujących zakres i częstotliwość zbieranych danych sprawozdawczych.** Celem takiego podejścia jest udostępnienie danych i informacji dotyczących stopnia rozwiązania konkretnego problemu zidentyfikowanego na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji dla interesariuszy rewitalizacji. Dostęp do danych ma pozwolić interesariuszom monitorować skuteczność zmian społeczno-gospodarczych. **Dodatkowym celem będzie zrozumienie, gdzie i w jaki sposób wydawane są publiczne pieniądze.** Narzędziem zapewniającym osiągnięcie synergii efektów różnych projektów rewitalizacyjnych będzie **Program Aktywizacji i Integracji (PAI)**. Współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur zostanie zapewnione **na etapie programowania oraz na etapie wdrażania Programu.**

MECHANIZMY INTEGRUJĄCE - ETAP PROGRAMOWANIA PROGRAMU

- **Identyfikacja wspólnych obszarów interwencji pomiędzy RPO a innymi programami pomocowymi**
- Zaangażowanie w prace Zespołu ds. rewitalizacji podmiotów reprezentujących różne sektory społeczny, gospodarczy i publiczny
- Identyfikacja kategorii beneficjentów mogących wspólnie aplikować o wsparcie lub współpracować przy wdrożeniu

MECHANIZMY INTEGRUJĄCE - ETAP WDRAŻANIA PROGRAMU

- **Skoordynowanie terminów składania wniosków i wyboru projektów w ramach powiązanych ze sobą działań w poszczególnych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych**
- Współpraca Urzędu Miejskiego z jednostkami samorządowymi (ośrodek pomocy społecznej, instytucje kultury Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Jasieniu
- Monitorowane wdrożenia przez Zespół ds. rewitalizacji, który będzie pełnił funkcję centrum łączności pomiędzy przedstawicielami Urzędu Miejskiego, jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcami oraz NGO's.
- Uruchomienie „banku projektów” mogących być uzupełnieniem projektów rewitalizacyjnych wpisanych do

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Programu

- Wprowadzenie wymogu uzyskania opinii Zespołu ds. rewitalizacji załączanej do wniosku aplikacyjnego zaświadczonego o komplementarności operacji z innymi projektami z Programu
- Nawiązanie ponadlokalnej współpracy z sąsiednimi gminami wdrażającymi Program w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk we wdrożeniu Programu
- Ciągła analiza przez Urząd Miejski następstw podejmowanych decyzji dla polityki przestrzennej gminy
- Stałe monitorowanie przez Urząd Miejski warunków pozyskania dodatkowych środków wsparcia zewnętrznego (EFRR, EFS, FS, EFRROW, inne publiczne środki krajowe) w celu tworzenia warunków łącznia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Projekty, które zostały zapisane w Programie mają zapewnione finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą. **Głównym źródłem finansowania projektów wskazanych w Programie będą środki własne gminy. Źródłem finansowania zewnętrznego będą środki Regionalnego Programu Operacyjnego.** Planuje się pozyskać wsparcie na projekty rewitalizacyjne dotyczące głównie wzrostu zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zwiększenia dostępności wysokiej jakości usług społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wzmocnienie sektora ekonomii społecznej w regionie. Planuje się komplementarne wykorzystanie innych funduszy unijnych tj. PROW 2014-2020, operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa”, PROW 2014-2020, LSR operacje rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej, PROW 2014-2020, LSR operacje rozwój przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym LSR poprzez podejmowanie działalności gospodarczej. Zidentyfikowano potencjalne środki wsparcia w ramach Programu Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020 i Program Współpracy INTERREG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020. Na realizację projektów społecznych planowane będzie również pozyskanie wsparcia z budżetu krajowego Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020. **Wykluczone zostało ryzyko podwójnego dofinansowania projektów rewitalizacyjnych.** Przed złożeniem wniosku o wsparcie projekt rewitalizacyjny z wybranych środków zewnętrznych beneficjent obowiązany jest **uzyskać opinię Urzędu Miejskiego**, który weryfikuje czy zakres rzeczowy ocenianego projektu pokrywa nie pokrywa się z zakresem rzeczowym innych projektów.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU MIĘDZYOKRESOWYM

Narzędziem służącym trwałemu zintegrowaniu działań w ujęciu międzyokresowym będzie ewaluacja Programu: **O efektywnym połączeniu i skoordynowaniu zadań w ujęciu międzyokresowym stanowić będzie kontynuacja podjętych w poprzednim okresie działań, ale także istotna jest świadomość strategicznego wzmocnienia ich w kolejnych okresach.** Na potrzeby opracowania Programu stworzona została lista projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, gdzie beneficjentem była gmina lub jednostka gminna. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne bazują na poprzednich doświadczeniach Miasta zdobytych podczas realizacji projektów inwestycyjnych. Pośród projektów finansowanych ze środków zewnętrznych na bazie których realizowane będą projekty rewitalizacyjne należy wskazać:

- Gmina Jasień, projekt Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Jabłoniec Gmina Jasień, Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 3.1. Obszary wiejskie;
- Gmina Jasień, projekt Budowa oczyszczalni ścieków dla Aglomeracji Jasień wraz z budową kolektora kanalizacji sanitarnej od ul. XX-lecia do nowo projektowanej oczyszczalni ścieków przy ul. Zielonogórskiej. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego 3.1. Infrastruktura ochrony środowiska przyrodniczego
- Gmina Jasień/Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasieniu, Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasieniu w roku 2014, Program Operacyjny

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Kapitał Ludzki, 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej

- Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Jasieniu, Integracja społeczności lokalnej - warsztaty taneczne, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Rozdział X. System realizacji (wdrażania) Programu rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje strukturę zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Zarządzanie Programem będzie odbywać się zatem w ramach istniejących struktur Urzędu Miejskiego, przez co nie przewiduje się dodatkowych kosztów na zarządzanie Programem. Za wdrożenie Programu odpowiedzialny będzie Burmistrz Miasta. Burmistrz przedkładać będzie Radzie Miejskiej raport monitoringowy z wdrażania Programu. **Burmistrzowi Miasta podlegać będzie Zespół ds. rewitalizacji.**

Zespół ds. rewitalizacji stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza. **Planuje się spotkania Zespołu ds. rewitalizacji co najmniej raz na rok.** Zadaniem Zespołu ds. rewitalizacji będzie również pomoc techniczna dla beneficjentów Programu przy aplikowaniu o środki zewnętrzne (doradztwo, szkolenia, seminaria, warsztaty). Zespół uczestniczyć będzie w pracach monitoringu i ewaluacji (ex ante, mid term, ex post) realizacji zadań objętych programem rewitalizacji. W czasie realizacji Programu Zespół ds. rewitalizacji, z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu (komórki/jednostki) realizującego przedsięwzięcie będzie mógł przeprowadzić spotkanie – naradę w celu omówienia występującego – zgłoszonego problemu. Zespół ds. rewitalizacji uprawniony będzie do wyrażania opinii oraz podejmowania inicjatyw i rozwiązań odnoszących się do rewitalizacji gminy.

Zespół ds. rewitalizacji bazować będzie na osobach pracujących nad przygotowaniem aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023.

Zasada partnerstwa i partycypacji społeczności lokalnej w realizacji Programu odbywać się będzie dwutorowo: w sposób pośredni – informowanie oraz w sposób bezpośredni – interaktywny. Pośrednio informacje zamieszczane będą w lokalnej prasie, na stronie internetowej miasta, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych. Przewiduje się uruchomienie oddzielnej zakładki tematycznej dotyczącej wdrożenia Programu na stronie internetowej Urzędu Miejskiego. Promocja dokumentu i efektów wdrożenia wśród beneficjentów projektów rewitalizacyjnych i interesariuszy rewitalizacji jest ważnym elementem realizacji Programu. Celem głównym działań promocyjnych i komunikacyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału we wdrożeniu i realizacji Programu. Grupami docelowymi działań promocyjnych i komunikacyjnych będą społeczność lokalna, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z terenu obszaru rewitalizacji oraz lokalne media. Celem dodatkowym będzie promocja zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych. Promocja dokumentu i efektów wdrożenia wśród beneficjentów projektów rewitalizacyjnych i interesariuszy rewitalizacji jest ważnym elementem realizacji Programu. Celem głównym działań promocyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału w realizacji Programu. Celem dodatkowym będzie promocja zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych. Zakłada się następujące cele szczegółowe działań promocyjnych skierowane na interakcję z interesariuszami rewitalizacji, a mianowicie informacje dotyczące realizacji Programu zamieszczane będą na stronie internetowej miasta, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych. **Podczas działań promocyjnych planuje się zaangażowanie społeczności lokalnej w sposób bezpośredni – interaktywny.**

Rozdział XI. Ramy finansowe i czasowe realizacji Programu

Niniejszy rozdział opisuje indykatywne ramy finansowe i czasowe w odniesieniu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE.

Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. **Łączny budżet Programu rewitalizacji stanowi kwotę 7,6 mln zł.**

Finansowanie działań rewitalizacyjnych zakłada wykorzystanie środków gminnych oraz środków zewnętrznych, w tym RPO-Lubuskie 2020 obejmujące przewidując zarówno realizację **projektów inwestycyjnych finansowanych ze środków EFRR** jak i **projektów „miękkich” i społecznych finansowanych ze środków EFS**. Zaplanowanie różnorodnych źródeł finansowania w tym funduszy EWT, PROW oraz środków z programów rządowych daje gwarancje realizacji zaplanowanych działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zestawienie zaplanowanych źródeł finansowania opisano w tabelach poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Rozdziale VII. *Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych)*. Dodatkowy opis mechanizmów zachowania komplementarności działań w ujęciu źródeł finansowania określony został w Rozdziale IX. *Mechanizmy integrowania działań służących realizacji celów rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.*

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

PROJEKTY	Szacunkowe nakłady finansowe w zł			
	Ogółem	W tym projekty realizowane przez gminę		W tym projekty realizowane przez pozostałe podmioty
		środki zewnętrzne	wkład własny	
PRZEDSIĘWZIĘCIE 1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA PRZESTRZENI WOKÓŁ RYNKU WRAZ Z ODNOWĄ TECHNICZNĄ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	1 130 000,00	700 356,00	129 644,00	300 000,00
1.1. Odnowa infrastruktury technicznej umożliwiającej zapewnienie nowych funkcji społecznych na wybranym obszarze, przede wszystkim budowę małej infrastruktury służącej do odpoczynku mieszkańców, a także zapewniającej im rozrywkę i możliwość zadbania o własne zdrowie	250 000,00	200 000,00	50 000,00	0,00
1.2. Utworzenie spółdzielni socjalnej prowadzącej kawiarnię na terenie lokalu należącego do gminy	100 000,00	80 000,00	20 000,00	0,00
1.3. Organizowanie stałych wydarzeń kulturalnych na terenie rynku	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
1.4. Nadanie funkcji turystycznych oraz rekreacyjnych na terenie rynku, poprzez stworzenie infrastruktury aktywizującej mieszkańców	200 000,00	0,00	0,00	200 000,00
1.5. Stworzenie ścieżki historycznej, złożonej z wizualnych prezentacji historii gminy, miasta oraz atrakcji turystycznych	60 000,00	38 178,00	21 822,00	0,00
1.6. Organizowanie wydarzenia z obszaru aktywności sportowej, w oparciu o istniejącą ścieżkę rowerową	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
1.7. Zmiana funkcji obszaru poprzez zamknięcie ruchu kołowego dla pojazdów oraz wydzielenie obszaru dla mieszkańców, na którym będą organizowane przedsięwzięcia społeczne, kulturalne i sportowe	150 000,00	150 000,00	0,00	0,00
1.8. Organizowanie festiwalu ulicznego wraz z pochodami odbywającymi się w trakcie ważnych wydarzeń gminnych (Dni Miasta, święta)	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00
1.9. Wymiana oświetlenia	80 000,00	80 000,00	0,00	0,00
1.10. Stworzenie monitoringu, w celu zwiększenia bezpieczeństwa na rewitalizowanym obszarze	80 000,00	64 000,00	16 000,00	0,00
1.11. Remont toalet miejskich	60 000,00	38 178,00	21 822,00	0,00
1.12. Przeprowadzenie prac konserwacyjnych kościoła	200 000,00	0,00	0,00	200 000,00

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

PRZEDSIĘWZIĘCIE 2. PARKI OBSZAREM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ	970 000,00	765 075,00	154 925,00	50 000,00
2.1. Zagospodarowanie góry Flöthera wraz z wieżą na potrzeby punktu widokowego oraz miejsca, w którym zostaną zorganizowane atrakcje dla mieszkańców oraz turystów, związane z charakterem wieży pełniące rolę obroną	150 000,00	120 000,00	30 000,00	0,00
2.2. Organizowanie cyklicznych wydarzeń społecznych w okolicy góry Flöthera, nawiązujących do charakteru miejsca	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
2.3. Stworzenie miejsca zapewniającego atrakcje sportowe dla dzieci i młodzieży – „malpi gaj”	70 000,00	56 000,00	14 000,00	0,00
2.4. Modernizacja oraz przystosowanie dla zwiedzających bunkrów znajdujących się na obszarze parku wraz z zapewnieniem atrakcji militarnych	250 000,00	159 075,00	90 925,00	0,00
2.5. Przeprowadzenie prac porządkowych w zakresie wycięcia niepotrzebnych drzew, krzewów oraz odpowiedniego zagospodarowania zieleni w taki sposób, aby została ona zaadaptowana w sposób atrakcyjny dla mieszkańców	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00
2.6. Postawienie obiektów małej architektury, umożliwiających zwiększenie atrakcyjności pełniących funkcji rekreacyjnych na obszarze parku (np. ławeczki, zewnętrzny sprzęt sportowy)	100 000,00	80 000,00	20 000,00	0,00
2.7. Remonty ulic wzdłuż parków oraz modernizacja chodników	300 000,00	300 000,00	0,00	0,00

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

PRZEDSIĘWZIĘCIE 3. OŚRODEK KULTURY MIEJSCEM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	880 000,00	505 424,00	224 576,00	150 000,00
3.1. Modernizacja wyposażenia domu kultury poprzez odnowę pomieszczeń, zakup wyposażenia umożliwiającego atrakcyjne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców	250 000,00	159 075,00	90 925,00	0,00
3.2. Remont sali widowiskowej wraz z dostosowaniem do organizacji wydarzeń kulturalnych	100 000,00	63 630,00	36 370,00	0,00
3.3. Modernizacja sali audiowizualnej poprzez wymianę sprzętu nagłaśniającego oraz wizualnego	100 000,00	80 000,00	20 000,00	0,00
3.4. Organizowanie cyklicznych wydarzeń nawiązujących do tradycji i historii regionu, mających na celu integrację mieszkańców gminy	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
3.5. Przeprowadzenie remontu kuchni, która ma pełnić funkcję miejsca do realizacji warsztatów kulinarnych dla seniorów oraz osób nieaktywnych zawodowo	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
3.6. Organizowanie wieczornych zajęć aktywizujących młodzież	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
3.7. Organizowanie festiwali ulicznych, mających za zadanie aktywizację mieszkańców do działań na rzecz wspólnoty lokalnej	50 000,00	31 815,00	18 185,00	0,00
3.8. Remont toalet	80 000,00	50 904,00	29 096,00	0,00
3.9. Odnowa fasady zewnętrznej Domu Kultury	150 000,00	120 000,00	30 000,00	0,00

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

PRZEDSIĘWZIĘCIE 4. PRZYWRÓCENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ, SPOŁECZNEJ I KULTUROWEJ „GLINIANEK”	780 000,00	494 904,00	75 096,00	210 000,00
4.1. Organizowanie cyklicznego święta stawów	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
4.2. Organizowanie cyklicznych wydarzeń związanych z wędkarstwem	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
4.3. Wykonanie pomostu oraz wiaty umożliwiającej prowadzenie wydarzeń turystycznych i społecznych	150 000,00	120 000,00	30 000,00	0,00
4.4 Budowa elementów małej infrastruktury umożliwiającej aktywne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców (np. siłownie zewnętrzne, ławki)	60 000,00	0,00	0,00	60 000,00
4.5. Przeprowadzenie oczyszczenia terenu z zarośli, trzciny oraz wytyczenie tras po których mogą przemieszczać się mieszkańcy oraz turyści tak aby w łatwy sposób dotrzeć do pomostu i miejsca aktywizacji społecznej	60 000,00	60 000,00	0,00	0,00
4.6. Zaangażowanie osób wykluczonych społecznie oraz bezrobotnych w prace społecznie użyteczne, realizowane na obszarze glinianek	80 000,00	64 000,00	16 000,00	0,00
4.7. Realizacja akcji promocyjnych (warsztaty i szkolenia wędkarskie)	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
4.8. Stworzenie ścieżki edukacji ekologicznej, prezentującej różne kwestie związane z ochroną przyrody oraz ekosystemem miejsca i historią wędkarstwa	80 000,00	50 904,00	29 096,00	0,00
4.9 Remont drogi dojazdowej	200 000,00	200 000,00	0,00	0,00

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

PRZEDSIĘWZIĘCIE 5. AKTYWIZACJA SENIORÓW ZAMIESZKUJĄCYCH OBSZAR REWITALIZACJI WRAZ Z ZWIĘKSZENIEM JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ I ZAGOSPODAROWANIEM PAŁACU	1 470 000,00	919 445,00	100 555,00	450 000,00
5.1. Modernizacja pomieszczeń wraz z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych	80 000,00	64 000,00	16 000,00	0,00
5.2. Organizowanie warsztatów tematycznych dla seniorów, w ramach promocji zdrowego stylu życia, aktywnego wspólnego spędzania czasu wolnego	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
5.3. Cykliczne organizowanie spotkań dotyczących radzenia sobie z problemami dla seniorów	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
5.4. Wyposażenie pomieszczeń w sprzęt niezbędny do prowadzenia ćwiczeń fizycznych	60 000,00	60 000,00	0,00	0,00
5.5. Modernizacja pomieszczeń ośrodka zdrowia wraz z zakupem sprzętu niezbędnego do prowadzenia prostych badań profilaktycznych	200 000,00	200 000,00	0,00	0,00
5.6. Organizacja cyklicznych spotkań z lekarzami o określonych specjalizacjach, ważnych z punktu widzenia osób starszych (m.in. kardiolog, chirurg, ortopeda)	80 000,00	80 000,00	0,00	0,00
5.7. Budowa zewnętrznych miejsc aktywności fizycznych dla seniorów (np. siłownie zewnętrzne)	150 000,00	95 445,00	54 555,00	0,00
5.8. Organizowanie cyklicznych wydarzeń promujących seniorów	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
5.9. Zorganizowanie transportu publicznego dla seniorów	150 000,00	150 000,00	0,00	0,00
5.10. Stworzenie parkingu przed ośrodkiem oraz modernizacja wejścia w celu dostosowania go do potrzeb osób niepełnosprawnych	150 000,00	150 000,00	0,00	0,00
5.11. Modernizacja i dostosowanie pomieszczeń do bieżących potrzeb związanych z funkcjonowaniem placówki wsparcia dziennego dla dzieci (świetlicy środowiskowej również dla młodzieży i dzieci) oraz dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych	150 000,00	120 000,00	30 000,00	0,00
5.12. Modernizacja pałacu wraz z dostosowaniem go na potrzeby osób wymagających wsparcia	300 000,00	0,00	0,00	300 000,00

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

PRZEDSIĘWZIĘCIE 6. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU OŚRODKA SPORTU I REKREACJI	1 260 000,00	963 075,00	246 925,00	50 000,00
6.1. Odnowa oraz budowa nowej infrastruktury sportowo - rekreacyjnej umożliwiającej realizację aktywności sportowej przez mieszkańców.	250 000,00	159 075,00	90 925,00	0,00
6.2. Zakup i wyposażenie obiektu w sprzęt sportowy	100 000,00	80 000,00	20 000,00	0,00
6.3. Stworzenie Centrum Aktywności Społecznej – przestrzeni społecznej mającej na celu rozwój organizacji społecznych, które będą mogły korzystać z lokali oraz infrastruktury ośrodka	300 000,00	240 000,00	60 000,00	0,00
6.4. Organizacja zajęć sportowych dla młodzieży, seniorów mających na celu promocję zdrowego stylu życia	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
6.5. Utworzenie spółdzielni socjalnej odpowiedzialnej za utrzymanie terenu ośrodka sportu	230 000,00	184 000,00	46 000,00	0,00
6.6. Oczyszczenie terenu oraz zaadaptowanie przestrzeni na potrzeby organizacji wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych, poprzez między innymi stworzenie sceny.	200 000,00	170 000,00	30 000,00	0,00
6.7. Stworzenie przestrzeni dla rozwoju klubów sportowych poprzez udostępnianie zasobów ośrodka na preferencyjnych warunkach	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00
6.8. Wymiana oświetlenia	80 000,00	80 000,00	0,00	0,00

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

PRZEDSIĘWZIĘCIE 7. WICINA JAKO MIEJSCE O WYSOKIM POTENCJALE ATRAKCYJNOŚCI ARCHEOLOGICZNEJ WRAZ Z ODNOWĄ MIEJSCOWOŚCI ZAGROŻONYCH DEGRADACJĄ SPOŁECZNĄ POPRZECZ NADANIE NOWYCH FUNKCJI SPOŁECZNYCH	1 160 000,00	820 000,00	140 000,00	200 000,00
7.1. Utworzenie Centrum Naukowo- Badawczo – Edukacyjno – Turystycznego Grodzisko w Wicinie w celu rozpowszechniania, wspierania, promowania i dokumentowania wszelkiej działalności w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, muzealnictwa, badań naukowych, edukacji oraz turystyki (Wicina)	250 000,00	200 000,00	50 000,00	0,00
7.2. Utworzenie przedsiębiorstwa społecznego, mającego na celu opiekę nad zrewitalizowanymi obszarami, w szczególności grodziska w Wicinie, poprzez dbałość o obszar, funkcje pielęgnacyjne, ale również działalność gospodarczą przejawiającą się w prowadzeniu kawiarni i miejsca obsługi podróżnych (Wicina)	100 000,00	80 000,00	20 000,00	0,00
7.3. Utworzenie ścieżki turystyczno – edukacyjnej łączącej potencjały miejscowości Mirkowice, Zieleniec, Jabłoniec z tworzoną Centrum Naukowo-Badawczo-Edukacyjno-Turystycznym Grodzisko w Wicinie.	100 000,00	80 000,00	20 000,00	0,00
7.4. Zaangażowanie mieszkańców w prowadzenie cyklicznych działań animacyjnych (przynajmniej raz na miesiąc) w świetlicach wiejskich jako centrach kultury lokalnej, które jednocześnie będą pełniły rolę obiektów turystycznych, położonych przy ścieżce turystyczno-edukacyjnej (Mirkowice, Zieleniec)	70 000,00	0,00	0,00	70 000,00
7.5. Zaangażowanie organizacji zrzeszających mieszkańców na rzecz działalności społeczno-gospodarczej w obszarze rozwoju działalności związanej z wypiekami, przygotowaniem wyrobów kulinarnych. (Mirkowice, Zieleniec)	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
7.6. Utworzenie klubów mieszkańca jako cyklicznych spotkań mających na celu integrację mieszkańców oraz wzajemne wspieranie się, a także przeciwdziałanie trudnościom życiowym (Mirkowice, Zieleniec)	80 000,00	0,00	0,00	80 000,00
7.7. Stworzenie tablic historycznych oraz miejsc atrakcyjnych turystycznie, przedstawiających potencjał turystyczny miejscowości poprzez wykorzystanie ich historii oraz legend (Wicina)	100 000,00	100 000,00	0,00	0,00
7.8. Stworzenie punktu historycznego oraz wizualizacji historycznej w filii obozu Gross-Rosen (Mirkowice)	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00
7.9. Budowa nowych chodników	90 000,00	90 000,00	0,00	0,00
7.10. Remont świetlic wiejskich na cele związane z aktywizacją mieszkańców oraz zapewnienie atrakcyjności turystycznej ścieżki (Mirkowice, Wicina)	250 000,00	200 000,00	50 000,00	0,00

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Harmonogram realizacji działań rewitalizacyjnych obejmuje lata 2016-2023 zgodnie z poniższym szczegółowym zestawieniem:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PRZEDSIĘWZIĘCIE 1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA PRZESTRZENI WOKÓŁ RYNKU WRAZ Z ODNOWĄ TECHNICZNĄ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ						
PRZEDSIĘWZIĘCIE 2. PARKI OBSZAREM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ						
PRZEDSIĘWZIĘCIE 3. OŚRODEK KULTURY MIEJSCEM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW OBSZARU ZDEGRADOWANEGO						
PRZEDSIĘWZIĘCIE 4. PRZYWRÓCENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ, SPOŁECZNEJ I KULTUROWEJ „GLINIANEK”						
PRZEDSIĘWZIĘCIE 5. AKTYWIZACJA SENIORÓW ZAMIESZKUJĄCYCH OBSZAR REWITALIZACJI WRAZ Z ZWIĘKSZENIEM JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ I ZAGOSPODAROWANIEM PAŁACU						
PRZEDSIĘWZIĘCIE 6. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU OŚRODKA SPORTU I REKREACJI						
PRZEDSIĘWZIĘCIE 7. ODNOWA MIEJSCOWOŚCI ZAGROŻONYCH DEGRADACJĄ SPOŁECZNĄ POPRZEZ NADANIE NOWYCH FUNKCJI SPOŁECZNYCH						

Rozdział XII. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

Poniższy rozdział opisuje system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu. Opisano tutaj metody oraz narzędzia badania i analizowania zmian zachodzących na obszarze zdegradowanym będące wynikiem procesu rewitalizacji oraz system oceny wpływu i skuteczności prowadzonych działań na zdiagnozowane problemy; ponadto określono instytucje/podmioty i ich zadania w systemie monitorowania; przewidziano możliwość wprowadzania w planie działań modyfikacji na podstawie rekomendacji wynikających z ewaluacji programu rewitalizacji.

Przyjęty system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu **na etapie wdrożenia Programu** opiera się na współpracy trzech sektorów: samorządowego, pozarządowego i przedsiębiorców - podmiotów należących do grona **interesariuszy rewitalizacji**.

Gmina planuje także partycypacyjny udział mieszkańców w ewaluacji wdrażania Programu zaprezentowany na poniższym schemacie:

Schemat 6 Mechanizmy włączenia społeczności lokalnej na etapie wdrożenia Programu

Źródło: Opracowanie własne

Efektywne włączenie społeczności lokalnej zostało zaplanowane na etapie wdrażania programu w latach 2016 – 2020 oraz planuje się kontynuację niniejszych działań w latach 2022 – 2023. W tym celu powołany został zarządzeniem

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Burmistrza Jasienia numer 120/55a/2020 zespół zadaniowy, który będzie realizował prace monitoringowe. W momencie przyjęcia aktualizacji programu rewitalizacji przez Radę Miejską, niniejszy zespół będzie pełnił funkcję Zespołu ds. rewitalizacji.

W toku odbywających się spotkań zespołu na przestrzeni października 2021 – marca 2022 r. wykonano monitoring zadań zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji, które zostały zrealizowane na przestrzeni 2016 – 2020 r. W toku konsultacji członków zespołu, analizowano projekty, które zostały zrealizowane w pełni oraz w części, w ramach zaplanowanych przedsięwzięć w Programie. W okresie realizacji Programu nie pozyskano środków na zaplanowane przedsięwzięcia w ramach finansowania zewnętrznego, jednakże poniższe projekty zostały zrealizowane ze środków własnych gminy lub rozpoczęto ich realizację. Szczegółowy opis zakresu wykonanych prac został wskazany w uzasadnieniu.

Nazwa przedsięwzięcia / projektu	Uzasadnienie
1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA PRZESTRZENI WOKÓŁ RYNKU WRAZ Z ODNOWĄ TECHNICZNĄ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	
1.6 Organizowanie wydarzenia z obszaru aktywności sportowej, w oparciu o istniejącą ścieżkę rowerową	W latach 2018 – 2019 rozwijana była infrastruktura rekreacyjno- turystyczna w obszarze Południka, przy którym były realizowane wydarzenia z obszaru aktywności sportowej, w zakresie biegów, a wydarzenie było realizowane przez organizację pozarządową, przy wsparciu Urzędu Miasta. Realizacja projektu ze środków zewnętrznych pozwoliłaby na efektywniejsze zrealizowanie wydarzeń z obszaru aktywności sportowej, tak aby objęły osoby wykluczone i wymagające wsparcia.
1.7. Zmiana funkcji obszaru poprzez zamknięcie ruchu kołowego dla pojazdów oraz wydzielenie obszaru dla mieszkańców, na którym będą organizowane przedsięwzięcia społeczne, kulturowe i sportowe	W roku 2020 dokonano zamknięcia ruchu kołowego dla pojazdów oraz wydzielenia obszaru dla mieszkańców. Jednakże w chwili obecnej na nowej, wydzielonej przestrzeni. Zorganizowano projekt „Uwolnić książkę”, wystawę fotografii „Spacer po dawnym Jasieniu”, plener malarski „Tutaj mieszkam”, a także wystawę „Płyną Łzy po ziemi...losy Sybiraków”. Ważnym wydarzeniem było otwarcie i prezentacja muralu na placu przy skrzyżowaniu ulicy Jana Pawła II z ulicą Piątkowskiego. Obecnie trwa analiza efektów zamknięcia obszaru dla ruchu kołowego oraz wymagane byłoby podjęcie dalszych działań inwestycyjnych w celu zwiększenia atrakcyjności obszaru.
1.8. Organizowanie festiwalu ulicznego wraz z pochodami odbywającymi się w trakcie ważnych wydarzeń gminnych (Dni Miasta, święta)	Corocznie organizowano Jarmark Bożonarodzeniowy przy kościele oraz Orszak Trzech Króli jako wydarzenia odrębne, nawiązujące do planowanego w ramach projektu festiwalu ulicznego, który wymagałby znacznie większych nakładów finansowych.
1.10. Stworzenie monitoringu, w celu zwiększenia bezpieczeństwa na rewitalizowanym obszarze	Obecnie ze środków własnych gminy realizowana jest rozbudowa systemu monitoringu. Można założyć, iż w roku 2021 niniejszego rozbudowa zostanie zakończona.
1.12. Przeprowadzenie prac konserwacyjnych kościoła	Złożono wniosek o dofinansowanie na remont wieży kościelnej oraz elewacji i wykonanie prac konserwacyjnych. Obecnie trwa rozpatrywanie wniosku.
2. PARKI OBSZAREM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ	
2.1. Zagospodarowanie góry Flöthera wraz z wieżą na potrzeby punktu widokowego oraz miejsca, w którym zostaną zorganizowane atrakcje dla mieszkańców oraz turystów, związane z charakterem wieży pełniącej rolę obronną	Kluczowy projekt związany z realizacją działań w obszarze aktywności społecznej oraz zagospodarowaniem obszaru do celów aktywizacji społecznej. Przygotowano kompleksowe założenia projektu, oczekującego na wsparcie ze środków zewnętrznych. W latach 2016 – 2020 realizowano na górze atrakcje dla mieszkańców, mające na celu ich zaktywizowanie, jednakże niniejsze działania były skierowane do wszystkich mieszkańców, bez uwzględnienia grup szczególnie wykluczonych.
2.2. Organizowanie cyklicznych wydarzeń społecznych w okolicy góry Flöthera, nawiązujących do charakteru miejsca	Od roku 2017 organizowany jest piknik militarny, a także wydarzenia harcerskie i inne atrakcje dla dzieci i młodzieży. Organizowane wydarzenia skierowane są do

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

	wszystkich mieszkańców, ale ze względu na realizację działań ze środków własnych gminy, ograniczono działania szczególnie kosztochłonne.
2.5. Przeprowadzenie prac porządkowych w zakresie wycięcia niepotrzebnych drzew, krzewów oraz odpowiedniego zagospodarowania zieleni w taki sposób, aby została ona zaadaptowana w sposób atrakcyjny dla mieszkańców	Uporządkowano obszar górki, poprzez przeprowadzenia wycinki pielęgnacyjnej drzew, krzewów oraz obecnie prowadzone są stałe, coroczne prace w zakresie zapewnienia pełnej dostępności terenu dla mieszkańców, poprzez odpowiednią pielęgnację zieleni.
3. OŚRODEK KULTURY MIEJSCEM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	
3.1. Modernizacja wyposażenia domu kultury poprzez odnowę pomieszczeń, zakup wyposażenia umożliwiającego atrakcyjne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców	Dokonani odnowy sali głównej oraz wymiany nagłośnienia, oświetlenia w celu efektywniejszego spędzania czasu wolnego przez mieszkańców. Zaplanowana kompleksowa modernizacja wyposażenia domu kultury wymagałaby nakładów finansowych wykraczających poza możliwości finansowe gminy.
3.2. Remont sali widowiskowej wraz z dostosowaniem do organizacji wydarzeń kulturalnych	Dokonano remontu sali widowiskowej, jednakże kluczowe byłoby podjęcie działań w zakresie dostosowania do możliwości organizacji wydarzeń kulturalnych.
3.3. Modernizacja sali audiowizualnej poprzez wymianę sprzętu nagłaśniającego oraz wizualnego	Dokonano wymiany sprzętu nagłaśniającego oraz audiowizualnego, ale możliwe byłoby podjęcie działań w celu doposażenia obiektu w sprzęt zwiększający możliwość aktywizacji społecznej mieszkańców.
3.4. Organizowanie cyklicznych wydarzeń nawiązujących do tradycji i historii regionu, mających na celu integrację mieszkańców gminy	Cyklicznie organizowane są spotkania Kresowiaków oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Ważna dla mieszkańców byłaby możliwość organizowania wydarzeń w pełni nawiązujących do tradycji i historii regionu.
4. PRZYWRÓCENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ, SPOŁECZNEJ I KULTUROWEJ „GLINIANEK”	
4.2. Organizowanie cyklicznych wydarzeń związanych z wędkarstwem	Organizowane są cykliczne zawody wędkarskie i szkolenia, jednak pozyskanie środków zewnętrznych pozwoliłoby na włączenie większej liczby mieszkańców oraz możliwość aktywizacji osób wykluczonych w ramach działań ukierunkowanych na promocję osiągniętych już efektów w zakresie realizacji projektu.
4.3. Wykonanie pomostu oraz wiaty umożliwiającej prowadzenie wydarzeń turystycznych i społecznych	Wykonano wiatę, która pełni wystarczającą w chwili obecnej funkcję dla wędkarzy. Ważne byłoby stworzenie pomostu w pełni zapewniającego dostęp wędkarzy do łowiska, ponieważ obecny nie może zostać uznany za w pełni bezpieczny i spełniający wymogi związane z adresowaniem działań do większej liczby mieszkańców.
4.5. Przeprowadzenie oczyszczenia terenu z zarośli, trzciny oraz wytyczenie tras po których mogą przemieszczać się mieszkańcy oraz turyści tak aby w łatwy sposób dotrzeć do pomostu i miejsca aktywizacji społecznej	W ramach działań realizowanych przez stowarzyszenie opiekujące się niniejszym obszarem, zapewnione jest kompleksowe oczyszczanie terenu, jednakże ze względu na działania wolontarystyczne oraz brak środków finansowych, podejmowane działania nie pozwalają na wykorzystywanie obszaru do pełnej aktywizacji społecznej mieszkańców.
5. AKTYWIZACJA SENIORÓW ZAMIESZKUJĄCYCH OBSZAR REWITALIZACJI WRAZ Z ZWIĘKSZENIEM JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ I ZAGOSPODAROWANIEM PAŁACU	
5.2. Organizowanie warsztatów tematycznych dla seniorów, w ramach promocji zdrowego stylu życia, aktywnego wspólnego spędzania czasu wolnego	Warsztaty organizowane są przez Uniwersytet Trzeciego Wieku, jednakże przy wsparciu środków zewnętrznych możliwe byłoby bardziej kompleksowe dotarcie do seniorów oraz udzielenie w pełni odpowiedzi na ich potrzeby.
5.7. Budowa zewnętrznych miejsc aktywności fizycznych dla seniorów (np. siłownię zewnętrzną)	W roku 2018 zbudowano street workout oraz siłownię zewnętrzną, jednakże dalej wymagane byłoby doposażenie pozostałych obszarów rewitalizacji w niniejsze rozwiązania infrastrukturalne.
5.10. Stworzenie parkingu przed ośrodkiem oraz modernizacja wejścia w celu dostosowania go do potrzeb osób niepełnosprawnych	Obecnie odbywa się modernizacja parkingu oraz możliwość dostępu osób niepełnosprawnych do obiektu poprzez budowę windy. Dostosowania wymagają również elementy infrastruktury wewnętrznej, które będą podejmowane w

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

	późniejszym czasie.
6. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU OŚRODKA SPORTU I REKREACJI	
6.3. Stworzenie Centrum Aktywności Społecznej – przestrzeni społecznej mającej na celu rozwój organizacji społecznych, które będą mogły korzystać z lokali oraz infrastruktury ośrodka.	Obecnie na obszarze ośrodka zagospodarowywane są budynki przez jedną z organizacji pozarządowych, która zaplanowała na tym obszarze podjęcie działalności oraz stworzenie swojej siedziby. Dodatkowo mieszczą się na tym obszarze pomieszczenia Ochotniczej Straży Pożarnej. Ograniczone środki finansowe gminy nie pozwalają na stworzenie w pełni Centrum Aktywności Społecznej.
6.6. Oczyszczenie terenu oraz zaadaptowanie przestrzeni na potrzeby organizacji wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych, poprzez między innymi stworzenie sceny	Dokonano oczyszczenia terenu, w szczególności poprzez zasypianie nieczynnych basenów, tak aby nie powodowały zagrożenia dla osób postronnych. Obszar wymaga kompleksowego oczyszczenia oraz dostosowania do realizacji wydarzeń.
7. WICINA JAKO MIEJSCE O WYSOKIM POTENCJALE ATRAKCYJNOŚCI ARCHEOLOGICZNEJ WRAZ Z ODNOWĄ MIEJSCOWOŚCI ZAGROŻONYCH DEGRADACJĄ SPOŁECZNĄ POPRZEZ NADANIE NOWYCH FUNKCJI SPOŁECZNYCH	
	Coroczny plener architektoniczny, tablica architektoniczna, szpaler lip (2018), wystąpienie o pozwolenie na budowę.

W toku realizacji zaplanowanych przedsięwzięć, uwzględniając niepełną realizację projektów oraz źródło finansowania jakim były środki własne, osiągnięto następujące wskaźniki spośród zaplanowanych:

1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA PRZESTRZENI WOKÓŁ RYNKU WRAZ Z ODNOWĄ TECHNICZNĄ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

		WSKAŹNIK ZAPLANOWANY	WSKAŹNIK OSIĄGNIĘTY	
Liczba organizowanych przedsięwzięć cyklicznych	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów

2. PARKI OBSZAREM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

Liczba osób korzystających z wydarzeń organizowanych w parkach	osoby	2 000	400	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba wydarzeń cyklicznych	szt.	5	3	Sprawozdania końcowe beneficjentów

3. OŚRODEK KULTURY MIEJSCEM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Liczba osób biorących udział w organizowanych wydarzeniach	szt.	500	200	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	szt.	5	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba zakupionego sprzętu na cele integracji społecznej i kulturowej mieszkańców	szt.	20	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

4. PRZYWRÓCENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ, SPOŁECZNEJ I KULTUROWEJ „GLINIANEK”

Uczestnicy organizowanych wydarzeń	osoby	200	50	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba powstałych elementów małej infrastruktury	szt.	7	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów infrastruktury społecznej, rekreacyjnej lub kulturalnej	szt.	4	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów

5. AKTYWIZACJA SENIORÓW ZAMIESZKUJĄCYCH OBSZAR REWITALIZACJI WRAZ Z ZWIĘKSZENIEM JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ I ZAGOSPODAROWANIEM PAŁACU

Liczba wydarzeń aktywizujących społeczność lokalną	szt.	5	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
--	------	---	---	------------------------------------

6. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU OŚRODKA SPORTU I REKREACJI

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne działające na terenie obszaru rewitalizacji	szt.	4	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
--	------	---	---	------------------------------------

7. WICINA JAKO MIEJSCE O WYSOKIM POTENCJALE ATRAKCYJNOŚCI ARCHEOLOGICZNEJ WRAZ Z ODNOWĄ MIEJSCOWOŚCI ZAGROŻONYCH DEGRADACJĄ SPOŁECZNĄ POPRZECZ NADANIE NOWYCH FUNKCJI SPOŁECZNYCH

W chwili obecnej w ramach niniejszego przedsięwzięcia nie zrealizowano zaplanowanych wskaźników.

W związku z prowadzoną ewaluacją oraz monitoringiem realizacji przedsięwzięć przez powołany zespół, określone zostały czynniki sukcesu oraz ryzyka osiągnięcia celów.

Czynniki sukcesu	Czynniki ryzyka
Pozyskanie środków zewnętrznych wpłynie na możliwość zrealizowania założonych celów oraz wskaźników w ramach zaplanowanych przedsięwzięć	Wydatkowanie środków własnych gminy wpływa na możliwość ograniczonego zrealizowania zaplanowanych przedsięwzięć i projektów
Realizowanie zaplanowanych projektów ze środków własnych gminy wpływa na możliwość przetestowania wdrażanych rozwiązań	Ograniczone środki finansowane gminy nie pozwalają w pełni zrealizować zaplanowanych w programie projektów
Zaangażowanie podmiotów realizację zadań zaplanowanych w programie pokazuje skuteczność gminy w zakresie możliwości realizacji przedsięwzięć	Wdrożenie nowej perspektywy finansowej w zakresie środków zewnętrznych może wpłynąć na ograniczoną możliwość realizacji zaplanowanych przedsięwzięć

Powołany zespół do aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji podjął decyzję o pozostawieniu przedsięwzięć w niezmienionej formie, z uwagi na możliwość uzyskania dofinansowania zewnętrznego, które pozwoli na kompleksową realizację zaplanowanych projektów. Uzyskane dofinansowanie pozwoli na pełniejsze zrealizowanie planowanych przedsięwzięć, dlatego nie dokonywano modyfikacji również w obszarze zaplanowanych wskaźników.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Niniejsza decyzja zespołu wynika również z nowej perspektywy finansowej, w ramach której mogą pojawić się środki na realizacji zaplanowanych przedsięwzięć w pełnym zakresie. Wdrażanie nowego okresu programowania przyczynia się również do modyfikacji zasad monitorowania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, tak aby z jednej strony istniała możliwość realizacji zaplanowanych przedsięwzięć, a z drugiej strony, aby podejmować działania zmierzające do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, który obejmie okres od 2024 roku, odnosząc się w pełni do istniejących w nowym okresie programowania możliwości otrzymania finansowania na realizację przedsięwzięć.

Zdjęcie Spacer studyjny Zespołu ds. rewitalizacji w roku 2022

Źródło: Opracowanie własne

Najważniejsze zadania związane z monitoringiem zadań Programu przypisano Urzędowi Miejskiemu, do którego sphywać będą dane sprawozdawcze w zakresie realizacji przedsięwzięć. Dane przedstawiane będą członkom Zespołu ds. rewitalizacji, a następnie Burmistrzowi Miasta.

Jednostki, które zgłosiły działania do Programu zobowiązane są do rocznego informowania Urzędu Miejskiego o postępie prac objętych programem zgodnie z zaleceniami dotyczącymi monitorowania. Monitorowanie efektów rzeczowych obejmować będzie wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania. **Burmistrz jest zobowiązany do corocznego przedkładania Radzie Miejskiej raportu monitoringowego z wdrażania Programu.** Raport monitorujący będzie przedstawiany również Zespołowi ds. rewitalizacji w celu zaopiniowania. Zakres przedmiotowy raportów okresowych przedkładanych przez Burmistrza Miasta winien obejmować, co najmniej:

- Informację o postępach finansowych, źródłach finansowania zadań
- Informację o postępach rzeczowych, zgodność z przyjętym harmonogramem, odchylen od harmonogramu
- Sposoby komunikacji ze wspólnotą lokalną w zakresie wdrażania programu
- Przebieg wdrażania poszczególnych projektów

Monitoring realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych będzie złożony z analizy stopnia osiągnięcia mierzalnych i weryfikowalnych wskaźników projektów rewitalizacyjnych oraz monitorowania operacyjnego za pomocą bezpośrednich rozmów z beneficjentami oraz wizji lokalnych na miejscu realizacji projektu rewitalizacyjnego.

Ewaluacja wykonania Programu dokonywana będzie w trakcie (ewaluacje bieżące – on-going, mid-term), ale również po jej formalnym zakończeniu (ex-post).

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji on-going będą:

- Ocena wyników Programu (tj. produktów i rezultatów) oraz identyfikacja czynników sukcesu lub ryzyka osiągnięcia skwantyfikowanych celów;
- Ocena czy warunki zewnętrzne wdrażania Programu się zmieniły (np. aktualność Programu względem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej, kontekstu prawnego, diagnozy potrzeb itp.) oraz czy w tym kontekście cele rewitalizacji pozostają aktualne.

Ewaluacja ex-post zaplanowana została na I kwartał 2023 roku, czyli po terminie finalnym realizacji Programu. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji ex-post będą:

- Ocena stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji;
- Wskazanie stopnia zaspokojenia potrzeb w poszczególnych projektach rewitalizacyjnych;
- Wskazanie potrzeb, które nadal wymagają wsparcia na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji.

Aktualizacja Programu następować będzie w takim samym trybie oraz formie, w jakiej nastąpiło przyjęcie Programu, tj. w formie uchwały Rady Miejskiej.

Przewiduje się również inicjowanie procesu aktualizacji inicjowany przez społeczność lokalną, interesariuszy rewitalizacji lub podmioty realizujące projekty rewitalizacyjne. Wszelkie propozycje aktualizacji Programu będą przedmiotem analizy podczas posiedzenia Zespołu ds. rewitalizacji.

Niezależnie od ww. możliwości aktualizacji Programu, procedura aktualizacji realizowana będzie w przypadku sytuacji wyjątkowych oraz szczególnych zmian wpływających na realizację wdrażanego dokumentu, w tym m.in., gdy wystąpi znaczna zmiana warunków finansowania zewnętrznego do zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych, istotna zmiana w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, wpływająca na sytuację miasta lub zmiana sytuacji finansowej miasta i gminy konieczność dostosowania zapisów Programu do zmienionych wymogów formalno-prawnych, aktualizacji danych dotyczących obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji bądź wdrożenia wniosków i rekomendacji z prowadzonych ewaluacji.

Rozdział XIII. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Niniejszy rozdział opisuje informację o przeprowadzeniu analizy jej zapisów pod kątem spełnienia kryteriów kwalifikujących do oddziaływania na środowisko i jej wynikach oraz wynik SOOŚ w przypadku obowiązku jej przeprowadzenia.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.), organy opracowujące projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 cyt. ustawy - mogą, po uzgodnieniu z właściwymi organami odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uznają, iż realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 49 cyt. ustawy przy odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wzięto pod uwagę charakter działań przewidzianych w dokumencie (m.in. modernizacja i adaptacja budynków pod funkcje centro twórcze i społeczne, budowa i modernizacja infrastruktury komunalnej, organizacja i odnowienie terenów zielonych, obiektów rekreacyjnych, ochrona dziedzictwa kulturowego, przystosowanie obiektów do wykorzystania rekreacyjno – turystycznego itp.), a także ich usytuowanie. W skład zaproponowanych projektów wchodzi zarówno działania inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne. **Realizacja zadań wynikających z Programu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a czas trwania ich oddziaływań na środowisko powinien zostać ograniczony do czasu wykonywania prac budowlanych oraz organizacyjnych.** Ocenia się, iż planowane działania nie wpłyną na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi oraz zagrożenia dla środowiska, ani nie spowodują wystąpienia oddziaływań skumulowanych i transgranicznych. Działania takie jak np. inwestycje rewitalizacyjne ze względu na swój charakter, będą obowiązkowo poddane niezbędnym, wymaganym prawem

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

procedurom, np. uzyskanie niezbędnych pozwoleń (na budowę), w związku z czym inwestycje te będą podlegały procesom uzgadniania z organami uprawnionymi do wydawania takich decyzji/opinii, co wyeliminuje wystąpienie negatywnego wpływu np. na zachowanie dziedzictwa kulturowego, czy na środowisko przyrodnicze. W przypadku inwestycji mogącej znacząco oddziaływać na środowisko, wnioskodawca będzie zobligowany do uzyskania stosownej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wobec powyższego można prognozować, iż realizacja projektów w ramach Programu będzie zgodna z obowiązującymi wymogami dotyczącymi ochrony środowiska. Program spójny jest z dokumentami strategicznymi miasta na poziomie lokalnym. Program stanowić będzie instrument finansowy realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020* i *Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020*. Zakłada się pozyskanie wsparcia realizacji projektów wskazanych w Programie ze środków RPO-Lubuskie 2020, działanie 9.2 Rozwój obszarów zmarginalizowanych. Za pozytywnym rozpatrzeniem wniosku o uzgodnienie o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przemawiają następujące fakty *Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020* – podjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego nr XXXII/319/12 z dnia 19 listopada 2012 r. poddana została procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z opinią RDOŚ i PWIS. *Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020* przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Lubuskiego nr 9/103/15 z dnia 20 stycznia 2015 r. również został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z opiniowaniem przez RDOŚ i PWIS. Zakres proponowanych działań nie będzie wykraczać poza ramy *Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020* i *Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020*, czyli dokumentów, które zostały poddane ocenie oddziaływania na środowisko. **Dla projektu Programu uzgodniono z RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim za pismem znak WZŚ.411.6.2017.DT z dnia 5 stycznia 2017 r. oraz Lubuskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wlkp. za pismem znak: NZ.9022.4.2017.NJ z dnia 2 lutego 2017 r. odstąpienie od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ).**

Ze względu na aktualizację Lokalnego Programu Rewitalizacji skierowane zostanie wystąpienie do wskazanych powyżej organów w celu odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Spis map, schematów, tabel i wykresów

Spis map

Mapa 1 Mapa pogładowa obszaru rewitalizacji	58
Mapa 2 Podobszar rewitalizacji Jasień.....	59
Mapa 3 Podobszar rewitalizacji Mirkowice.....	61
Mapa 4 Podobszar rewitalizacji Jaryszów.....	62
Mapa 5 Podobszar rewitalizacji Wicina	64
Mapa 6 Podobszar rewitalizacji Jabłoniec	67
Mapa 7 Podobszar rewitalizacji Zieleniec	69

Spis schematów

Schemat 1 Partycypacyjne metody konsultacji wraz z najważniejszymi wnioskami	5
Schemat 2 Wykaz dokumentów strategicznego rozwoju lokalnego i ponadlokalnego	70
Schemat 3 Cele ogólne LPR.....	75
Schemat 4 Cele strategiczne Loklanego Programu Rewitalizacji.....	76
Schemat 5 Planowane działania rewitalizacyjne.....	79
Schemat 6 Mechanizmy włączenia społeczności lokalnej na etapie wdrożenia Programu	110

Spis tabel

Tabela 1 Wyznaczone obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji	4
Tabela 2 Struktura demograficzna mieszkańców	10
Tabela 3 Główne powody przyznania świadczeń w 2020 r.	14
Tabela 4 Kwota świadczeń pieniężnych wypłaconych w latach 2016-2020.....	15
Tabela 5 Liczba czytelników oraz wielkość zbiorów Biblioteki Miejskiej w Jasieniu	16
Tabela 6 Liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w latach 2016-2020	17
Tabela 7 Frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2018.....	17
Tabela 8 Zestawienie danych z analizy problemów społecznych – obszar miejski.....	18
Tabela 9 Koncentracja problemów społecznych – obszar miejski (IMD społeczne)	21
Tabela 10 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych na obszarze miejskim	24
Tabela 11 Zestawienie danych z analizy problemów społecznych – obszar wiejski	25
Tabela 12 Koncentracja problemów społecznych – obszar wiejski (IMD społeczne).....	26
Tabela 13 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych na obszarze wiejskim	27
Tabela 14 Poziom aktywności gospodarczej – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w obszarze miejskim.....	30
Tabela 15 Poziom aktywności gospodarczej – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w obszarze wiejskim	32
Tabela 16 Masa odebranych odpadów na obszarze miejskim.....	34
Tabela 17 Masa odebranych odpadów na obszarze wiejskim.....	36

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY JASIEŃ DO ROKU 2023

Tabela 18 Liczba budynków zlokalizowanych w zabudowie wybudowanej przed 1945 rokiem w obszarze miejskim ..	38
Tabela 19 Liczba budynków zlokalizowanych w zabudowie wybudowanej przed 1945 rokiem w obszarze wiejskim ..	40
Tabela 20 Stan dróg gminnych w obszarze miejskim	42
Tabela 21 Stan dróg gminnych w obszarze wiejskim	44
Tabela 22 Analiza zbiorcza wskaźnikowa uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych gminy – obszar miejski	46
Tabela 23 Analiza zbiorcza wskaźnikowa uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych gminy – obszar wiejski.....	48
Tabela 24 IMD społeczne po dokonanych zmianach – obszar miejski	50
Tabela 25 IMD społeczne po dokonanych zmianach – obszar wiejski.....	52
Tabela 26 Wyznaczony obszar rewitalizacji – obszar miejski	53
Tabela 27 Wyznaczony obszar rewitalizacji – obszar wiejski	56
Tabela 28 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi gminy	71
Tabela 29 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi krajowymi i regionalnymi.....	72
Tabela 30 Analiza SWOT	73
Tabela 31 Cele rewitalizacji – wskaźniki.....	76

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba osób bezrobotnych	10
Wykres 2 Bezrobotni w stosunku do liczby mieszkańców	11
Wykres 3 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	11
Wykres 4 Saldo ruchu naturalnego (przyrost naturalny)	12
Wykres 5 Saldo migracji zagranicznych	12
Wykres 6 Saldo migracji wewnętrznych	13
Wykres 7 Liczba gospodarstw domowych i liczba ludności korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	13
Wykres 8 Liczba świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2016-2020	14
Wykres 9 Liczba porad udzielonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej	15
Wykres 10 Liczba podmiotów gosp. I liczba osób fizycznych prowadzących działalność gosp. na 10 tys. ludności	29
Wykres 11 Jednostki nowo zarejestrowane i wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	29
Wykres 12 Ilość odpadów zebranych w latach 2017-2020 [t]	33
Wykres 13 Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]	34
Wykres 14 Liczba budynków mieszkalnych w gminie Jasień w latach 2016-2020	37

UZASADNIENIE

Rewitalizację należy rozumieć jako wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji. Udział w takim procesie jest ważny dla wielu osób i podmiotów z obszaru objętego działaniami rewitalizacyjnymi - w tym samorządu gminy, mieszkańców, organizacji społecznych, przedsiębiorców, zaś w szczególności wszystkich grup społecznych zagrożonych kryzysem na obszarze objętym procesami rewitalizacyjnymi. Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasień do roku 2023 nastąpiło z uwagi na rozpoczęte projekty, działania oraz inwestycje na terenie gminy ujęte w poprzednio obowiązującym dokumencie do roku 2020. Program został sporządzony ze szczególną dbałością o przeprowadzenie pełnego procesu diagnostycznego w szeroko rozumianym obszarze zagadnień społecznych, a także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Przeprowadzona analiza pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, przeanalizować obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji zaktualizować obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. W programie ujęte są działania, które w najbliższych latach powinny być realizowane z wykorzystaniem środków unijnych oraz innych środków publicznych i prywatnych. Połączenie aktywności wielu osób i instytucji ma pozwolić rozwiązać zdiagnozowane w dokumencie problemy. Program pozwoli dokończyć działania założone w dokumencie uchwalonym w roku 2017. Lokalny Program Rewitalizacji stanowiący załącznik do niniejszej uchwały odpowiada na uwagi kierowane w ramach roboczej oceny przez przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.